

NOVA DOBA

LJUDSKA BANKA
Ljudska banka d.d., Celje
Zaupanje zavezuje.

in club

CENA 100 SIT SLOVENIJA, SREDA, 24. NOVEMBRA 1993 ŠT. 41, 42, LETO XXVII

Podobnik ni plačal golaža

Pšenica raste v koprski luki

Kdo mori pse

Savinjčani nočejo avtoceste

Na denarju ni imena

Špetiri med zdravniki

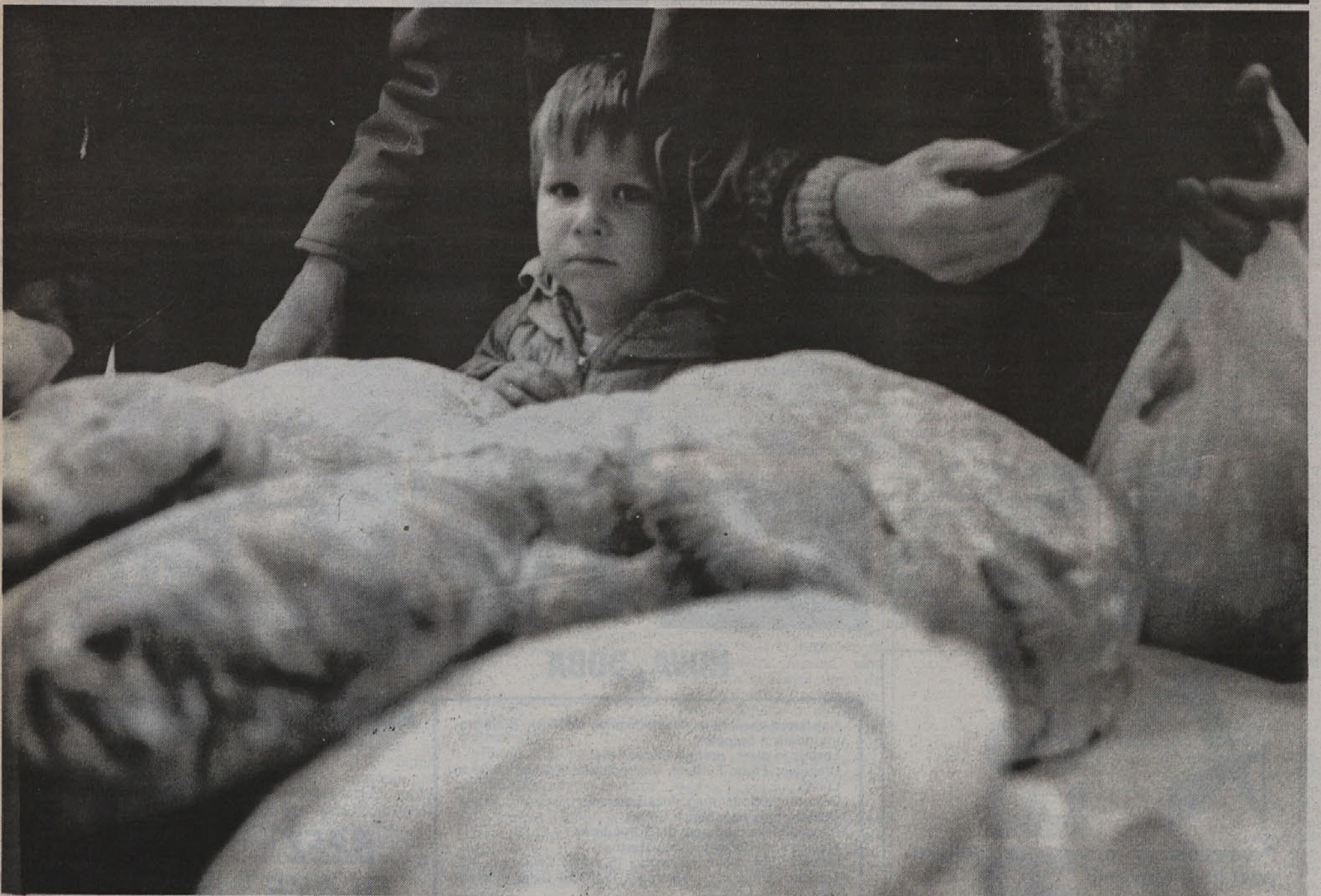

Foto: LucaS

**HITROST UBIJA
VOZI PREVIDNO**

VACLAV HAVEL
V SLOVENIJI

DAN S PREDSEDNIKOMA

Radoveden in dobro razpoložen je se je Vaclav Havel, eden najbolj nenavadnih sodobnih politikov, odpadnik, ki je postal predsednik, dva dni z ženo Olgo mudil na uradnem obisku v Republiki Sloveniji in čas je zares doobra izkoristil, obiskal je ugledne osebnosti, umetnike, se pomudil na 11. knjižnem sejmu in za nameček poskusil dobro kapljico, ki se je ob Martinovem v vino spremenila.

Živahni intelektualec se je v Ljubljani pokazal v luči, kot ga poznamo. Kot humanist v prizadevanjih za boljše Evropo, kot književnik, ki tačas namesto literarnih del piše politične nagovore, kot politik, ki se je odreka svoji dramski žilici. Mož je vse

svoje življenje ne glede na krute posledice ostal v domovini. Slovenci Havela dobro poznamo, a mnogo bolj kot pisca, dramatika in šele sedaj so ga spoznali tudi kot politika.

In vsekakor ni razočaran. Prvi dan je bil ves čas v gibanju, drugi dan svojega obiska pa je odšel v slovenski parlament in sprejel najvišje slovensko državno odlikovanje Častni znak svobode. Tudi novinarjev se ni otepal. In med drugim je na vprašanje, kdaj so se porušile iluzije o novem evropskem domu, ki so jih pestovali še prek kakšnimi štirimi leti, odgovoril: »Vse je mnogo bolj zamotano, kot se nam je zdelo v prvih tednih po velikih spremembah. Na eni strani se pojavljajo nove težave, ki jih tedaj sploh nismo mogli predvideti, a na drugi strani po razpadu bipolarne razdelitve sveta, ki je povezovala Evropo, delujejo neki stereotipi. Nenadoma so se pojavili nerešeni problemi nacionalnih identitet, kot tudi

problemi različnih etnijev, zaradi katerih se ta nova evropska hiša gradi s težavami in precej bolj počasi, kot smo tedaj upali. Vendar to ne pomeni, da je vse izgubljeno.«

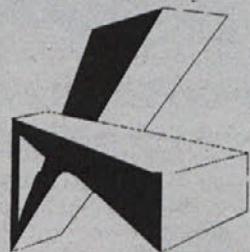
Med drugim je Vaclav Havel razmišljal o letih po padcu Berlinskega zida, ko je po stari celine zapihal nov veter in spremembe so vplivale na vse evropske države in ne le na tako imenovane postkomunistične države. »Seveda so v teh deželah začetni dnevi in tedni veselja minili. Po zmagovalni sprici zrušene diktature se je pričelo vsakodnevno težko delo, prikazovati so se začele nakopičene težave in plačati je bilo treba račun za ves tisti čas, ko smo prenašali in trpeli komunizem. To v nekaterih družbenih slojih povzroča večjo ali manjšo mero frustracije. Če to vzamem kot proces, se mi zdi čisto naravno. V nobenem primeru ga ne bi mogel označiti kot razočaranje, ker bi beseda razočaranje lahko označila čustva. Kot da obžalujemo te trenutke, kot da žalujemo za časom, ko so se te spremembe dogodile in da trpimo zaradi komunizma.«

»Samo po sebi je razumljivo,« je dejal ob terminu postkomunistične države Vaclav Havel, »da vse države, ki so desetletja živele pod komunizmom, po osvoboditvi izpod tega jarma pa začele graditi demokratično politično ureditev in tržno gospodarstvo, nosijo poenostavljen naziv postkomunistične države. Tudi jaz sem prej uporabljal ta izraz. Moram pa priznati, da ga v zadnjem času ne izrekam več tako pogosto, ker sem v njem nenadoma začutil neko nevarnost. Svoj čas smo se vsi osvobajali zato, da bi vsak postal sam svoj. Ne vem torej zakaj, naj bi nas vse tlačili v isto vrečo, ko pa smo si tako prizadevali za svojo individualnost. Nismo zrušili komunističnega režima, da bi potlej za vedno ostali nekakšne postkomunistične države, da bi bili v nekakšnem kolektivnem zanosu.«

Foto: LucaS

NOVA DOBA

Prva zasebna komercialna radijska postaja v Sloveniji

RADIO ALFA

Poslušate nas lahko vsak dan od 10.-14. in 19.-24. ure

107,8 Mhz

Najstarejši zasebni in nadstrankarski slovenski politično-informativni časopis

Lastnik in glavni urednik Janez Sever
Urejujejo: Franc Furland, Vasja Ocvirk, Ksenija Lekić in LucaS

Celostna podoba: mag. Jože Domjan
Oblikovanje: mag. Mojca Cerjak
Računalniška predloga: dr. Borut Jereb
Tajnica v uredništvu: Cveta Mastnak
Izdaja PRESE d.o.o., Aškerčeva 15, 63000 Celje
Trženje: SOK d. o. o., Aškerčeva 15, 63000 Celje, in agencije

Tiska družbeno podjetje DELO - TISK ČASOPISOV IN REVIJ p.o.

Naslov uredništva: Celje - knežje mesto, Aškerčeva 15, 63000 Celje, tel.: 063/ 441-606 in 441-215, faks 063/ 25-849 in 26-903

Žiro račun pri celjski SDK št. 50700 - 603 - 31455

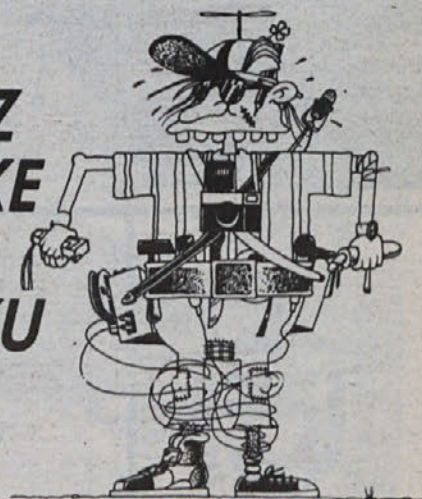
Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenju Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov

Čez poletje izhaja vsako drugo sredo
Nenaročenih rokopisov ne vračamo, na nepodpisana pisma se ne oziramo

Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BiH 240 DIN, Avstrija 42 AST, Nemčija 5 DEM, Švica 5 SRF, ZDA in Kanada 5 USA, Švedska 20 SEK, Avstralija 6 AUD, Italija 1.200 LIT

UKV stereo
MARIBORSKI RADIO ŠTUDENT 95.9MHz

**BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU**

UKV stereo
MARIBORSKI RADIO ŠTUDENT 95.9MHz

POMURJU JE OSTALA EDINO GOSPODARSKA ZBORNICA KOT ARTERIJA ZA PRETOK IDEJ, PONUDB, NACRTOV IN BRV ZA DOGOVARJANJE MED ŠTIRIMI OBČINAMI IN ŠTIRIMI DRŽAVAMI — SVET OB MURI JE PLAČAL NAJVEČJO CENO ZA RAZPAD JUGOSLOVANSKEGA TRŽIŠČA, ZATO NE KAŽE NETITI ŠE LOKALNIH RAZPRTIJ, PRAVI KALMAN CIGUT, DIREKTOR OBMOČNE GOSPODARSKE ZBORNICE V MURSKI SOBOTI

VERJAMEM V VSTAJENJE

Statistiki danes ugotavljajo, da za Pomurje ne velja ljudsko prepričanje, kako mora za sedmimi sušnimi leti priti moča, ker številke kažejo, da za svet ob Muri razdobje rasti in katastrof, vzponov in padcev traja desetletja. Posledice razpadajočega trga na območju nekdanje Jugoslavije so se v pomurskem gospodarstvu dokazale v najkruzejši obliki.

Večidel tamkajšnje predelovalne industrije je bil naravnani ali celo vezan na jugoslovanski trg, zato je bila katastrofa neizbežna. Sesula se je kovinsko predelovalna industrija, sesula veriga agroživilstva.

»K temu je potrebno dodati še elektro in lesno industrijo, pa gradbeništvo in še kaj. Seveda je takoj povedati, da vsega le ni bil kriv razpad nekdanje Jugoslavije, temveč tudi slabo vodenje. Del te industrije je bil namreč tehnično in tehnološko dovolj opremljen za zahtevnejšo proizvodnjo, vendar so vodstva izbirala lažnejšo pot, kot da bi se spopadala s trdo konkurenco na svetovnih trgih,« dodaja Kalman Cigut, ki je prevzel krmilo območne gospodarske zbornice na začetku kriznega obdobja.

»Že tradicionalna nelikvidnost je z izgubo trga, denarja in dohodka morala spraviti na kolena tudi velike sisteme in ko so bili ti tako ranljivi, so

stočkov, in nekateri gospodarski padarji so videli »rešitev« v programiranih stečajih...

»Velik del opotekajočega podjetništva je resda zdrsnilo v programirane stečaje, da bi se tako rešilo delavcev, drugi so životalirili naprej in pozneje prišli do neizogibnega konca.

Ta podjetja tudi po dveh letih in z zmanjšanim številom zaposlenih niso uspela najti novih tržišč ne na Vzhodu in ne na Zahodu, da bi lahko obratovala s prejšnjimi kapacitetami.

Izvoz pa se je vseeno povečal, saj ga je bilo po nekaterih podatkih za 190 milijonov dolarjev.

»Glavnina gre na rovaš že omenjenih stebrov, vendar se je z nakupom nafte tudi uvoz povečal.«

Domača gruda že nekaj časa mladini ni nudila kruha, s stečajmi pa je ostalo brez dela še na stotine industrijskih delavcev.

»Področje zaposlovanja je za Pomurje že nekaj let težko rešljiv problem. Že doslej namreč tukajšnje gospodarstvo ni moglo zaposliti mladih, ki so prihajali iz šol, zdaj pa je problem še večji. Okrog 8.000 ljudi je brez dela in išče trajne viře preživetja.«

Kje je torej danes Pomurje, o katerem v javnosti ni dosti znanega, ker s svojimi težavami prednjačijo večji

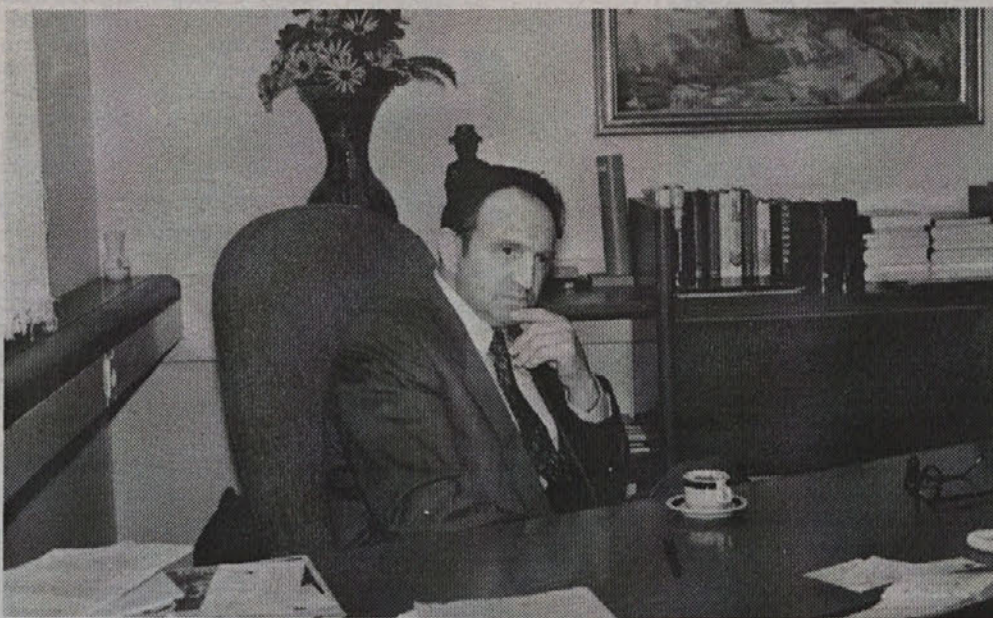
jega kapitala, pa tudi več pomoči države, ker bo lastnik znan, odgovornost pa tudi.«

V samostojni državi je tudi Pomurje dobilo drugačen pomen. Žal je Pomurje dočakalo svojo samostojnost brez infrastrukture...

»Infrastruktura je tisti del pomurskega gospodarstva, ki je v teh letih osamosvojitve v resnici dobilo ali bo dobilo — največ. Zaradi okoliščin se zaključujejo rekonstrukcije cest, gre za skoraj sto kilometrov, ali toliko, kot jih doslej država ni vložila od druge svetovne vojne sem... Končno je padla državna odločitev o izgradnji avtocest. En krak seka Pomurje in ga bo s tem približalo metropoli za poldruugo uro. Tu je načrtovanje železniške proge do madžarske meje. Pomurje sicer od te proge ne bo imela bogzna kakšnih posebnih koristi, vendar gre za prenos tovora s ceste na železnico, za aorto Luki Koper in s tem tudi za racionalizacijo slovenske železnice.«

Pred volitvami je bila sprožena ideja, da bi Prekmurje v celoti postalo brez carinsko območje. Tako bi doživelo nesluten razvoj brez večje pomoči države...

»To je sprožil profesor Rudi Cipot, sicer direktor zavarovalnice Triglav. Ideja je bila tako presenetljiva, da ne rečem osupljiva, da na njo ni bil nihče pripravljen. Ko smo

postali cilj najrazličnejših lokalnih ali celo osebnih interesov.«

Zaskrbljujoče je, da v Pomurju že nekaj let ni večjih investicij.

»Da. Trenutno sta v teku le dve in sicer spet Mura in Radenska. Torej dva, ki edina tvorita še zdravi del hrbtnice pomurskemu gospodarstvu.«

Danes vsi upirajo prst v razpad Jugoslavije, kriza v Pomurju pa se je začela že pred tem.

»Naša regija je bila s prodajo na jugoslovanski trg udeležena s skoraj tretjino, točneje s 27,5 odstotka proizvodnje še leta 1990, surovin pa je s tega območja dobivala kar 28 odstotkov. Torej je na dlani, kako se je pomursko gospodarstvo pripravljalo za vstop na svetovni trg...«

Programirani stečaji

Topogledni direktorji, ki so se trdno držali svojih

industrijski centri, čeprav je tragedija nezaposlenega enaka ne glede na to, kje ta človek živi.

»Okrog 16 odstotka nezaposlenost ni slovensko poprečje, kot tudi padanje proizvodnje ne. Edino, kar je spodbudno, je povečevanje izvoza. Da se je nekaterim le odprlo in si na svetovnem trgu zagotavljajo svoj prostor.«

Nova podoba Pomurja

Veliko upanja pomeni lastninjenje.

»Res je. Tudi sam pričakujem, da se bodo razmere postopno spreminjale že letos, ko bodo končani prvi lastninski postopki. Pri teh je upravičeno računati na bolj dinamičen razvoj tudi na račun investicijskih vlaganj. Novi lastniki se bodo z večjim zagonom pognali v boj, saj gre tudi za njihovo preživetje, kapital in vložek.

Po lastninjenju je upravičeno pričakovati tudi več tu-

malo začeli analizirati, smo presenečeni ugotovili, da ne gre za predvolilno parolo, temveč povsem trezno pobudo, ki ima lahko neslutene razsežnosti.

Zanimivo pa je, da so bili Madžari pripravljeno idejo razvijati, ko smo se o tem pogovarjali z njimi. Tudi sam mislim, da je to možnost gospodarskega razvoja tega območja, ki bi svoj odnos do matice v osnovi spremenilo. Pretok denarja bi se obrnil. Toda o tem je zdaj še zgodaj razmišljati in je verjetno tudi zato ta zanimiva pobuda utonila v močvirju vsakdanjih težav za preživetje.«

Obala podobno idejo vse glasneje zagovarja. Vaših poslancev niti v parlamentu, niti v državnem svetu ni dosti slišati. Ali so se sprijaznili z razmerami, kakršne so in kot jih vidi vlada?

»Ne vem.«

J. Sever
Foto: Nina

BILO JE SAMO VPRAŠANJE ČASA, KDAJ IN KAKO SE LOTITI ŠE EDINEGA STEBRA, KI JE V SVETU PREDSTAVLJAL SINONIM SLOVENSKE KVALITETE IN SPOSOBNOSTI — SMELTA — ZRUŠILI GA BODO TISTI, KI GA NISO NIKOLI GRADILI — NOVA VRSTA ZLOČINA: KRIV SI, KER SI IMEL KAJ, DA SO TI POKRADLI — AFERE ZA VSAKO CENO, DA ONESNAŽIMO ŠE, KAR JE DOBREGA OSTALO

Smelt, sinonim slovenske sposobnosti in kvalitete, ki je to deželico na Južni strani Alp potisnil daleč v svet že mnogo prej, kot so bili rojeni današnji osvoboditelji in prehoditelji, je končno in dokončno prišel na vrsto. Za obračun.

Za naše razmere in aferastvo, s katerim bi naj po mnenju in prepričanju bolešno zatrtih novoborcev morala Slovenija čista stopiti pred obličje umazane Evrope, je neverjetno dolgo trajalo, da so križarji uspeli pljuniti na belo marmornato pročelje lesketajoče in zato še bolj v oči bodoče Smeltove palače.

Smeltove trdnjave, ki je tako uspešno (v navezi ali ne) kljubovala tako rdeči nevarnosti kot svetovni mafiji. V brk vsem, tudi tistim, ki so morali na specialkah iskati kraj, z imenom Ljubljana.

Trdnjave, v kateri je skromen možak iz Slovenj Gradca zbral in zabetoniral najumnejše, najuporabnejše in najdaljnovidnejše, kar so ti hribi rodili ne glede na barvo, vero ali partijsko pripadnost. Edina vstopnica je bila — pamet.

Vsi dosedanja poizkusi, da bi od znotraj ali še raje od zunaj razprli trdo odpirajoča vrata, za katerimi je tako dolgo bdela omenjena Slovenjgračan so bili doslej neuspešni, čeravno so za bombo uporabili tudi štipendijo predsednikovi hčeri.

Tokrat so se zadeve lotili drugače. Od znotraj. V palači naj več ne bi bilo ničesar, ker je Smelt, kot znano, že zdavnaj razpredel svojo mrežo po celem svetu, kar prekucnikom, ki ne morejo biti njegovi predstavniki, seveda najbolj udarja v nos, naj bi se na veliko kradlo.

Kar pet od nekaj sto v Smeltu zaposlenih je — kradlo. Opeko, cement, žarnice, papir za stranišče, svinčnike in vse drugo potrebno za gradnjo svojih hiš, vikendov... V novozgrajeni, šestnajst nadstropni stavbi Svetovnega trgovskega centra bi si naj prigrabili lokale, pisarne in opremo. In ne samo teh pet delavcev Smelta. Pomagal bi jim naj tudi kriminallec mednarodnega slovesa, ki ni niti naš državljan...

Glede na to, da so vse dosedanje afeze izpete in dokazano privlečene na mačkiniem repu, imamo končno »nov vrh ledene gore«, ki bo vse bolj lačni in razočarani raji povrnili zaupanje v neobgljenost posameznih strankarskih veljakov, tvorcev nove države, države z največ omišljenega kriminala. Države, v kateri so že otroci v zibelki kriminalci. Razen novinarjev in nekaterih strank veljakov.
Janez Sever

TRESK PO SMELTU

REKLAMA d. o. o.

CELJE

Ulica XIV. divizije 6
63000 Celje
telefon: 063 / 26 - 236, 29 - 375
telex: 063 / 29 - 375

GRAFIKA GRACER d.o.o.

Okrogarjeva 2, 63000 Celje
tel./fax: +386 (0)63 34-164

ZAPLET S CELO LADJO NEKVALITETNE PŠENICE, KI SO JO NA VRAT NA NOS KUPILI V AMERIKI — LADJA S PŠENICO JE PRISTALA V KOPRU, PŠENICE PA MLINARJI NOČEJO NITI KUPITI NITI USKLADIŠČITI — KAKO REŠUJEMO NAROD IN DRŽAVO

V prejšnji številki smo v razgovoru z Edvardom Stepišnikom, predsednikom upravnega odbora slovenske žitne skupnosti, skušali razbistriti motno sliko o tem, zakaj Slovenci jemo vse dražji kruh. Kot je znano, mlinarji in peki znova upirajo prst v državo, ki se ne drži dogovorov in pogodb niti s pridelovalci, kaj šele s predelovalci krušnih žit.

Gre za več kot pol leta znani spor o tem, da državne rezerve, ki so prevzele odgovornost za pravočasno zagotavljanje potrebnih količin krušnih žit, sv. poznosti do predelovalcev že od februarja ne izpolnjujejo po dogovoru. Da Slovenci ne bi ostali brez kruha, so se mlinarji in peki sami ozrli po svetu in kupili pšenico. Vendar ta ni bila več po z državo dogovorjeni ceni, zato so zvišali prodajno ceno. Vlada je takoj dvignila svoj glas in prst uperila v mlinarje in peke ter zahtevala vrnitev cen,

mlinarjem ponudila po ceni, v kateri je bila pribita tudi — carina.

Kam z drugorazredno pšenico

Kruh in pšenica sta strateški surovini, za katero so se bile vojne, padale vlade in glave. To, zakaj je doma pridelana pšenica enkrat dražja od one, ki jo je moč kupiti na svetovni borzi, ne sodi v ta sestavek. Kajti zdaj govorimo o balkanskih poslih s pšenico, ki je na ladji v Kopru.

To pšenico je kupil ljubljanski Univit, ki se je doslej pretežno ukvarjal z oskrbovanjem državnih rezerv s krmnimi žiti. Ko je Ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj oziroma Zavod za blagovne rezerve razpisal licitacijo intervencijskega uvoza, so se poleg Univita na licitaciji pojavili še Žito in Mercator. Komisija se je odločila za Univit in tako bi Univit v Ameriki kupil 15.000 ton ječmena, da pa bi bil prevoz

česar seveda ti niso ubogali. Zato so pred narodom ostali krivci.

Zgodovina se ponavlja

Slovenci potrebujemo na leto okrog 180.000 ton moke, za kar je potrebno pridelati okrog 220.000 ton pšenice. Doma je pridelamo okrog 140.000 ton, za prodajo pa kmetje odmerjajo več kot pol manj, ker se ne strinjajo s cenno. Lani so, denimo, sklenili pogodbe le za 60.000 ton, odkupili pa so je 82.000 ton. Toda za teh 22.000 ton država ni preskrbela denarja, zato so si mlinarji in peki ta denar izposodili in razjarjenim kmetom šele zdaj skušajo poravnati dolgove.

Prav tako je znano, da v Sloveniji ne pridelujemo visoko kvalitetnih in za različne kruhe potrebnih pšenic, zato jo morajo mlinarji bogatiti z uvoženimi pšenicami. Tako so torej, ponavljamo, da Slovenci ne bi ostali brez kruha, mlinarji in peki, združeni v žitni skupnosti, znova pogledali po svetu, da bi našli ustrezno in kljub temu najcenejšo pšenico. In so jo, v Ameriki.

Vsakdo, ki zna le štiri osnovne računske operacije, ugotovi, da gre za velikanske količine in zato za velikanske denarje. In seveda za zasluzke. Ko so že omenjeni predstavniki naših največjih predelovalcev krušnih žit v Ameriki kupili ustrezno pšenico, našli ladjarja in jo peljali proti Kopru, je reagirala tudi država in kupila drugo pšenico. Da bi predelovalce spravila k pokornosti in poslušnosti, je država za uvoz prve pšenice zahtevala plačilo carine, za uvoz svoje pa ne, vendar je ceno svoje pšenice

z ladjo rentabilen, bi dokupili še 7.000 ton pšenice.

Pred tem je Mercator kupil v Avstriji ječmen in ker se je rok prevzema hudo bližal, Avstrijci so zahtevali, da mora Mercator spoštovati pogodbo in izprazniti njihove silose, zdaj Mercator ni imel kam z ječmenom. In ker je pogorel na prej omenjeni licitaciji, je poiskal pomoč pri Univitu, da naj ta namesto ječmena v Ameriki naloži ladjo s pšenico. In tako je Univit odložil posel z ječmenom na začetek prihodnjega leta ter na ladjo naložil ne samo omenjenih sedem tisoč ton pšenice, temveč 22.000 ton.

Ne bomo pekli palačink

Pri Univitu trdijo, da so Mercator natančno seznanili, kakšno pšenico so kupili in po kakšni ceni, zato jih ne briga, kaj bo Mercator s to pšenico. Mercator pa jo je ponudil mlinarjem, ki so ugotovili, da gre za drugo, po nekaterih trditvah celo za tretjerazredno pšenico, ki ne ustreza standardom našega kruha. Po ameriških analizah pa bi naj bila ta pšenica ustrežna za nizke kruhe.

Mi ne potrebujemo pšenice za palačinke, temveč za kruh, trdijo zdaj največji predelovalci krušnih žit, ki so analizirali iz Amerike uvoženo pšenico. In kam zdaj s pšenico, ki jo je uvozil Univit in je na ladji v Kopru?

V uvodu nismo omenili, da nad našim kruhom bedijo kar štiri ministristva, zato bi v tem primeru lahko zagotovo uporabili rek, ki ga pozna ta narod, ki je ta kruh, da je namreč ob porodu pri več babicah — kilav otrok...

Adriano Ferarri

DVA OBRAZA POLITIKA, KI SLOVENCEM ODKRIVA SVINJARIJE — ALI JE VERJETI, DA SO TI POŠTENJAKI SVOJ PREDVOLILNI GOLAZ RAČUNALI PLAČATI IZ DRŽAVNE BLAGAJNE — DRAGI PLAKATI NEKDANJEGA POSPEŠEVALCA V KMETIJSTVU, KI JE USPEŠNO POTOPILO EDINO ZADRUGO — KAKO JE MARJAN PODOBNIK OGOLJUFAL NOTRANJCE — GOSPODARSKE MANIRE SLOVENSkih POLITIČNIH STRANK

Se še spominjamo lanskoletne predmiklavževe predvolilne mrzlice, takšnih in drugačnih povsod nalepljenih plakatov, oglasov po časopisju, spotov na radiju in televiziji, s skupnim sporočilom — voli zame? Nekateri slovenske politične stranke še do danes niso priznale, koliko so za svojo promocijo zapravile v resnici. Slovenska ljudska stranka na čelu z Marjanom Podobnikom je Notranjskemu informativnemu centru d.o.o., ki je izvajal strankin predvolilni medijski plan, še vedno dolžna štirinajst milijonov tolarjev s pripadajočimi obrestmi. Zaradi Podobnikovega dolga je logaška firma pod blokado in pred — stečajem.

Slovenska ljudska stranka je koncem lanskega leta s firmo Magenta podpisala pogodbo za izvajanje propagandnega dela predvolilne kampanje. Magenta je našo firmo najela kot izvajalca del. Naročilnice s Podobnikovim podpisom smo dobivali direktno od SLS. Za slednjo smo izdelali kompletan me-

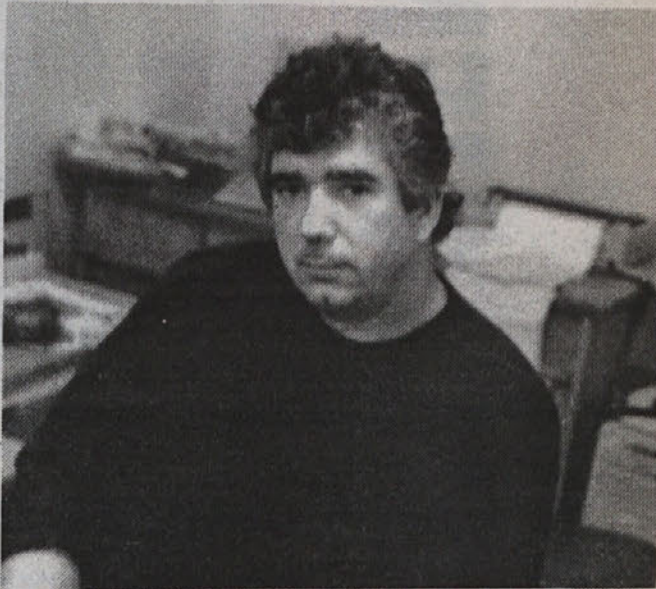
tolarjev — nekaj večjo vsoto, kot znaša polovica Podobnikovega dolga.

»S Slovensko ljudsko stranko sem želel skleniti vsaj secesijsko pogodbo, ki bi preprečila stečaj našega podjetja. Pa nič. Ker gre za tipično goljufijo, gospodarski kriminal, sem Podobnikovo stranko tožil. Zanima me samo denar, ki smo ga pošteno zaslužili. Podobnik mi je sicer obljubil poravnavo dolga koncem prejšnjega meseca, vendar iz vsega skupaj ni bilo nič...«

Kočljivo je razpravljanje o tem, kje bo Podobnik denar dobil, saj ne gre za gostilniški zapitek. Mogoče pri svojih volilcih?

Splošno znano pa je, da dolg Podobnikove stranke do Notranjcev ni edini. Govori se še najmanj o številki dvesto tisoč nemških mark, pri rti.

Notranjski informativni center d. o. o. pa je zaradi blokade in grožnje stečaja ob velikih, državi in pokrajini zdravih načrtih, v brezizhodnem položaju. Morali so

Siniša Rančov: Podobnik mi je dolžan 14 milijonov tolarjev

dijski plan, ki je zajemal vse oglase in kar osemindeset vrst plakatov — v skupni vrednosti šeststo tisoč nemških mark,« se sodelovanja s stranko kmetov spominja inženir Siniša Rančov, direktor Notranjskega informativnega centra d.o.o. iz Logatca.

Za storitve pa ni ni bilo plačila. Siniša Rančov je deset mesecev moledoval Podobnika, naj mu vendar plača, ker je podjetje v nevarnosti. Notranjski informativni center, ki je za vse opravljeno delo od Slovenske ljudske stranke dobil samo 320.000 tolarjev, je tako letošnjega aprila prišel pod blokado, težko 8,5 milijonov

ustaviti regijski časopis in opremljanje radijske postaje, za katero je bilo že vse nared. Delavci pa so na zavodu za zaposlovanje.

Siniša Rančov se preživlja z delom v Ljubljani in ogorčen ugotavlja, kako naivno je padel v vnaprej pripravljeno jama, saj je bilo ljubljansko podjetje, ki je naročalo njihove usluge, po volitvah ukinjeno, ustanovitelji pa imajo že dolgo nove zasebne firme. Od tu njegovo prepričanje, da je šlo za očitno in vnaprej pripravljeno goljufijo. K sreči ima pri roki Podobnikove podpise, ki bodo imeli vsaj pred sodniki realno — težo.

Franc Furland

COLOR
Studio
FONDA

Studio za propagandno fotografijo in film, d.o.o.

Roman Fonda * 63000 Celje; Trg svobode 10; ☎ 063/28-713

V AMERIKO PO PLEVE

14-MILIJONSKI DOLG

MINISTER GASPARI TUJIM BANČNIKOM ZATRJUJE, DA JE SLOVENIJA NAJBOLJ ODPRTA DRŽAVA V EVROPI — S KAKŠNIM KAPITALOM HOČEMO V EVROPO IN KATERI KAPITAL ŽELIMO IZ EVROPE — KAKŠNE IZKUŠNJE IMA AVSTRIJSKA VOLKSBANKEN AG, VEČINSKI LASTNIK NEKDANJE ŠTAJERSKE BANKE, ZDAJ LJUDSKE BANKE D. D., KI JE PRED DNEVI ODPRLA SVOJO Peto ENOTO V SLOVENIJI

Avstrijska ljudska banka (Oesterreichische Volksbanken-AG) z Dunaja je bila med prvimi, ki si je upala vložiti kapital v naš razrahljan in prezadolžen bančni sistem s tem, da je odkupila večinski delež opotekajoče Štajerske banke obrti in podjetništva v Celju.

Prodaja dela te bančne ustanove je imela širok odmev v slovenski javnosti tudi za to, ker je šlo za prvo takšno banko, katere težavna ustanovitev je tiste dni razklenila bančni monopol in bila ustanovljena na čustveni osnovi obrtnikov in maloštevilnih podjetnikov.

Po prvem razburjenju je nastopilo obdobje zatišja, saj so se domače bančne ustanove morale ubadati same s sabo in svojo nedohranjenostjo. To je po vsej verjetnosti botrovalo tudi navideznemu presenečenju ob odprtju poslovne enote Ljudske banke d. d. v Ljubljani, ki se ga je poleg članov slovenske vlade udeležilo neverjetno veliko število ljudi iz slovenskega bančništva in še več iz gospodarstva.

Medtem je Ljudska banka d. d. Celje pridno pletla svojo mrežo naprej in minuli teden

Bistvenih težav, ki bi bile nepremostljive, v resnici ni, vendar gre za vrsto določil, ki omejujejo hitrejšo vtapljanje Slovenije v Evropo, kar vsi želimo.

Kaj konkretnega mislim v našem primeru? Denimo na to, da slovenska zakonodaja ne dovoljuje, da bi bil direktor podjetja, banke, tuji državljan, da mora biti večina poslovnih delavcev slovenskih državljanov.

Poglejte skorajda že smešen primer naju z gospodom Videjem. Jaz sem Slovenec s Koroške, ki že dvajset let dela na Dunaju. Rojen sem bil v — Ljubljani in moja mati je Ljubljančanka. Gospod Vide je pravi koroški Slovenec, vendar je bil rojen v Celju, torej sva oba Slovenca. In zdaj nasprotje, direktor Adria banke na Dunaju, ki je hčera Ljubljanske banke, je Slovenec, vaš državljan, vendar še nobenemu Avstrijcu ni padlo na pamet, da bi ga vprašal po državljanstvu...

Vstran z nezaupanjem. Danes, ko se vsa Evropa odpira in združuje, ni gospodarno postavljati novih ovir, ki tuje partnerje omejujejo pri vlaganju ali prenosu svojega deleža. Nismo proti kontroli

s kakšnimi težavami se srečujete vi kot generalni direktor Ljudske banke v Sloveniji. Očitno je, da večjih težav ni, če sodimo, da ste doslej odpirali na leto po tri poslovne enote?

»Res je, vendar bomo zdaj nekoliko upočasnili in predvidoma odpirali po dve na leto. Ne gre za to, da bi naš razvojni načrt predimenzionirali, saj smo vlagali le v opremo, ker so vsi prostori v najemu. Gre enostavno za našo strategijo vodenja, ki zagotavlja takšen razvoj. Kajti ni vprašljiv le kapital, najpomembnejši so kadri in mi stremimo za tem, da Ljudska banka zagotavlja svojim komitentom in varčevalcem kvalitetne usluge.«

Ob odkupu dela nekdanje Štajerske banke obrti in podjetništva je bilo v javnosti zaznati strah, da je slovensko obrtništvo in podjetništvo spet izgubilo hrbtnico.

»To je bil nesmisel, kajti vsaka banka živi ob in s svojimi komitenti. Odpor je bilo čutili le iz tistih krogov, ki so se zavedali, da nekdo drugi izgubi del monopola. In ko smo že pri tem, za nobeno nacionalno gospodarstvo ni dobro, da bi imela samo ena

V LJUBLJANI SI MANEJO ROKE: NA ŠTAJERSKEM SE VSE PREK PREKLADJO ZARADI AVTOCESTE — AVTOCESTA NEKATERIM STRANKAM POMENI NOV PRIHOD NA SCENO IN ZATO ŠE DODATNO ZAOSTRUJEJO RAZPRAVE

V Savinjski dolini se zgodovina ponavlja. Niti ena od predloženih tras za avtocesto od Arje vasi do Vranskega za vse domačine ni sprejemljiva. Strasti se razvema, je že tudi na območju Slovenskih goric, Lenart in Radgona bi rada avtocesto na svojem območju, Ormož in Ljutomer pa na svojem.

Ostri protesti

Očitno je, da je nekaterim strankam končno zmanjkalo afer in med volivci tonejo na mesto, kamor tudi sodijo, zato so hitro pograbile novo možnost vrnitve na sceno: avtocesto.

V teh dneh njihovi aktivisti plazijo križem krašem po podeželju in organizirajo razne seje, shode, sestanke in zборе, da bi v imenu državljanov izrazili ostre proteste proti predloženim različicam za gradnjo novih avtocest.

Ob koncu tedna smo bili priče značilnemu primeru v Savinjski dolini. Ponovila se je zgodba izpred dvajsetih let, ko je tekla beseda o štirih različicah, kje zaključiti gradnjo avtoceste od Hoč do Žalca. Avtocesto so nato zaključili v Arji vasi, Žalec je dobil obvoznico, ves promet pa še danes teče med dvema stanovanjskima soseskama v Žalcu in se maši pred Šempetrom...

»Hvala bogu, da takrat več jaz ne bom minister za ceste,« je pred dvema letoma v Žalcu dejal inženir Marjan Krajnc, ki je bil minister za ceste v dveh vladah, »ker toliko preprirov več ne bi zmožel. Kot vidim, je bilo v teh dvajsetih letih priprav postorjenega zelo malo, rezervirana trasa je pozidana, zeleni bi radi eno, kmetje drugo, Žalčani svojo, Polzelani tretjo, drugi bodo gradili, mi pa se kregali...«

In prav to se zdaj dogaja. Kmetje iz Trnave na desnem bregu Savinje so v nedeljo dvignili svoj glas v oster protest proti avtocesti, ker bi sekala polja, namakalne naprave, hmeljišča. Na levem bregu, na Polzeli je bil podoben zbor, kjer so se Polzelani navduševali samo in le za različico, zoper katero so dvignili svoj glas sosedje v Trnavi. Oni so bili za »južno različico avtoceste«, v Trnavi pa odločno proti tej južni različici.

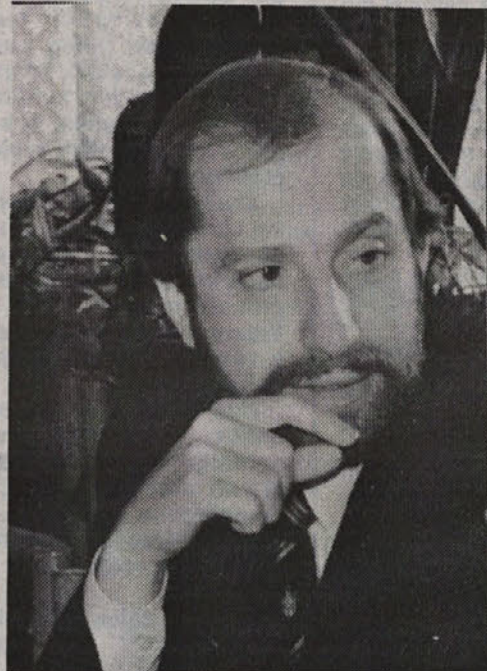
Medtem ko strokovnjaki merijo, zapisujejo, rišejo in načrtujejo vedno nove različice, posamezne stranke in zagovorniki narave k vsaki dodajajo svoja mnenja. Eni so za povsem sedmo, drugi za eno izmed predloženih, tretji bi radi, kot je po zboru menil neki možak v Trnavi, da bi naj avtocesto zgradili na stebrih visoko nad dolino. Vendar je vprašanje, če se zoper to ne bi dvignili zagovorniki in ljubitelji ptic...

Kako od Maribora naprej

Že nekaj let teče zamera Ljubljani, da se je lepo opasala z avtocestami, Gorenjem, da so si s predorom na račun vseh Slovencev postavili malo uporabni spomenik, nihče pa ne prizna, da v vsem tem času nismo bili sposobni razčistiti sporov niti okrog »osimskih cest«, kaj šele dogovoriti o Trojanah in eni sami različici čez ali ob Savinjsko dolino.

Oto Pust

NA KAPITALU NI IMENA

Mag. Rihard Vide

Dr. Kristijan Schellander

odprla že svojo peto poslovno enoto, v konjiškem Tepanju. Ob tej priložnosti smo prosili za pogovor gospoda dr. Kristijana Schellanderja, vodjo mednarodnih poslovalnic Avstrijske ljudske banke in mag. Riharda Videja, generalnega direktorja Ljudske banke d. d., Celje.

Vstran z nezaupanjem

Avstrijska ljudska banka se tako kot v Sloveniji pojavlja med prvimi tudi v nekaterih vzhodnih državah Evrope, zato je lahko opravili primerjave med napovedmi in predvidevanji ter težavami, ki jih srečujete.

»V Sloveniji me preseneča nezaupanje. Po eni strani bi Slovenija rada čimprej in s čim manj bolečin, vendar z dvojno varovalko, v veliko in raznoliko evropsko družino, po drugi strani pa se trdo drži svoje nekdanje miselnosti in pravne naravnosti.

Če smo rekli, da na kapitalu ni imena in da kapital ne pozna mej, državnih, verskih ali kakršnihkoli drugih, potem je logično pričakovati, da se ta kapital pretaka preko čim manj barikad v obe smeri.

Drugo presenečenje, o katerem razmišljamo in razpravljamo v Evropi, je v tem, da v Sloveniji tako škodljivo počasi spreminjate, rekel bi, zasajate novo, Evropi in evropsko naravnano zakonodajo...

pretoka tega kapitala, temveč proti zakonskim uzancam, ki so v delu Evrope ostanek stare dediščine.«

Odprimo se razvoju

Slovenija je kot kaže sprejela vašo banko in sprejema tudi druge. Prav o tem je ob odprtju vaše poslovne enote v Ljubljani govoril gospod minister Mitja Gaspari.

»Danes že lažje govorimo o tem, ker je očitno, da so Slovenci dobro sprejeli to novo bančno skupino. Poglejte, Ljudska banka razpolaga s celotnim spektrom uslug in znanja zahodnoevropske univerzalne banke. Za njo stoji močno združenje avstrijskih Ljudskih bank (Volksbanken - Gruppe) z bilančno vsoto okrog 200 milijard šilingov. Poslovne vezi obstajajo po vsem svetu, najtesnejše pa so z Ljudskimi bankami zahodne Evrope, denimo z Banco Popolare v Italiji, z Volksbank v Nemčiji, z Banque Populaire v Franciji...«

Vaša banka ima zdaj že tudi hčere v nekaterih vzhodnoevropskih deželah.

»Da, v Budimpešti Magyarországi Volksbank Rt., v Bratislavi Ludovo banko Bratislava A. S. in v Brnu Lidovo banko Brno. Začetne težave so bile podobne in so temeljile le na nezaupanju starega dela oblasti in v ogroženosti monopolov domačih bank.«

Gospod mag. Vide,

banka ves ali večino tržnega deleža.

V Nemčiji ima, denimo, Deutsche bank v oblasti le 5 odstotkov, v Sloveniji pa sistem Ljubljanske banke kar 75 odstotkov in bo po najslabšem scenariju morebiti izgubila še 25 odstotkov... Takšnega monopola ne najdemo nikjer v Evropi.

Ljudska banka ostaja partner obrti in podjetništvu?

»Nedvomno. Gre za zgodovino te banke. Poznavanje potreb obrtnikov in zasebnih podjetnikov, ti so glavni komitenti Ljudske banke, dolgoletne izkušnje evropskih ljudskih bank pri servisiranju tržnega gospodarstva so glavni adut Ljudskih bank. To velja tako za financiranje v domači in tuji valuti, za vloge in plačilni promet, kot za podporo pri lastniških postopkih, investicijskih projektih ali za vstop na tržišča Zahodne Evrope. Ne smemo namreč pozabiti, da so partnerke Mednarodnega združenja ljudskih bank CICEP (Confédération Internationale du Crédit Populaire) države kot Nemčija, Belgija, Francija, Velika Britanija, Italija, Kanada, Maroko, Švica, Španija, Turčija...«

Slišati je, da Ljudska banka pripravlja novo tranšo delnic.

»Razmišljamo o tem.«

Janez Sever
Foto: LucaS

GIK — GAK AVTOCESTA

**BREZSRČNA ZA-
STRUPITEV RASNIH
PSOV V GOTOVILJAH
— ŠNAVČERKA JE
BILA IZSOLANA ZA
ISKANJE PONESRE-
CENCEV V RUŠEVI-
NAH IN PLAZOVIH,
NJEN POTOMEČ PA
V LENDAVI PROGLA-
ŠEN ZA PRVEGA
MED NARAŠČAJEM
— KAKšno SRCE
IMA ČLOVEK, KI
PODTAKNE STRUP
MILIM ŽIVALIM**

»V nikogar ne moreva upreti prsta in reči: 'Kaj sva ti storila midva in kaj nedolžne živali, da si se odločil za tako kruto dejanje?'« pravita 36-letna Karmen in Marjan Rejc iz Gotovelj, ko skušata ugotoviti, komu sta v napoto ona in komu sta bila njuna psa.

Carmen in Marjan, ona je zaposlena v Aeru, on v Cinkarni, sta pred leti začela v Gotovljah z gradnjo hiše. Po preselitvi v novo okolje sta si pred časom omislila hišo oživetih s - psom. Odločila sta se za šnavčerko, ki slovi po prijaznosti in pameti.

Pretrse te, ko začutiš ljubezen človeka do živali, še bolj pa si pretresen nad bolečino človeka ob izgubi le tega, sploh, če je nesmiselna in pogojena s hudobijo ali sovraštvom.

Karmen in Marjan Rejc sta prijatna sogovornika in prijazna človeka, vendar pa je bila tokrat njuna pripoved žalostna in tragična, saj sta žrtev človeške zlobe in nepojmljivega sovraštva.

Kot ena velika družina

»Razmišljala sva, kdo bi to lahko storil, vendar z gotovostjo ne bi mogla nikogar obdolžiti. Ne verjameva, da je kdo od sosedov, saj se dobro razumemo, tudi psa sta bila prijazna z ljudmi, nikoli se ni zgodilo, da bi koga ugriznila ali napadla. Grozljivo je, da strup leži nekaj metrov od hiše, kjer bi ga lahko pobrali tudi otroci.

Pred nekaj več kot štirimi leti sva dobila Lolo, šnavčerko, zanjo sva se odločila, ker sva že vedela, da se bova v kratkem preselila sem, v Gotovlje. Za hišo so travniki in polja, kamor smo hodili vsak dan na sprehode,« pripovedujeta zakonca.

»Nimava otrok, tako da sva

pretežni del prostega časa posvečala njej, bila je neverjetno mila in prijazna psička. Kmalu sva se odločila, da jo dava v šolo in smo res opravili B izpit. Lola je kasneje nadaljevala usposabljanje za reševalnega psa, ruševinarja. Znano je, da morajo biti ruševinarji mili, prijazni psi, ki imajo radi ljudi in Lola je bila prav taka. Ker je težnja Slovenije po čim večjem številu reševalnih psov, je bil tečaj zastoj.

Vsak dan smo prehodili kakšnih osem kilometrov, dvakrat tedensko pa smo šli še v šolo. Psa sta bila odlična prijatelja, bila pa sta tudi drugače dobra psa, kar je vsak dokazoval na svojem področju. Lola kot ruševinar, mali Orf pa je bil 19. septembra v Lendavi izbran za prvaka razreda mladih svoje pasme. Hotela sva ga imeti za plemenjaka.

Smrt v naročju

Že prejšnje dni sva obiskala grobove, bil je praznik in sem psa spustila že ob desetih. Z roko sem jima pokazala, naj gresta čez potok na travnik, kar sta takoj ubogala, jaz pa sem ostala pred hišo in ju opazovala med igro. Tekala sta sem ter tja in se lovila, vendar pa nisem opazila, da bi kaj pobrala. Res pa takrat še nisem bila najbolj pozorna na to.

Medtem se je mož uredil, poklicala sem ju in smo šli v avto in v Celje k staršem, v Lesce ob Savinji. Tudi starši imajo psa, jazbečarja in smo krenili skupaj na sprehod ob Savinji. Pri čolnarni je psičko zagrabil krč, da je otrdelih udov padla vznak in nepremično obležala. Nisva vedela, kaj bi lahko bilo in ko jo je po nekaj sekundah krč popustil, smo šli po avto in odpeljali psa do veterinarske

postaje, kjer pa nismo našli nikogar. Nato smo hiteli proti Žalcu, še v bolnišnici smo povprašali, če bi ga morda hoteli vzeti na izpiranje želodca, vendar nam jih ni uspelo pregovoriti in kot zarečeno tudi v Žalcu nismo našli veterinarja.

Pes je po treh napadih, ki so se zvrstili na petnajst minut, umrl in ni nam preostalo drugega, kakor da ga odpeljemo domov in pokopljemo. Pomislili smo na strup, zato sem naslednji dan poklicala veterinarja in mu opisala simptome, ta pa je menil, da gre najverjetneje za srčno kap. Že prej sva z možem razmišljala, da bi Orfu nataknila nagobčnik in mu s tem onemogočila, da bi kaj pobral, vendar naju je veterinarjeva izjava malo pomirila in sprjaznila sva se z usodo.

Naslednji dan sem po prihodu iz službe kakor zmeraj spustila psa na travnik za hišo, vendar mi ni dalo miru in sem ga venomer opazovala, da ne bi česa pobral. Videla sem, da z gobcem rije po zemlji, zato sem ga poklicala nazaj. Medtem se je uredil tudi mož in smo šli na sprehod. Po kakih petnajstih minutah je tudi Orfa zagrabil krč, hipoma je padel vznak, po nekaj sekundah, ko je prišel k sebi, pa je začel globoko dihati. V času krča je bil trd kot iz lesa...«

»Žena je stekla po avto in ko se je vrnila, ga je po petnajstih minutah zagrabil drugi krč. Hitela sva v Žalec, toda tam ni bilo nikogar, zato sva obrnila v Celje. Med prenosom iz avtomobila v veterinarsko postajo je prišel usodni tretji krč... Veterinar ga je še poskušal obuditi, a je bilo zaman...«

Komu sta bila v napoto

Ko sta Rejčeva ob prvem poginu nedolžnega psa vso reč nekoliko preanalizirala, sta prišla do trdnega prepričanja, da je pes zaužil strup. Toda, kje in zakaj bi naj nekdo želel njima prizadejati bolečino z zastrupitvijo nedolžnega psička?

In kaj v takem primeru narediti? Za kazenski pregon in policijo je bistveno, da je pes použil strup v svojem pesjaku ali v njegovi neposredni okolici.

V navedenem primeru ni šlo za to. Raztelesenje in analiza vsebnosti pasjega želodca in njegove krvi pa je izredno draga stvar. Tako je Rejčevim ostal kanček dvoma, ki pa nima trdne podlage, saj sta psa poginila v enakih okoliščinah in drug za drugim. Torej gre za strup. Toda, komu bi naj bila psička v napoto, ko je vendar v Gotovljah pri skoraj vsaki hiši pes?

Lucaš

ODPRTO PISMO LJUBLJANSKEMU ŽUPANU IN PREDSEDNIKU VLADE

Spoštovana gospoda,

udeleženke mednarodnega seminarja, Foruma evropskih socialdemokratskih in socialističnih strank za demokracijo in solidarnost smo bile 19. 11. 1993 na obisku v ženskem centru Mreže za Metelkovo.

Razprava s predstavnicami štirih politično neodvisnih ženskih skupin nas je v celoti prepričala, da bi bila velika napaka mestnih oblasti, če bi avtonomnim civilnodružbenim skupinam, ki se združujejo v Mreži za Metelkovo, še naprej in s tako nekulturnimi načini, kot je odklapijanje vode in elektrike sredi zime, odrekli prepotrebne prostore na resnično primerni lokaciji.

Obrobje središča mesta z delovanjem takih skupin dobiva razsežnost življenjskega utripa tistih najlepših evropskih mest, v katerih se oblasti zavedajo, da poleg bank, trgovin, zavarovalnic, hotelov in gostišč, izvirno dušo mesta oblikujejo njegovi inovativni kulturni ustvarjalci in tisti državljani in državljanke, ki so se pripravljene organizirati, da bi uresničili svojo pravico do pobude in do različnosti.

Zasedba nekdanje vojašnice na Metelkovi kaže, da Ljubljana že ima značilne probleme modernih evropskih prestolnic. Vprašanje pa je, ali jih tudi hoče in zna demokratično in strpno reševati. V tem primeru sta prav vidva, gospod Strgar in gospod Vidmar, prva poklicana, da rešita nastali spor v resnično korist ljubljanskih meščank in meščanov.

Naš obisk v ženskem centru na Metelkovi je dokaz, da za Vaše ravnanje ve in ga pozorno spremlja tudi mednarodna demokratična javnost, ki ji ne more biti vseeno, kako se uresničuje mlada demokracija v Sloveniji.

Irmtraut Karsson, podpredsednica ženske Socialistične Internacionale

Doris Havik, podpredsednica komiteta Sveta Evrope za zdravstvo, socialo in družinske zadeve

Cathy Ashly,

laburistična članica Sveta mesta London

Ljudmila Gajdoškova,

članica Stranke demokratične levice, pravna izvedenka slovaškega ministristva za socialo

Inger Elise Birkeland,

svetovalka socialdemokratske predsednice norveške vlade

STRUP ZA LJUBEZEN

ACI

fermentirani mlečni napitek s tremi mikrooksidacijskimi bakterijami iz Zelene doline

lahke dišeči izdelek visoke biološke in terapevtske vrednosti iz pasteuriziranega in homogeniziranega mleka z 1,6% maščobe

Prejeto od: Mreža za Metelkovo, Ljubljana

OLGA BABIČ IZ CELJA ZOPET MIRNO SPI — NJENA HČERKA DARINKA JE Z VNUKINJAMA SANDRO IN IRIS TER DVELETNIM PRAVNUKOM ISMETOM V NAROČJU POBEGNILA IZ BOSANSKEGA PEKLA — NAČRTOVANE TRIDNEVNE POČITNICE PRI MOŽEVI DRUŽINI V CAZINU SO SE DARINKI, KI SICER ŽE DOLGA LETA DELA V NEMČIJI, PODALJŠALE NA POLNI DVE LETI — ZAKAJ SLOVENSKA DRŽAVA TAKO TEŽKO IZDA POTREBNE DOKUMENTE, KI SO POTREBNI ZA EVAKUACIJO NJENIH DRŽAVLJANOV IZ OGROŽENIH OBMOČIJ

Darinka živi in dela z možem Ibrom v Felbachu pri Stuttgartu. Tam sta se jima rodili tudi hčerki, Iris in Sandra. Ko je prva napolnila dvanajst, druga pa osem let, sta se preselili k Ibrinim staršem in tam tudi nadaljevali šolanje. Ibro in Darinka sta si v Cazinu, od koder je Ibro doma, s prihranki postavila hišo, v katero sta se nameravala preseliti po upokojitvi. Hčerki sta zrasli in najstarejša si je že ustvarila družino. Darinka in Ibro sta svoje redno obiskovala in tako sta se v aprilu 1991, ob Bajramu odpravila na tridnevni obisk v Cazin. Ko sta zapuščala Feldbach, se jima še sanjalo ni, da bodo počitnice trajale dve dolgi leti. Toliko časa je namreč preteklo, preden se je Darinki s hčerkama in dveletnim vnukom Ismetom uspelo prebiti do Slovenije, od koder se bodo odpravili naprej, v Nemčijo. Beg iz pekla je po zaslugi tako imenovane »Fikretove linije«, avtobusne povezave med Zahodno Bosno in Hrvaško, trajal le dva dni.

Po dveh letih prvi mesni obrok

»Trinajstega novembra smo se z dvema avtomobila odpravili iz Cazina proti Skokovom,« pripoveduje Darinka ob kavi, medtem ko zunanaj naletava prvi sneg. »Tam smo prišli do zadnjih položajev vojske 5. korpusa (uradna vojska BiH). Vprašali so nas,

Trgovine so založene, ljudje ne stradajo in vidi se, da niso prestrašeni. Skoraj tako mirno je kot tukaj. Fikret Abdić je dobro poskrbel za svoje ljudi v Zahodni Bosni. In čeprav si drugod tega ne upajo javno izreči, sem prepričana, da je osemdeset odstotkov ljudi na Fikretovi strani.«

»Naslednjega dne smo se skupaj z drugimi vkrcali na enega izmed sedmih avtobusov, ki so nas čez srbsko ozemlje po sedmih urah pripeljali v Sisak. Prevoz od Kladuše do Siska stane 90 DEM. Na tej poti ni bilo nobenih težav. Na poti nas je ves čas spremljala srbska policija in na mejah nismo imeli nobenih problemov. Šoferji imajo natančne sezname vseh potnikov, ki se že predhodno prijavijo za to pot. Tako ne more priti do nikakršnih nesporazumov. Dan prej pošljejo iz Kladuše sezname v Vojnič, na srbsko stran. Srbi jih potem računalniško preverijo in na meji ni nobenih težav. Tisti, ki so na seznamu, gredo naprej. Nikogar niso zavrnil ali kaj podobnega. V Sisku smo sestopili z avtobusa in tam nas je že čakal direktn avtobus za Ljubljano. Bolj ostro je bilo na slovensko-hrvaški meji. Najprej so nas pregledali Hrvati, preverili tranzitne vize, državljanstvo in podobno. Potem pa je sledila še identična kontrola, tokrat na slovenski strani. Tudi tukaj niso nikogar zavrnil, razen neke-

hodnem času vsaj streho nad glavo. Najina garsonjera je premajhna za vse nas.«

Darinka čaka na slovenski potni list, nato se bo vrnila v Feldbach. Državljanstvo že ima vseskozi, le potni listi so novi. Starejša hčerka Iris prav tako, medtem ko je mlajša Sandra brez slovenskega državljanstva. »Obe sta rojeni v Nemčiji,« pripoveduje Darinka. »Starejšo sem kasneje prijavila v Celju, ko sem rodila mlajšo, pa smo že imeli hišo v Bosni. Tako sem Sandro prijavila v Cazin.«

Zdaj je Bosanka in ne more dobiti dokumentov. Tako je mlajša na policiji prijavljena kot gost, dokumente za njo pa bomo poskušali dobiti v Nemčiji. Končno je bila rojena tam in je do osmega leta tudi živela v Nemčiji. Takoj, ko dobim potni list, se bom odpravila tja, saj moram poleg tega še urediti druge stvari. Med odsotnostjo sem seveda izgubila službo, moj mož je izgubil pokojnino. Je invalid. Sem pa že telefonirala v Feldbach, kjer so mi zatrtili, da se bo vse uredilo, ko pridemo gor. Tako sva samo začasno odjavljena. V Nemčiji sem od oseminšestdesetega leta.«

Iz Sloenk se bomo prelevile v Nemke

»Tukaj bomo samo začasno, nato gremo naprej

Olga Babič z vnučinjama Sandro in Iris, pravnuikom Ismetom in hčerko Darinko

kam gremo in ko so preverili naše dokumente, so nam zaželeli srečo in nas spustili naprej. Voznika sta se, kot je bilo dogovorjeno, z avtomobiloma vrnila nazaj v Cazin. Šli smo peš, po skrivnih poteh, vojaki pa nas niso spremljali, saj je na tistem ozemlju zelo nevarno hoditi v večjih skupinah. Začelo je tudi snežiti. Tako smo štiri ženske s tremi otroci skozi gozd in po obronkih travnikov po kakšnih sedmih kilometrih prišle v Pećigrad. Od tam smo se z redno avtobusno linijo odpeljali do Velike Kladuše, kjer smo tudi prespali.«

Zahodna Bosna je po pripovedovanju mnogih, ki so bili tam, prava oaza miru. Fikret Abdić se je uspel dogovoriti tako s Srbi kot Hrvati, tako da je stanje v tistem delu dokaj mirno. Podobno meni Darinka: »V Kladuši je drugače kot drugod po Bosni.

ga moškega, ki je peljal sedemletno deklico k mami v Avstrijo. Imel je vse potrebne dokumente za deklico, ni pa imel nekega papirja od njene mame. To se mi zdi korektno, ker bi lahko to deklico peljal tudi kam drugam, ne k mami. Saj veste...«

Slavje kot pri rojstvu

Darinka je še istega dne prispela v Ljubljano. Mama Olga pripoveduje: »Zazvonil je telefon in Darinka mi je rekla: 'Mama, pripravi nekaj za jesti, mi smo v Ljubljani. Ne morete si predstavljati, kako srečna sem bila. Odkar je bila Darinka tam doli, nisem imela nobenega miru. Ves čas sem s strahom pričakovala, kako se bo vse skupaj izteklo. Pa tudi papirje je bilo tako težko dobiti. Kje vse nisem poizkusila! No, ko sem dobila potrebne dokumente, sem jim našla še hišo v najemu, tako da imajo v tem pre-

v Nemčijo, kjer se bova poskušali zaposliti,« sta odločeni tudi Sandra in Iris, o begu pa ne govorita s pretiranim strahom: »Malo nas je že bilo strah, toda ne tako zelo, kot bi človek pričakoval. Na avtobusu je bilo veliko ljudi, ki tudi delajo v Nemčiji in ta progla redno obratuje brez težav. Zato ni bilo kakšnih posebnih razlogov za strah.«

Darinkin mož Ibro je ostal v Cazin, kjer čuva hišo. Pridružil se ji bo, ko bo vsega konec. Irisin mož in Ismetov oče je vojni obveznik in bo, če bo potrebno, branil domače ognjišče. Ženske se bodo odpravile v Nemčijo, kjer bodo skušale naprej živeti normalno življenje. Olga Babič pa zopet mirno spi. Njena hčerka, vnučinja in pravnik so pobegnili iz bosanskega pekla.

Vasja Ocvirk

ZAMENJAVE ZDRAVNIKOV VNAŠAJO NEMIR MED LJUDI — V VOJNIKU PRI CELJU JE RAZJARENJENO OBČINSTVO HOTELO PRED OBČINO V CELJE IN TROSILO ŠOVINISTIČNE LETAKE, V ROGAŠEVCIH PA ORGANIZIRALO STRANKARSKI SHOD — KDO NAJ ODLOČA, KATEREGA ZDRAVNIKA LJUDJE ŽELIJO IN KDO O ZDRAVNIŠKI ZASEBNI PRAKSI — KAR JE ZA ENEGA ZDRAVNIKA NA PODEŽELJU KAZEN, JE ZA SMISEL

Brezštevilne spremembe zdravstvenega varstva so v ljudeh utrdile bojazen, da so po vsaki taki spremembi oni dobili — manj. Obdobje razsipništva je že daleč za nami, zato se vse bolj starajoče podeželje ustraši vsake nove zamenjave zdravnikov.

V času, ko se država mora dokončno odločiti, kako in kaj z zasebno zdravniško prakso, je očitno, da so trenja tudi med samimi ljudmi v belem.

Do neverjetnega spora je skoraj v istem času prišlo na dveh koncih države, ko je vodstvo zdravstvenih domov poseglo po »kadrovski spremembi« zdravnikov v posameznih enotah in ambulantah.

V Vojniku pri Celju so krjani uprizorili prave demonstracije, ko je direktor Zdravstvenega doma v Celju hotel zamenjati vodjo ambulante v Vojniku. Da je bil spor tem bolj nenavaden in po svoje zanimiv, gre pripisati dejstvu, da ta zdravnik skoraj pol leta sploh ni bil v svoji ambulanti, manjkajočega pol leta pa je nadomestil v drugi polovici z nadurnim delom.

Ne glede na to, so domačini po neuspehih pregovorih z vodstvom zdravstvenega doma, da kljub vsemu zahtevajo istega zdravnika nazaj, zadevo tako spolitizirali, da je prišlo celo do narodnostne mržnje. Doslej neznanile talec je namreč med letom z motornim zmajem nad Vojnikom in delom Celja raztrosil letake s šovinistično vsebino, in sicer nadvse priljubljeno in prizadevno zdravnično neupravičeno prizadel.

Boj za doktorico

Na drugem koncu države, v Rogaševcih, v Prekmurju, pa te dni domačini bijejo boj z vodstvom zdravstvenega doma iz Murske Sobote, ker jim je vzelo njihovo »doktorico«. V novozgrajeni in neopremljeni ambulanti bi zdravnica skupaj s kolegico zobozdravnico, obe sta že vrsto let skrbeli za zdravje teh ljudi, odprli zasebno zdravniško prakso.

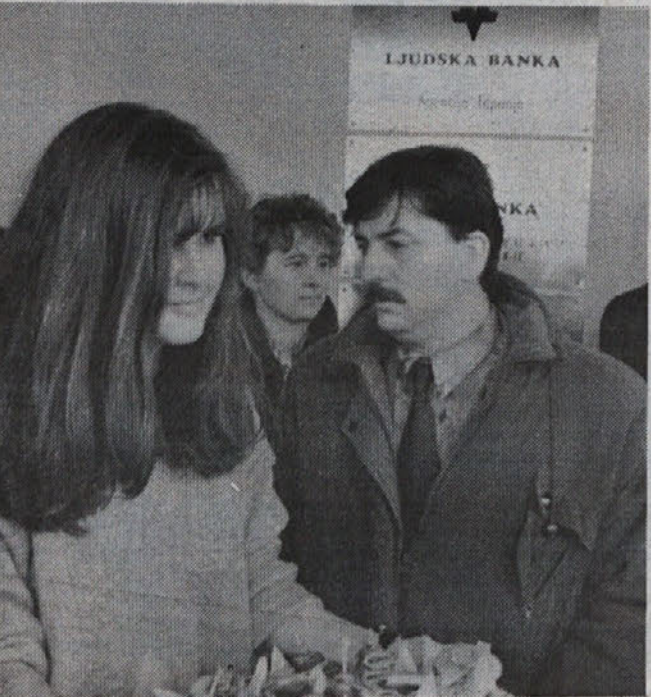
Vodstvo zdravstvenega doma v Murski Soboti misli drugače in je zdravnico in njeno kolegico zobozdravnico prestavilo nekaj vasi nižje, v Cankovo. Ker se je tamkajšnje prebivalstvo nerazvitega Goričkega že vsa leta borilo za človeka vredno zdravniško oskrbo, je na to »kadrovsko spremembo« reagiralo z ogorčenjem. To tembolj, ker so tako kot po vsem manj razvitem svetu te male države le s težavo dobili »svoje« zdravnika. Znano je, da je denimo v metropoli med tistimi, ki iščejo delo, tudi nekaj zdravnikov, vendar ti nočajo na podeželje. V Rogaševcih pa so imeli celo zdravnici, ki bi bili pripravljeni odpreti zdravniško in zobozdravniško zasebno prakso. Torej svoji zdravnici in ne zdravniku, ki jemlje svoje težko in odgovorno poslanstvo na podeželju kot »kazen«.

Spor okrog zdravnika je zdaj že dobil strankarskopolitične razsežnosti, ki bi jih naj rešila občinska skupščina in vlada v Murski Soboti, dasiravno je to samo in le v domeni vodstva zdravstvenega doma. Ljudje pa trdijo, da gre v tem primeru le za spor med zdravniki in njihovim odnosu do zasebne zdravniške prakse. Čeho pa naj bi spet plačali oni z izgubo priljubljenih zdravnic.

Ludvik Horvat

BEG IZ PEKLA

PREPIRI MED ZDRAVNIKI

Slavje v Tepanju. Pred sto leti so domačini v Tepanju zgradili šolo, pred šestnajstimi galski dom in letos obrtni center.

S prodajo stare šolske zgradbe so dobili del denarja za novo gradnjo, v kateri je osem različnih lokalov, od trgovin do predstavništva Ljudske banke iz Celja. Tone Ofentavšek, župan v Tepanju, je z upravičenim ponosom naglasil, da gre v tem primeru za novo žarišče podjetništva, ki je v Tepanje že vneslo mladost, saj je po dolgih letih v kraju spet mladeži za štirirazrednico. LucaS

DVESTO DELAVCEV MONTA IZ KOZJA REŠUJE TO, KAR DRŽAVA NE ZMORE — PET LET BODO SKRBELI ZA ZUNANJI VIDEZ NAŠE DRŽAVNE REPREZENTANCE V BIATLONU — MI SMO VELIKO PRETRPELI, DA SMO PRIŠLI DO TU, KO LAHKO POMAGAMO DRUGIM, PRAVI DIREKTOR JOŽE PLANINC

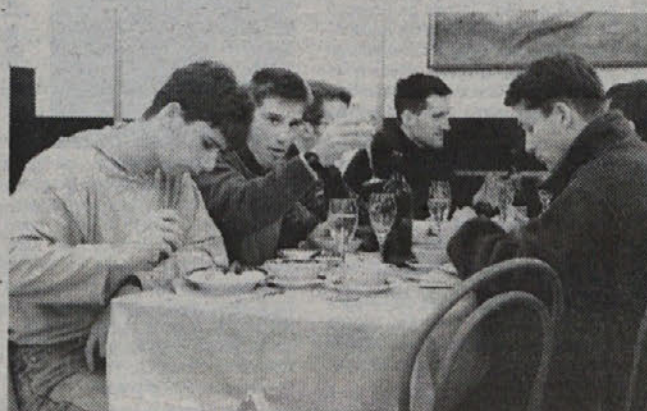
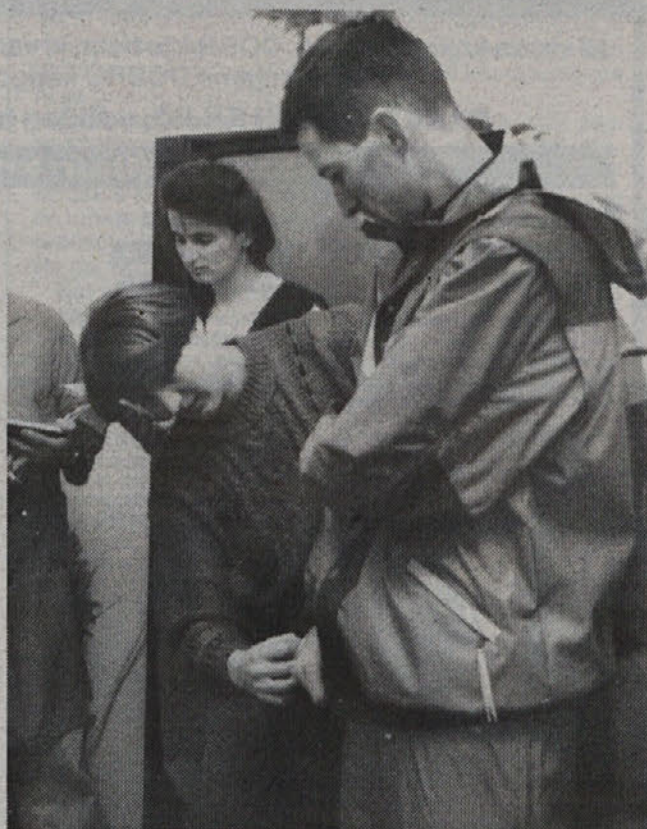
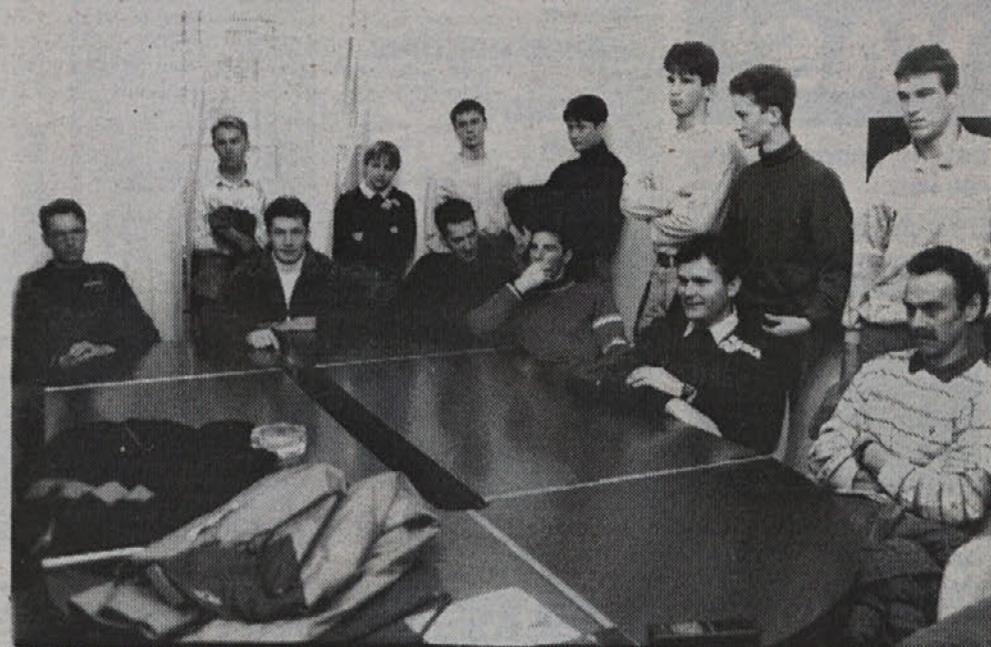
Pred dnevi je imelo dvesto delavcev MONT-a v Kozjem na ogledih našo državno reprezentanco v smučarskem biatlonu. Oblikovalka Majda Jakončič je fantom in tehničnemu vodstvu reprezentance vzela — mero. Modelarka Karolina Kužnar je še vse enkrat premerila, da bi fantje pred svetom dostojno predstavljali našo mlado državo in Mont.

Pred štiridesetimi leti so v opuščnem poslopju stare šole v Kozjem začeli privajati tamkajšnja dekleta na industrijski način šivanja za potrebe celjske Metke. Do 1989. leta je Mont v Kozju podoživljal usodo Metke, vendar s to razliko, da se je že mnogo pred tem usposobil v boljšega gospodarja in sam lotil trdega boja na svetovnem trgu.

»Tudi razpad Jugoslavije nas ni spravil na kolena,« pravi direktor Jože Planinc. »Mi smo veliko pretrpeli, da smo prišli do tu, ko lahko dajemo tudi drugim. Obleči te fante ni majhna stvar, ker se zavedamo, da v naših oblačilih predstavljajo v bogatem smučarskem svetu našo mlado državo in nas. Ponosni smo, da lahko v teh hudih časih zdaj tudi mi pomagamo našemu športu in državi.«

LucaS

KOZJANCI OBLEKLI DRŽAVO

MORANA OB FILMU ŠE KNJIGA

Pri ljubljanskem Mladina filmu je izšel roman Morana, ki ga je po istoimenskem filmskem scenariju Sama Kuščerja noveliziral Maks Kubo. Film v režiji Aleša Verbiča je pred kratkim doživel ljubljansko in celjsko premiero, knjigo pa je založnik zastavil kot podporo distribuciji filma. Gre za v svetovni, še posebej pa v hollywoodski produkciji dodobra uveljavljeni tržni pristop, kombinacijo filmskih in književnih uspešnic, ki se medsebojno prodajajo in reklamirajo in ki ga je bilo v sedemdesetih letih moč srečati tudi pri nas. Odvisnost uspeha od tovrstne tržne logike bi bilo v naših razmerah tvegano napovedovati, je pa vsekakor očitno, da so se ustvarjalci scenarija, filma in seveda knjige od-

ločili za napeto, na trenutke mistično, skoraj New Age zgodbo, v kateri pa, jasno, ne umanjka grozljivih prizorov in seveda mrtvih. Po vzoru Stephena Kinga, najuspešnejšega sodobnega pisca grozljivk, se tudi v tej zgodbi pojavlja suspens na temo absolutnega zla, ki pa se v knjigi, žal, kljub izjemno intrigantno zastavljenemu konceptu, za ta žanr le malce prehitro razvije.

Skupina devetih ljudi se odloči visoke gore osvajati na precej nenavaden način – z dvema džipoma, kros motorjem in vso ostalo visoko tehnologijo, ki ji zaupajo. Zato pohod na Triglav, goro, ki nosi ime po starodavnem božanstvu, ni športna ekspedicija, pač pa iskanje dejavnosti, ki bi življenje vsaj malo

izvila iz povprečja. Nenadoma pa začne tehnologija odpovedovati, toda še bolj kot to jih vznemiri dejstvo, da začnejo v nesrečah odgovodovati sami. Vse odpoveduje in vedno več je nesreč. Porušijo se jim vse iluzije, tisti, ki preživijo, pa se ne morejo več zanesti na nikogar – niti sami nase. Pred njimi je bitka za goli obstanek. Vse bolj verjamejo, da jih je njihov vodja vzel s sabo le zato, da bi premagal zlo božanstvo Morana in jo hkrati oskrbel z novimi žrtvami. Na koncu preživeli spoznajo, da je vse odvisno od njih samih in od narave. Kljub temu pa ostane odprto vprašanje, kdo ali kaj je zares Morana. Je mogoče to le vsesplošno zlo, ki je v nas samih, ali kaj več, nekdo drug? OVA

NEUBESEDLJIVE ZVOČNE IGRE

Pri mariborski založbi Katedra je te dni izšlo teoretično knjižno besedilo Rajka Muršiča z naslovom Neubešedljive zvočne igre. Avtor se v njej, kot je dodano v podnaslovu, sprehaja od filozofije k antropologiji glasbe. Kot pravi sam v predgovoru, ne gre za logično past, temveč za svojevrsten paradoks, saj »je glasba onkraj besed«. Za moto h knjigi si je avtor izbral besede velikega pionirja sodobne glasbe, Johna Cagea, ki je dejal, »da so velike umetnine zahodne glasbe vzgledi za monarhije in diktature«.

Prav zato se Muršič v knjigi ubada tudi s hrupom, disonanco, kakofonijo, simboli svobode v glasbi, ter še posebej z estetiko oziroma njenim obstojem in ne-obstojem. Poleg filozofsko – antropoloških vprašanj, poskuša Muršič odgovoriti tudi na vprašanja sociologije glasbe, tudi popularne, hkrati pa se spopada z razmerji med na-

sprotji, ki so lastni glasbenemu fenomenu. Ali kot sprejema recenzent knjige, dr. Mladen Dolar: »Tudi pri vseh teh dihotomijah se avtor ne postavlja enostavno na en pol proti drugemu, temveč skuša premisliti njihovo notranjo logiko.«

Rajko Muršič se je rodil leta 1963 v Mariboru. Po končani gimnaziji se je izobraževal na FNT – ju in Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je tudi diplomiral iz filozofije in etnologije. Od leta 1978 dalje je igral v različnih eksperimentalnih rock skupinah in improvizatorskih zasedbah. Sodeloval je kot glasbeni kritik na Radiu Student, radiu MARS, Katedri, kjer je glasbeni urednik, in drugod. Trenutno je zaposlen kot »mladi raziskovalec« na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo, kjer se ukvarja s teoretičnimi osnovami kulturne antropologije.

OVA

PRAGA RAZPRODAJA KULTURNE DEDIŠČINE

Ne dogaja se samo pri nas, tudi varuhi kulturne dediščine v zlati Pragi so dostikrat prepočasni, da bi zaščitili nacionalne vrednote. Tako je pred kratkim cerkvice Sv. Mihaela za 130 milijonov kron – s takšnim zneskom se nihče od domačih ni mogel kosati – na dražbi kupila multimedijska firma, ki bo v njo postavila video center. Zaščitnik vojakov se bo moral sprijazniti z novodobnimi junaki, različnimi terminatorji in rambi, za lastnike pa bo postala zlata jama.

Največ prahu pa tačas dviga vila v bližini Hradčanov, ki jo je za družino Mueller leta 1930 zgradil Adolf Loos, in je danes najbolj ohranjena arhitektura iz časa moderne. Pohištvo in okrasje so sicer izginili, a v prvotni obliki so ohranjeni prostori, zastekljeno pročelje in terase. Vilo želi kupiti Viktor Kozeny, šef največjega, milijarde vrednega Fonda za privatizacijo. Dobro obveščeni v češki prestolnici pravijo, da je obogatel s pomočjo ilegalno zbranih podatkov o podkupljenih uslužbencih Ministrstva za notranje zadeve. In medtem ko britanska dedinja želi svojih pet osmin vile kar najhitreje prodati, si domačini želijo, da bi stavba postala javno dobro in da bi jo sprejeli v Loosov muzej. Kozeny zanjo ponuja 30 milijonov kron, kar je za kronično nelikvidni občinski proračun nedosegljiva vsota, za pravo vrednost vile pa le kaplja v morje.

ŽALEC KAPLJE ZGODOVINE

Konec minulega tedna so v Občinski matični knjižnici v Žalcu pripravili predstavitev knjige z naslovom Kaplje zgodovine, torej še en mikavni kulturni dogodek, s kakršnimi je mesto v Savinjski dolini v zadnjih nekaj letih vse bolj in bolj bogato. Tamkaj se razvija pravo kulturno žarišče s svojim občinstvom.

Knjiga Kaplje zgodovine je nekaj posebnega. V njej so popisani mlini v Spodnji Savinjski dolini, dediščina naše vodne polpretekle zgodovine, v njej so spomini na nekoč nepogrešljive vodnjake ob vsaki domačiji, na koncu pa v njej zastavijo tudi vprašanje, kakšno podtalno vodo imajo v dolini danes.

KNJIGE ZA VAS!

Ni vsaka knjiga DOBRA. DOBRA je tista, ki vam ostane v spominu. In mi vam ponujamo DOBRO knjigo – še več:

PAKET DOBRIH KNJIG, odličen tudi za darilo!

Paket sestavljajo knjige:

**Peter Božič
ZDAJ, KO JE NOVA
OBLAST**

On, Radenko Radenković, ga je povabil na hrano. Na pijačo in na hrano te Slovenci ne povabijo nikoli. On to zelo dobro ve, ker ga še noben Slovenec razen na pijačo ni nikoli kam povabil.

Cena knjige je 1.720 SIT

Da bi ga pa kdaj kak Slovenec povabil na pijačo, ne, tega pa pri Slovencih ne boš doživel nikoli. In zato ga Radenko tudi ne vabi na Cico Oriental. Radenko Radenković je bil toliko in toliko časa pri vojaških arestantih in tam seveda sploh ni pičik in zato Radenko nujno potrebuje Cico Oriental samo zase, za danes.

Drugič mogoče, je pribil Radenko. In pri tem je ostalo in Niko je moral sam nazaj v kasarno. In ko je prišel tja, je bila ura ravno šest zjutraj in »smotra« in trubač je pravkar zaigral »mirno«, ker se je na »krugu« prikazal general, komandant brigade, in šel naprej proti svoji pisarni.

In ko je vsa brigada stala na »krugu« mirno kot pribita, je komandant brigade opazil Nika, ki se je prestopal z noge na nogo in lovil ravnotežje, pijan in izmučen od celonočne hoje.

**Rudi Čačinovič
MED DVEMA
CERKVAMA**

Moja generacija je živela ob žerjavici in plamenih dveh svetovnih morij. Srce in možgane so nam pretresale revolucije: oktobrska iz l. 1917, različne »povojne« po 1945., zmagovite »od spodaj« ali »od zgoraj«. Dvajseto stoletje se bliža koncu. Bilo je polno svetlih upanj človeštva, bilo pa je tudi v znamenju krvavih diktatur. Bilo je stoletje Hitlerja in Stalina. Po tolikih izkušnjah bi se stoletje moralo končati brez lažnih iluzij in utopij, dokončno zavrniti vse lažne preroke, ki objublajo splošno srečo in zveličanje, pri tem pa hočejo osrečevati človeštvo s svojimi ideološkimi prisilnimi jopici.

Cena knjige je 1.920 SIT

Komunizem je razpadel, ker se je izrodil v nehumano, strogo disciplinirano organizacijo izoliranih vojščakov, ki niso zaupali ljudem in so jih hoteli prisilno osrečevati po svoji meri. Kljub težkim izkušnjam iz svoje preteklosti, kljub neposrednim zgovornim zmotam komunizma, skuša »stara cerkev« stopati po poti, ki ga je zrušila. Hotel je iz enega centra gospodariti nad celotno komunistično resnico. Poskusi reform so bili prepočasni in prepozni.

Knjige lahko dobite pri
ČZP Enotnost, Ljubljana,
Dalmatinova 4, telefon
321-255, 110-033,
faks 311-956.

**Miroslav Jančič
GLASNIK PEKLA**

Umreti s Sarajevom

Cena knjige je 1.850 SIT

Kadar se z njim srečam – Bog oziroma Alah vsta, kolikokrat počnem tiesto, kar mi je bilo že od nekdaj mrzko – preštevam, koliko je okrog mene Muslimanov, koliko Hrvatov, koliko Srbov in koliko drugih, med katere spadam tudi jaz. Razmerje je približno takšno kot na republiški ravni, nekateri bi celo rekli, da je inscenirano – 40:15:30:15. Ko so Srbi iz tistega dela mesta, ki je v njihovih rokah, začeli izganjati Muslimane, in to brez prtljage, sem prestregel, kako neka muslimanska soseda drugi pravi:

»Nič drugega ne ostane, kot da tudi mi izženemo njihove!«

**Matej Bor
JERNOV ROKOPIS
ALI
MARTINOVA
SENCA**

Avtor sporoča v čas in prostor ujeta in z njima tudi opredeljeno zgodbo prek (...) Jernovega rokopisa, v katerem pripovedovalec skuša razjasniti eno samo uganko: kdo je v ključnem trenutku povzročil smrt njegovemu prijatelju Martinu.

Jern namreč nosi breme krivde skozi povojno življenje, in da bi se očistil ali vsaj problem razjasnil, napiše zgodbo od otroškega zavedanja do razpleta, ki se konča z Martinovo smrtjo. Bistveno pa je, da je bliodni Martin umrl, vrača pa se v Jernov rokopis, kot bi se njegova duša selila vanj.

Cena knjige je 1.900 SIT

Vladimir Kavčič
**STEBRI
DRUŽBE**

**Vladimir Kavčič
STEBRI DRUŽBE**

Psihosocialni portreti
sodobnikov

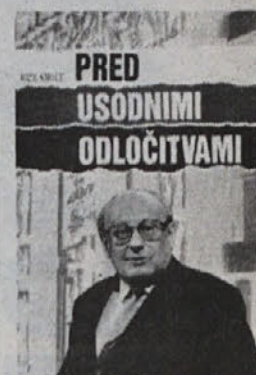
Res smo dobili svojo državo, a zdaj ne ljudstvo ne politiki ne vedo, kaj bi počeli z njo. To je posledica predhodnega neznanja, kajti te države niso izdelali amaterji, temveč diletanti, tisti, ki mislijo, da vedq in znajo, a se v resnici ne zavedajo niti meja svoje nevednosti. Vodijo jih oholost, prestiž, bolesterne osebne ambicije. Več kot polovica sedanjih političnih akterjev samo nadaljuje kariero, ki jo je začela pod prejšnjim režimom, za njih je torej osebna promocija na pravem mestu. Druga polovica so razni frustrirani tipi, ki spominjajo na jecljavca, ki je hotel postati televizijski napovedovalec, zdaj pa zatrujejo, da ni uspel, ker ni bil v partiji.

Knjiga bo izšla v začetku oktobra 1993.

Cena knjige je 1.650 SIT

POSEBNI POPUSTI!

Vrednost vseh petih knjig je 9.040 SIT, vendar vam jih nudimo za 5.900 SIT. Če naročite štiri, jih prejmete za 4.900 SIT, če naročite tri, jih dobite za 3.500 SIT, če naročite dve knjigi, pa prejmete knjigo Jožeta Smoleta: PRED USODNIMI ODLOČITVAMI brezplačno.

Naročite lahko tudi samo eno knjigo, vendar po polni ceni.

NAROČILNICA

Pri ČZP Enotnost, Ljubljana, Dalmatinova 4, nepreklčno

naročam(o) _____ izvod(ov) knjige **ZDAJ, KO JE NOVA OBLAST**
naročam(o) _____ izvod(ov) knjige **MED DVEMA CERKVAMA**
naročam(o) _____ izvod(ov) knjige **GLASNIK PEKLA**
naročam(o) _____ izvod(ov) knjige **JERNOV ROKOPIS ALI MARTINOVA SENCA**
naročam(o) _____ izvod(ov) knjige **STEBRI DRUŽBE**

Naročeno pošljite na naslov: _____

Ulica, poštna št., kraj: _____

Ime in priimek podpisnika: _____

1. Račun bomo plačali v zakonitem roku 2. Kot individualnemu naročniku mi pošljite po povzetju.

Dne: _____ Žig _____ Podpis naročnika _____

RECESIJA TUDI NA TRGU UMETNIN – PO LETU 1990 JE NA DRAŽBAH VSE VEČ NEPRODANIH SLIK, PRVENSTVENO DELO IMPRESIONISTOV IN KLASIKOV MODERNE

CENE SO PADLE ZA TRETJINO

Teško je presoditi, koliko je neko umetniško delo vredno, ceno oblikuje odnos med ponudbo in povpraševanjem in ta sodeč po velikih svetovnih dražbah postaja vse bolj nenaklonjen še zlasti tako imenovani klasični moderne, umetninam, ki so nastale po letu 1945. Po letu 1990 se je dogodil veliki preobrat, cene so v povprečju padle za eno tretjino.

To velja tako za Andyja Warhola kot za Baselitza, Yvesa Kleina, Carla Andrea, Lucia Fontano. Če danes kdo želi prodati kakšno pomembno delo Sama Francisa, lahko računa največ na 300.000 dolarjev, pred štirimi leti bi lahko iztržil celo milijon. Spremenjene razmere ilustrira velika avkcija v New Yorku, kjer so iz draženja morali zaradi nezanimanja kupcev umakniti kar deset Warholovih slik.

Še na pomlad leta 1990 so nekatere slike dosegale vrto-glave cene, ponudbe so se dvigale tudi do sto milijonov mark, trgovci so si nagrmadili bogastva, tudi umetniško manj pomembna dela so bila vredna toliko kot stanovanje, po preprodaji pa je bilo novcev za nakup vile.

Razlog za tedanji razcvet je bil gospodarski vzpon industrijsko razvitih držav, predvsem Japonske, pa tudi v Združenih državah so bili

bogataši spričo politike Ronald Reagana še bogatejši in hoteli ustvarjati dobičke tudi na trgu umetnin. Vlagali so denar v nakupe in ker so bili najdragocenejši primerki impresionizma in klasike moderne že varno spravljene v galerijah in muzejih, so navali na sodobnike tako, da je povpraševanje daleč prese-glo ponudbo.

Vrtoglavi dvig cen je moč slediti po draženju slike Amedea Modiglianija Mlada ženska v rumeni obleki, ki se je večkrat pojavila na avkcijah. Leta 1978 so jo v Londonu prodali za 623.000 nemških mark, leta 1986 v New Yorku pa za 3,3 milijona mark. Vrednost enega Cessanea se je v razdobju šestih let dvignila z 1,23 milijona mark na 2,97 milijona mark.

Na trgu umetnin so majhno skupino poznavalcev, trgovcev in ljubiteljev zamenjali številni bogataši, dražbe so postale družabni dogodki,

Modiglianijevo Mlada ženska v rumeni obleki so leta 1978 v Londonu prodali za 623.000 DEM, osem let kasneje pa je v New Yorku dosegla znesek 3,3 milijona DEM

nakup umetnine statusni simbol. Sotheby je postal finančna institucija in za umetnine, pri katerih so pričakovali velike dobičke, so prodajalcem celo ponujali predujem. Tudi kupce so kreditirali in tako se je zgodilo, da je trgovec Alan Bond leta 1987 na up kupil Van Goghovo sliko Perunike, a je

kmalu zabredel v finančne težave in sliko na skrivaj prodal Gettyjevemu muzeju v Malibuju.

Razmeram so se seveda prilagodili tudi nemški galeristi in svoja skladišča napolnili s sodobniki, z deli Warhola, Kleina, Fontane, Manzonia in drugih. Uspehi na avkcijah so cene dvigali do neba. Pri avtorjih slik domala ni bilo več dobiti in kupci so bili prisiljeni nabavljati preko posrednikov, tako da so kmalu najboljši kupci umetnin postali trgovci sami. Vse je nekaj časa šlo kot po malslu. Enega od njujorskih trgovcev so zaradi utaje davkov zaprli in ko se je vrnil na prostost, je vrednost njegovih eksponatov porasla za tisočkrat.

Leta 1990 je prišlo do nenadnega preobrata. Na dražbah so dosegali za polovico nižje cene od pričakovanih, kar se je najbolj videlo pri klasičnih moderne in pri impresionistih. V zadnjih dveh letih so pri Sotheby, s zabeležili za dve tretjini manj prometa in že hujši upad dohodka, ta je leta 1989 znašal 177 milijonov dolarjev, leta 1992 pa le 12 milijonov. Skladišča trgovcev so prepolna umetnin, preti jim propad, umikajo se iz posla, avkcijske hiše po svetu so na robu preživetja. V pričakovanju, da se bo krivulja spet pričela vzpenjati, v kletih skrbno čuvajo najdragocenejše primerke in upajo, da naložbe v umetnost vendarle niso izgubljene investicija.

E. Š.

V dobi razcveta so kupci na avkcijah lahko kupovali tudi na up. Trgovec, ki si je za rekordno ceno umislil Van Goghove Perunike, je padel v finančne škrpce in sliko na skrivaj prodal Gettyjevemu muzeju v Malibuju

EVROPSKI POGLED NA AMERIŠKO UMETNOST 20. STOLETJA PRESOJA BREZ PREDISODKOV

Ena osrednjih razstav te jeseni v Londonu, razstava ameriške umetnosti 20. stoletja je v britanskih medijih izzvala številne in raznolike odzive, očitali so ji, kot je pravzaprav vselej primer z velikimi retrospektivnimi prikazi, da je na eni strani premalo radikalna, na drugi pa, da bi bila lahko širša in bolj popularna. Ne glede na to, pomembno je, da je »Ameriška umetnost 20. stoletja« evropski pogled na likovno ustvarjanje onstran velike luže z ambicijo, da bi Evropejci spoznali njene resnične vrednosti.

Žal ameriška umetnost prepogosto deli usodo ameriške kulture nasploh, Evropejci vselej nekoliko postrani in podcenjujoče gledajo na stvari, ki prihajajo z one strani Atlantika. Še posebej so pri tem občutljivi Britanci. Skrajnosti vseh vrst, ki jih je Evropa z ameriškega konti-

nenta nekritično pozirala, so zameglile sliko prave ameriške kulture in omenjena razstava naj bi bila priložnost, da se le ta brez navijaških strasti in komercialnih interesov zbistri do pravih vrednosti.

Razstava začetek dvajsetega stoletja v Ameriki postav-

lja v leto 1913. Tedaj so v New Yorku postavili prvo veliko mednarodno razstavo sodobne evropske umetnosti. Na začetku je bil torej evropski virus, s katerim je tamkajšnja umetnost opredelil M. Duchamp, ki se je dve leti kasneje preselil v Združene države, zbral okoli sebe enako misleče in ustvaril plodno jedro za razvoj sodobne umetnosti. Ta je od tedaj hodila v korak z evropsko. Tudi v realističnem zasuku v tridesetih in štiridesetih letih so se Američani dobro odrezali. Umetniki so ustvarili dela, ki bi lahko bila pravi socialistični realizem, hkrati pa zametek

popularne vizualnosti, ki je tako očarala generacije po drugi svetovni vojni.

Sočasno so se v Ameriki pojavili veliki mecen, družine Guggenheim, Whitney, Dreier, Rockefeller, Hirschhorn, Arensberg in drugi, ki so osnovali temeljne zbirke sodobnih retrospektivnih muzejev sodobne umetnosti v New Yorku, Washingtonu in Philadelphiji. In tu se prične klasika sodobne ameriške umetnosti, o kateri pa razstava, menijo poznavalci, še zdaleč ne pove vsega in tisti, ki bi se z njo želeli zares seznaniti, lahko to napravijo le onstran Atlantika.

E. Š.

MARIBOR

LIKOVNIKI PRIŠLI DO SVOJE GALERIJE

Že pred leti začeta dejavnost Društva likovnih umetnikov Maribor, da si pridobi prostore za predstavljanje lastne dejavnosti, se je po raznih peripetijah, zunanjih ovirah in notranjih trenjih končno uresničila. Tako so v prenovljenem starem delu mesta na Židovski 10 s spektakularnim »pandurjanskim« ognjemetom, nagovoroma kustodinje Edite Milete in predsednika DLUM, kiparja Vojka Štuha ter prepevanjem Mariborskega okteta odprli novo galerijo DLUM, v kateri predstavljajo izbor članov s spomladanske razstave DLUM. Led prebijajoča razstava je posthumno posvečena letos preminulemu kiparju Slavku Tihcu, ki je predstavljen z nekaj zanj značilnimi malimi plastikami iz raznih poetik, poleg njega pa je posebna žirija (Breda Ilich Klančnik, Zmago Jeraj in Edita Mileta) izbrala slikarja Barbaro Vidic in Stojana Graufa ter kiparja Marjana Drevna in Vojka Štuha.

In če spregovorimo še nekaj o dejavnosti likovnikov, ne gre pozabiti na razstavljenost. Tako lahko Stojana Graufa, ki je po dolgih sušnih letih ponovno priplaval na površje, gledamo trenutno v dveh razstaviščih. V razstavnem salonu Rotovž ima solo razstavo v dveh delih. Prvi so impresionistične abstrakcije v divjih barvah, ki dajejo platnu neukrotljivo energijo na robu. Ko se prebijajo iz kompozicije, delujejo izredno stanovitne in urejene, ko so zajete vse v enem pogledu, napovedujejo kataklizmo. V tem pogledu močno, a bolj mi je stopil k srcu podzemni prostor s prostorsko instalacijo belin. Bele slike in skulptura na sredi nekako po konstituciji spominjajo na nekdanje Graufovo ustvarjanje, ko se je ukvarjal z objekti znotraj slikarstva. A duh italijanskih konceptualistov je zlizal njegove silovite barvne nanose in razprl tkanino. Črno in belo v prostoru, kjer bi zapeli spoštljivo mašo zadušnico. Ostala je le najbolj primarna podstat, kjer avtor razgalja, da je slikarstvo lahko le sredstvo. In nič drugega. Kar je ostalo, so prav gola dejstva, elementarni principi in želja po videti skozi. Po letenju.

V galeriji Društva likovnih umetnikov lahko vidimo le Graufove impresionizme in nismo presenečeni. Sicer pa posvečenega Slavka Tihca z njegovim pionirskim kiparskim delom ob koncu šestdesetih let tako poznate. Ko je iznašel formo, jo je le variral in tako ostal pri krogli, različno obdelanih plasteh, ki od daleč tvorijo portret in se v svoji najbolj monumentalni luči kažejo na Trgu svobode in na ploščadi pred Cankarjevim domom. A znal je napraviti tudi čisto zgledno figuro in pokazati, da so roke ostale.

Zato pa njegova kolega, Vojko Štuhec in Marjan Drev manj iščeta in bolj držita. Čeprav je predvsem Štuhec ostal na tleh in se postmodernistično poigral z neke vrste new-aegovskimi kreaturami, se je Drev preselil na steno in v keramiki nežno obdelal trikotniško geometrijo skozi like, ki kot antipod tipičnosti materiala in videzu krhkosti, zagovarjajo ostrinsko strogost in nekako brezčutno z dozo melanholije v hladnih barvah kolorirane površine. Več je bele v paleti kot drugih, gre le za prehod. A nič kaj dol padajoče.

Prav enako ostane Barbari Vidic, o katere stilu sem se spraševal, dokler se nisem odločil, da je predalčkane brez veze in se na koncu potolažil z novopodobnim, s katerega so zbežale figure, medtem ko mi je en umetnik mlajše generacije pomagal z matematičnim rebusom Barbara Vidic = star Vidic minus mladi Vidic. Pa naj bo.

Kot se za tak dolgo pričakovan dogodek spodobi, se je okoli njega zbrala obilna kulturna srenja, ki je morala celo stati na mrazu, saj notri ni bilo dovolj prostora, in se do poznih večernih ur greti ob ribjem bifeju in novem vinu. Presenečenje je trajalo, dokler ni vsega zmanjkalo.

Peter Tomaž Dobrila

TOKIJSKI BALET NA VELIKI EVROPSKI TURNEJI

V ČAST MRTVEMU PESNIKU

Z več kot tritedenskim nastopom v berlinski operi je ansambel Tokijskega baleta (s petdesetimi članicami in člani) pričel svojo veliko evropsko turnejo, preko Bologne, Milana, Bruslja, Antwerpna, Pariza, nazaj v Nemčijo do Stuttgarta. Nastopajo z eno samo plesno predstavo, baletom IMI, ki ga je na glasbo japonskega skladatelja Toshiro Mayuzumia koreografiral Maurice Bejart in je zamišljena kot hommage japonskemu pesniku Yukiju Mishini, ki se je ubil pred dvajsetimi leti.

Glasbena spremljava je sestavljena iz električne glasbe, ki jo na traku izvajajo tradicionalni No glasbeniki, prepletena pa je z zvoki sodobnih bobnov in elektronskih instrumentov ter s Straussovim valčkom Vrtnice z juga. Predstavo ob zvokih šumenja morja začenja balerina, ki oblečena v zeleno leže na tla in valovi z nogami. Potem ko se prične dogajanje, sestavljeno iz prizorov Mishiminih del (Priznanja maske, Hiša Kyokos, Mornar, ki je izdal morje, Morje plodnosti), vso predstavo nosijo le plesalci.

Glavni junak predstave je fantič Go Masuda, pojavlja se v šolski uniformi ali v belem oblačilu, se nenehno giblje na nevarni meji naivnosti in strasti in prikazuje otroka, iz katerega je zrasel pesnik.

**TEORIJA NAJVEČJE-
GA ZNANSTVENIKA
SVOJE GENERACIJE
— STEPHENA HAW-
KINGA IZ CAM-
BRIDGEA**

JE NAŠA USODA RES V NAPREJ DOLOČENA

V dramu Julij Cezar pravi Kasij Brutu: 'Včasih je človek gospodar svoje usode.' S temi besedami se začena odlomek nove knjige verjetno enega največjih znanstvenikov svoje generacije, knjige Stephena Hawkinga, v kateri med drugim razmišlja tudi o tem, ali imajo ljudje v vesolju, ki ga opredeljujejo znanstveni zakoni, lahko svobodno voljo oziroma, ali bi lahko znanstveno dokazali, da je vsako človeško življenje zaznamovano z usodo, torej vnaprej določeno.

Torej, so ljudje res gospodarji svoje usode? Dokazi, da je vse določeno, izhajajo iz razumevanja boga kot vse-mogočnega in izven časa, kot nekoga, ki ve, kaj se bo zgodilo. Kje je naša svobodna volja, če je nimamo, kako smo lahko potlej odgovorni za svoja dejanja. Kako naj nekoga proglasimo za krivega, če mu je usoda določila, da bo oropal banko, zakaj ga kaznovati, se vprašuje Stephen Hawking.

V novejšem času je teorija določenosti zasnovana na dognanjih znanosti. Zdi se, da obstojajo natančno opredeljene zakonitosti, ki definirajo vesolje in vse dogajanje v njem. Dokler se znanstveniki ne dokopljajo do eksaktnega primera teh zakonov, bodo znali pojasniti vse, razen skrajnih primerov. Ali bomo odkrili zakone, ki določajo naš svet? Stephen Hawking pravi, da je optimist, misli, da so možnosti, da jih razvozljajo v naslednjih dvajsetih letih petdeset proti petdeset. In četudi v tem ne uspejo, pa niso po njegovem mnenju argumenti za vnaprejšnjo določenost nič bolj slabi. Dejstvo je, da obstojata niz zakonov, ki povsem pojasnjuje vesolje od nastanka do danes.

Seveda je težko verjeti, da bi lahko z nekaj enačbami opisali globalne in posamične stvari, ki nas obkrožajo. Kaj bi res lahko verjeli, da se

bo, denimo, Madonna na neki naslovnici pojavili prav nekega točno določenega datuma.

Še en problem je, razpreda Stephen Hawking, ali je res vse, kar rečemo, vnaprej določeno. Ali je to točno?

Tretji problem zamisli o usodi je, da vse, kar počnemo, lahko naredimo na več načinov, iz česar bi lahko sklepali o svobodni volji. Vendar, če je vse definirano z znanstvenimi zakoni, potlej je svobodna volja le iluzija. Za rešitev tega problema bi bilo treba rešiti problem nedoločenosti v kvantni mehaniki. Nemogoče je namreč hkrati enako natančno izmeriti položaj in hitrost najmanjšega delca materije – ali je mogoče mnogo bolj natančno izmeriti položaj in precej bolj ohlapno hitrost ali obratno.

In naslednji problem: če je vse vnaprej določeno, zakaj je določeno, da so naši sklepi o vesolju pogostejše pravilni? Znanstvenikov odgovor je utemeljen na Darwinovi teoriji naravne selekcije.

Primitivne oblike življenja na Zemlji so nastale spontano, s kombinacijami atoma. Zelo verjetno pri tem ni šlo za DNA (danes, po ogledu filma Jurski park že vsak šolarček ve, kaj je to), ker je malo verjetno, da bi le ta nastala naključno.

Zgodnje oblike življenja so imele sposobnost reprodukcije. Princip kvantne nedoločenosti in naključna termalna gibanja atoma sta lahko povzročila določeno število napak in večina teh je bila usodna za te organizme oziroma njihovo razmnoževanje. Nekaj napak pa je bilo koristnih in nekateri organizmi so zaradi njih lažje preživeli in se razmnoževali.

Tako kot je napredovala evolucija, se je razvijal tudi centralni živčni sistem, oblike življenja so lahko na dražljaje reagirale in to je bil pomemben korak v ohranjanje

življenja in reprodukcije. Ljudski rod se je razvil do visoke stopnje. Končno je bila naša DNA sposobna razviti jezik, ki je omogočil prenašanje izkušenj z generacije na generacijo v govorni ali pisni obliki. To je dramatično pospešilo evolucijo.

Do razvoja človeka so minile tri milijarde let, nato pa 10.000 let od jamskega človeka, ki je po stenah pečin risal svoja kulturna znamenja, do danes, ko raziskuje dokončno teorijo vesolja.

In tu se Stephen Hawking vrača na vprašanje o svobodni volji. Potrebovali bi poskus, s katerim bi potrdili, če ima organizem svobodno voljo. Predlaga test: ali je obnašanje nekega organizma mogoče predvideti? Če je to mogoče, svobodne volje nima.

Nekdo bo rekel, da bi bilo z univerzalno teorijo mogoče predvideti tudi človekovo ravnanje. Vendar, tudi človeški razum je podvržen principu nedoločenosti. Pravi razlog, zakaj ni mogoče predvideti človekovega ravnanja pa je, da je to – pretežno. Poznamo sicer osnovne fizikalne zakone, ki določajo možganske aktivnosti, vendar je prezapleteno rešiti enačbe s toliko neznankami. Celo v enostavni Newtonovi teoriji gravitacije, je moč problem natančno rešiti le z dvema telesoma. Pri treh ali štirih lahko aproksimiramo in težave rastejo s številom elementov.

Človeški možgani vsebujejo okoli sto milijonov milijard delcev. In to je mnogo, mnogo preveč, da bi lahko predvideli obnašanje naših možganov. Obnašanja zato ne moremo utemeljiti na zamisli, da je vse vnaprej določeno, ker preprosto ne vemo, kaj je določeno. Torej lahko sprejmemo, da imamo svobodno voljo in da smo odgovorni za svoje ravnanje. Kajti, če bi lahko predvideli prihodnost, bi jo lahko tudi spremenili, kar je, pravi Stephen Hawking paradoks.

BO 21. STOLETJE RES NAJBOLJ NE- VARNO V ZEMLJE OBDOBJE ZGODOVINI

V splošni zmedi so besedo prevzeli optimisti. Spričo razvoja dogodkov v Bosni Britanci trdijo, da so boji te vrste značilni za razpad kolo-nialnih cesarstev in da bodo nekega dne usahnili. Optimisti verjamejo, da bo sreča na zemlji.

Vendar so večje pozornosti nedvomno deležni bolj črnogledi napovedovalci. Eden od njih je zgodovinar Paul Kennedy, ki je po objavi pomembne študije o vzponu in padcu velikih sil usmeril svoj pogled v temno prihodnost. Po njegovem prepričanju bo 21. stoletje najbolj nevarno v zgodovini planeta. V tem tolmačenju so se nujno morali vrniti k navajanju Spenglerja in Toynbeeja, nemškega in angleškega filozofa zgodovine. K njima se je vrnil harvardski znanstvenik Samuel P. Huntington in razvil tezo, da akterji globalnih trenj v prihodnosti ne bodo več ideologije ali narodi, pač pa civilizacije: Zahod proti ostalemu svetu, Zahod in Muslimani, Zahod in druge kulture, kakor so hinduistična, latinsko-ameriška, slovansko-pravoslavna. Z eno besedo, napoveduje globalni kulturni spopad.

V Združenih državah Amerike se je o tej njegovi tezi razvila žolčna debata, kajti njegova vizija sveta zanika obrazec o zmagi človekovih pravic in zmagovalstvu demokracije nad zadnjo veliko ideologijo, komunizmom.

Gre v bistvu za osnovno vprašanje, ali obstojajo na svetu sile, ki bi se lahko uprle Zapadu in svoje kulturne, civilizacijske cilje podkrepile z orožjem. Vprašanje se nanaša na primer na islam, ki gleda na Zapad kot na nekaj dekadentnega, na nekaj, kar je v popolnem razsulu in takšno stališče ni le stališče nekih fundamentalistov. Ali, denimo, nanaša se na Kitajsko. Ali je islam sposoben vzpostaviti in organizirati politični konsenz? Ali konfucijanizem lahko uravnoteži glasje in obvlada brezobzirno mešetarsko energijo milijonov Kitajcev?

V svojih razmišljanjih ponuja Huntington nekaj predvsem zelo pavšalnih odgovorov. Razmejitev vleče po fisko-ruski meji, preko vzhodne meje Estonije, skozi Belorusijo, Ukrajino, Rumunijo in Bosno do Črne gore. Zahod je krščanski, vzhod pravoslavni in islamski. Po-dobno mejo med civilizacijami in glede na islam je potegnili v zahodni Aziji in v državah Magreba. Države, kot so bivša Jugoslavija, Turčija in Mehika, so razdeljene, ker po njegovem prepričanju ni zagotovilo, kateri civilizaciji bi naj pripadale. Najbolj spremembe prizadenejo Rusijo. Komunizem je bil zahodna ideologija. Aktualni spopad bi bilo treba uravnati na meji med realnim sprejemanjem zahodnih tradicij in rusivizacij, pravi on.

Gre seveda za precej sporne teze. Vendar je razprava zelo pomembna, ker prehaja okvire Zahoda, Združenih držav Amerike, Evrope, samo-analize in samozadostnosti lastnega sveta, ker je usmerjena zoper dolgočasne in s strahom zaznamovane zahodne politike. Na vprašanje, zakaj je eno od svojih predavanj naslovil Svet in zahod in ne obratno, je filozof Toynbee odvrnil: »Zahod nikoli ni bil edini pomemben del sveta, niti edini igralec na odru svetovne zgodovine – niti tedaj, ko je bil na vrhuncu svojih moči, kar je danes morebiti že preteklost,« citira na koncu svojega sestavka novinar Die Welta Herbert Kremp.

STRAH PRED ISLAMOM

Konec hladne vojne in konec prežee nevarnosti sta sprožila vprašanje o prihodnosti našega planeta. Odgovori na vprašanje, kako in kaj, so vsi po vrsti prihajali z Zahoda. Vsem je bilo skupno prepričanje, da bodo osnovne prihodnje svetovne ureditve človekove pravice, demokracija in tržno gospodarstvo. Zatorej je izobraženi uslužbenec State Departmenta Francis Fukuyama s svojo tezo, da pomeni zmaga liberalizma konec zgodovine, pritegnil velikansko pozornost, razmišlja nemški novinar v časopisu Die Welt, ko analizira stališča ameriških znanstvenikov.

Razvoj dogodkov je krenil v nasprotno smer. Kolo zgodovine se ni ustavilo na najvišji točki, pač pa se giblje proti izhodišču. Značilnosti mednarodne skupnosti so vojne, trenja, zmedene akcije Združenih narodov, kaos tudi na zahodu, ki je sedaj brez sovražnikov izgubil ustrezen temelj svojega skupnega delovanja. Zmagujejo stare in nove sofisticirane zamisli. Genocid v Bosni ni kaznovan, vse svete zaobljube, ki so sledile svetovni vojni, so pozabljene. Opaziti je obrise dveh novih front, vzhodna se vije od severne Evrope preko Turčije do srednje Azije, a južna skozi severno Afriko do jugozahodne Azije.

**ISTRANI OSTALI
BREZ KULTURNE DE-
DIŠČINE, HRVATI PA
BREZ MILIJONOV
DOLARJEV — NJU-
JORSKO SODIŠČE
RAZSODILO, DA BA-
JESLOVNI SEUSOV
ZAKLAD IZ IV. STO-
LETJA PRIPADA AN-
GLEŠKEMU MARKI-
ZU — LIBANON OD-
STOPILO OD DOKAZO-
VANJA, MADŽAR-
SKA IN HRVAŠKA
NAPOVEDUJETA NA
RAZSODBO PRI-
TOŽBO**

Po poldrugem mesecu naj-spektakularnejše sodne obravnave o neki kulturni dediščini, o Seusovem zakladu, za katerega Hrvaška trdi, da je iz Barbarige pri Puli, je sodišče v New Yorku razsodilo, da je last angleškega lorda iz Northamptona. Gre za štiri najst kosov posode iz srebra iz IV. stoletja, ki jo danes ocenjujejo na sto milijonov dolarjev.

Bajeslovno bogastvo

Čeprav je njujorsko sodišče skušalo temeljito osvetliti poreklo in zgodovino srebrnega zaklada, je ostala 1.600 let dolga praznina o Seusovem srebrnem zakladu. Po odločitvi zadnjega lastnika lorda Davida Camptona iz Northamptona, da srebrni zaklad na dražbi proda, je namreč prišlo do neverjetnega zapleta.

Kar tri države so dvignile svoj glas, da gre za njihovo kulturno dediščino. Libanon je trdil, da je Seusov zaklad, kot so srebrnino popularno imenovali, njegova dediščina, saj je bil iz Libanona od tujen s ponarejenimi listinami. Tedanja Jugoslavija, točneje Hrvaška, je trdila, da gre za srebrnino, ki so jo v šestdesetih letih izkopali pripadniki tedanje JNA v nekdanji avstro-ogrski trdnjavi v Barbarigi pri Puli in je zatem izginila neznano kam, Madžari pa so se obesili na besedo Pelso, ki je izpisana na največjem krožniku in je latinska oznaka za Balaton, kjer je takrat živel starorimski mogočnejš Seuso.

Zanimivo je, da so se vse tri omenjene države začele potegovati za lastništvo šele po že omenjeni odločitvi lorda Camptona, da srebrni zaklad proda na licitaciji v Sotheby. In če smo še doslednejši, reakcije na poreklo so nastale šele po tem, ko je angleško časopisje načelo vprašanje nekdanjega lastništva in sumljive poti srebrnega zaklada.

Hrvati vztrajajo pri dokazovanju

Kako znamo ceniti našo kulturno dediščino, lepo ilustrira primer s tem zakladom, ki ga danes ocenjujejo kar na sto milijonov dolarjev. V tedanji Jugoslaviji je prvi povzdignil glas direktor Muzeja v Splitu in javnost opozoril, da gre po vsej verjetnosti za blago iz Istre.

Možak je namreč obudil spomin na čudno najdbo starin v Barbarigi, kjer so vojaki JNA pri lomljenju apnenca pod nekdanjo avstro-ogrsko vojašnico naleteli na staro srebrnino, ki pa je niso predali muzealcem, temveč je poniknila neznano kam. Mož je po vsej verjetnosti na

skrival skušal ugotoviti kako in kaj, saj je javnosti posredoval celo podatek, da bi naj srebrno posodje zapustilo tedanjo Jugoslavijo po diplomatski poti, prilastili pa bi si jo naj nekdanji ugledni funkcionarji. Omenjal je celo Dunaj, kar je danes potrjeno, saj so tam odkrili Antona Tkalca, ki bi naj bil eden izmed ključnih oseb pri preprodaji te neprecenljive kulturne dediščine.

Po šest tednov trajajoči obravnavi in zaslišanju nešteti prič je njujorsko sodišče zaključilo tri leta trajajoči spor in razsodilo, da je Seusov zaklad last lorda Camptona. Že pred zaključkom obravnave je od zahteve odstopil Libanon, Hrvati in Madžari pa napovedujejo pritožbo.

Izvoru danes ni mogoče ugotoviti

Lord David Campton priznava, da je del spornega zaklada prvič videl 1982. leta v trezorju Rotschildove banke v Zuerichu, kamor ga je popeljal sir Peter Wilson, tedanji predsednik dražbene hiše Sotheby. Za nakup se je odločil pozneje in je verjel Wilsonu, da je bilo blago odkrito na območju Libanona in preprodano v Evropo.

Po trditvah angleškega časopisja bi naj celotno zbirko štirinajstih srebrnih predmetov lord Campton ponudil v odkup kalifornijskemu muzeju Getty, ki pa bi naj od nakupa odstopil, ker je posumil v verodostojnost libanonskih papirjev. Zadeva je tako prišla v javnost, Angleži so v preiskavo vključili Scotland Yard in največje strokovnjake za to področje, vendar do izvora niso prišli.

»Zaklad je nedvomno danes last lorda Camptona, ki ga je tudi plačal in ima zanj razpolagalno pravico, izvor pa lahko postavimo v katerokoli izmed 28 držav, ki so bile takrat pod starorimsko oblastjo,« je bil komentar ob omenjeni njujorski razsodbi. Hrvati se s tem ne strinjajo in iščejo denar za nadaljevanje tožbe, ker trdijo, da sodišče ni upoštevalo njihovih dveh prič, nekdanjih policijskih funkcionarjev, ki so ju oficirji JNA ob najdbi poklicali, da sta bila pri izkopavanju prisotna.

Jani Sovà

**KO SI JE PRED NE-
KAJ LETI SKUPINA
NAVIJAČEV NADELA
IME CELJSKI GROF-
JE, SI JE LE MALOK-
DO MISLIL, DA SE
BODO RAZVILI V DO-
BRO ORGANIZIRANO
SKUPINO, KI JE
V NAJBOLJŠIH ČA-
SIH ŠTELA TUDI PO
TRISTO ČLANOV
— DANES JE O GRO-
FIH BOLJ MALO SLI-
ŠATI — PO INCIDEN-
TU V VELENJU SO
RAZPADLI, NJHOVO
MESTO PA SO PREV-
ZELI HMEJL BOYSI
— CELJSKI GROFJE
SE NA NOVO ORGA-
NIZIRAJO**

Celjski grofje so se kot organizirana skupina navijačev zadnjič pojavili na rokometni tekmi med klubom Pivovarna Laško in makedonskim nasprotnikom v mesecu septembru tega leta. Organizatorji so tekmo zaradi Obrtnega sejma prestavili v velenjsko Rdečo dvorano, Celjski grofje pa so na tekmo prišli z dvema avtobusoma, ki jim jih je najel sponzor, Pivovarna Laško. Celjski grofje so veljali za dokaj divje in energične navijače, ki so bili v stanju brezrezervno in do zadnjih atomov moči bodriti svoj klub od prve do zadnje minute tekme. V Velenju pa se je zgodil incident, saj so grofje po tekmi popolnoma zdesetkali enega izmed obeh avtobusov. Tako so izgubili sponzorja, zastoj vstopnice in kredibilnost, mnogi pa jih niso imeli za nič drugega kot navadne huligane. Matevž Božinovič, eden izmed soustanoviteljev ter opornih stebrov Celjskih grofov, meni drugače. Skupaj z nekaterimi najvztrajnejšimi poskuša nanovo zbrati grofe, tokrat tako, da peščica objestnejšev v njihovih vrstah ne bo več

stopetdeset. Cela srednja tribuna je bila naša. To je bil pravi flingling!

Zakaj je potem število navijačev začelo upadati?

»Začeli so se razdori med nami. Eni niso dobili majic in so se pritoževali, drugim spet ni bilo po godu kaj drugega, svoje pa so prinesli tudi policaji. Prej nas sploh niso opazili, vse pa se je začelo na tisti nogometni tekmi med Celjem in Mariborom, ki je bila na Skalni kleti. Niso nas pričakovali. Nikjer ni bilo nobenih policajev, potem pa se nas je iz parka naenkrat vslo dvesto petdeset. Takrat smo pričakali Viole na poti do stadiona. Hoteli so se nam maščevati, ker smo v Mariboru navijali za Olimpijo. Zbombardirali smo jim avtobus. Po tistem so začeli policaji bolj paziti na nas. Na nogometu je bil res neumen občutek v tistem boksu. Nisi mogel priti do pijače, tudi brezalkoholne, kakršnekoli. No, potem je upravnik kluba le naredil nekaj za nas, tako da smo lahko normalno navijali in da so policaji malce boljše delali z nami, da te niso od-

mogla očrtni celotne navijaške skupine.

»Najprej o tistem avtobusu,« pojasnjuje Božinovič, »največje razdejane na njem so naredili prav tisti malinovci, ki so bili prvič na tekmi.

Ko je prvi avtobus odpeljal, se je pri drugem začel pretep med našimi in Velenjčani. Ko so to videli tisti v prvem avtobusu, so rekli šoferju naj ustavi. Ker tega ni hotel storiti, so zdijvali. Po tistem se nismo več organizirano dobivali. Zdaj pa smo se že nekajkrat, povsem slučajno srečali na hokeju in to tisti, ki hodimo na tekme zaradi tekme in navijanja, zaradi Celjskih hokejistov, ne pa zaradi divjanja.«

Kdaj pa ste sploh resno začeli z organiziranim navijanjem?

»Pred dvema letoma, ko je postala Pivovarna rokometni prvak. Takrat smo tudi dobili majice, zastoj vstop, pivo po tekmi. Še pred tem pa smo hodili na nogomet. Takrat je bil vodja Borut Bohinc. Hodili pa smo tako na rokomet kot na nogomet. Če sta bili dve tekmi na isti dan, smo šli na obe. V Hali Golovec nas je bilo tudi po dve-

peljali že zaradi tega, če si vrgel petardo, kadar so naši dali gol. No, potem pa se je zgodilo tisto v Velenju in je bilo vsega konec.«

Kaj pa zdaj?

»Spet se bomo organizirali. Fantje s Hudinje so že nalepili plakate po mestu, smo se pa že nekajkrat tudi dobili na hokeju. Prejšnji petek nas je bilo v Ljubljani nepričakovano veliko, ne da bi se bili dogovorili. Če se bomo dobili na hokeju, bomo šli seveda navijati še za naše rokometne.«

Na rokometu so menda vaše mesto prevzeli Hmelj Boysi?

»Oni so bolj umirjeni kot mi. So tudi malo starejši od nas in ne delajo pizdarij. So bolj pridni, hodijo zgodaj spat, pomagajo stankam čez cesto in podobno.«

Kaj pa če se vam ne bo uspelo zbrati skupaj?

»Brez skrbi. Celjskih grofov še ni konec. Tisti, ki bi radi prišli k nam, pa naj se kar oglasijo na hokeju. Spet bomo navijali za naše. Tokrat brez nepotrebnih bedarij, ki samo škodijo našemu imenu.«

Vasja Ocvirk

ISTRANI BREZ ZAKLADA

Lord David Campton in njegova soproga Pamela po tistem, ko sta izvedela, da je antični zaklad njun

KJE SO CELJSKI GROFJE?

MUZIKA
JE BIZNIS

Mariborska založba **Front Rock**, ki jo vodi Dušan Hedl je te dni založila nov projekt. Gre za drugi del CD kompilacije »No Border Jam«, na kateri so zbrani posnetki slovenskih in avstrijskih underground skupin. Hedl tako drži besedo, saj je bil že lansko leto ob predstavitvi prvega dela obljubil, da bo s tovrstnim početjem nadaljeval. Vsekakor zelo pohvalno. Front Rock je poleg S.L.O.-I.R.P. – a edina institucija pri nas, ki se ukvarja s kompiliranjem posnetkov underground in alter skupin ter na ta način vsaj za silo premošča slovensko medijsko blokado.

O kakšni blokadi govorim? V Sloveniji trenutno obstajata le dve radijski postaji, ki bi lahko vsaj na videz nosile naziv college radia. Uganili ste, to sta ljubljanski Radio študent in mariborski MARŠ. Zaradi omejenega dosega teh postaj, je z underground produkcijo moč priti v stik le v obeh centrih, drugod pa so zainteresirani prepuščeni drugačnim, večinoma improviziranim, ljubiteljskim komunikacijskim kanalom. Nikakor ne bi želel precenjevati te glasbene scene, menim pa, da občinstvo, ki jo tovrstna glasba zanima, obstaja. Dokaz za to je nenazadnje tudi precejšnja odmevnost oddaj, ki nekonvencionalno, drugačno glasbo predstavljajo na nacionalnem radiu. Končno je tudi nekaj danes popularnih skupin prišlo v stik s širšim občinstvom prav preko medijskih mehanizmov undergrounda. Končno, če bi undergroundu posvečali preveliko pozornost, bi ta ne bil več underground, mar ne?

Se pa ob tej ugotovitvi v istem hipu vsili vprašanje. Namreč: če se za to glasbo res zanima toliko ljudi, kako to, da se vinilni in ostali nosilci zvoka prodajajo v tako mizernih nakladah? Odgovor je preprost. Ljubljana in Maribor predstavljata, ne boste verjeli, le manjši del Slovenije. Ne gre se torej čuditi, da marsikdo tako sploh ne more priti v tesnejši stik z domačo neodvisno glasbeno produkcijo, oziroma se z njo sreča le preko časopisov, kar pa je, roko na srce, premalo. Prav zato so projekti karšen je S.L.O.-I.R.P. in seveda oba No Border Jam – a več kot dobrodošli, saj omogočajo dovolj dokumentaren vpogled v ta glasbeni prostor. Ostaja samo še vprašanje distribucije. Takšna kompilacija je namreč spet kaj malo vredna, če jo je komajda za-

slediti v prosti prodaji. To je stvar, ki od založnika zahteva enak vložek energije, pa tudi finančnih sredstev, kot izgotovitev plošče same. Šele potem, ko se ta plošča pojavi na dosegu roke v vsaki boljše založeni trgovini s ploščami po vsej državi, je namen dosežen v celoti. Upajmo, da se bo takšnim in podobnim kompilacijam to res zgodilo.

NOVICE

Prvega decembra bo izšla CD plošča saksofonista **Primoža Simončiča** z naslovom »Pieces Of Cake«. Na plošči bo zapisanih dvanajst instrumentalnih skladb, ki bodo s svojo izraznostjo zagotovo presenetile vsakogar, ki pozna delovanje tega glasbenika. Primož Simončič je nastopal v skupinah SRP, LOLITA, BASISTI, sodeloval j z Markom Brecljem, Big Bandom RTV itd. Pieces Of cake je vatorsko delo, ki združuje in radikalizira oblike novega rocka in jazza, z obveznim eklekticizmom in cover verzijami jazz klasik. Izid plošče bo zaključek celoletnega studijskega dela, pri katerem je sodelovala vrsta uveljavljenih slovenskih glasbenikov: Nikola Skulovič na basu in kot glasbeni producent, Blaž Grm na tolkalih in klavirju in kot oblikovalec ovitka, Igor Bezget na kitari, Iztok Vidmar na basu, Matjaž Sekne na violini, Manč Kova-

čič na tubu, Simončič pa je poleg celotne organizacije projekta seveda odigral alt sax. Plošča je bila posneta v rogaškem studiju Bon Ton, izšla pa bo v samozaložbi, s pomočjo Kif Kifa in Nike. Promocijski koncerti bodo v začetku decembra v Ljubljani, Mariboru, Kopru in tujini.

Žalski trash metalci **INTERCEPTOR** so v samozaložbi izdali kaseto »The Beginning«.

Skupina **2227** iz Ljubljane bo v decembru pri založniški in promotorski agenciji Strip Core izdala debitantsko CD ploščo in kaseto. Producentno delo sta opravila Aldo Ivančič (Borghesia) in Franci Rainer. Album nosi naslov **Stripcore**.

THE FALL bodo te dni izdali nov EP z naslovom »Behind The Counter«.

ICE CUBE bo izdal četrti solistični album. »Lethal Injection«, kot se bo album imenoval, bo izšel pri založbi 4th & Broadway / Island, pri ustvarjanju pa sta Ice Cubu pomagala George Clinton in QD III. Slednji je sicer znan tudi po tem, da je njegovemu očetu ime Quincy Jones.

JIM MORRISON bi bil osmega decembra tega leta dopolnil petdeset let. Njemu v čast bodo tako v Parizu pripravili številne prireditve. Sicer pa mrtvemu rock heroju, oziroma njegovim posmrtnim ostankom grozi izgon. Zaradi histerije njegovih oboževalcev ob njegovem grobu, so svojci umrlih, ki so

pokopani blizu njegovega vložili tožbo za njegovo premeštev. Poleg tega, da je okolica njegovega groba povsem posejana z grafiti, si obiskovalci redno jemljejo delčke nagrobnih plošč iz njegove bližine. Morrisonovi svojci bodo morali leta 2002 obnoviti pogodbo za najem zemljišča in če bodo sosedje uspeli v nameri, ga bodo morali prekopati. Če ne bo drugače, bi ga nemara lahko preselili v Kremelj, zdaj ko je Jelcin vrgel balzamiranege Lenina iz mavzoleja.

HOLE bodo izdale nov album. Imenuje se »Live Through This« in bo izšel pri založbi City Slang v februarju naslednjega leta. Na albumu je dvanajst pesmi, ki sta jih producirala Paul Q Kolderie in Sean Slade.

U2 pripravljajo nov single s plošče Zooropa. To bo »Stay (Faraway, So Close!)«, pesem ki so jo napisali za Wendersov film Faraway, So Close! Na vseh formatih bo še »I've Got You Under My Skin«, ki jo je Bono posnel s Frankom Sinatrom za kompilacijski album »Duets«.

KONCERTI

V sredo, 23.11. bo v klubu K4 v Ljubljani promocijski koncert ob izidu split albuma »Dance With The Devil In The pale Moonlight« heavy metal skupin **OBSCURITY** in **IN A SPLEEN**.

V petek, 26.11. bo v klubu K4 techno party s koncertom slovenskih techno skupin **ANNA LIES** in **CELL BLOCK** z gosti iz Zagreba **NAOMI**.

V petek, 26.11. bo v koprskem MKC koncert skupin **DARE TO GO** iz Zagreba in **PARADOXAL TREATMENT**.

Teden dni kasneje, 3.12. bodo v koprskem MKC nastopili **FANCY LAZY** in **HAUS ARET**. 10.12. v istem klubu skupini **NEPAL** in **BABY CAN DANCE**. Dan kasneje bo prav tam nastopil **PRIMOŽ SCHMIDT KVARTET**. Koprski DPZN prav tako v začetku decembra napoveduje veliki koncert v boju proti AIDSU.

V petek, 3.12. bodo v klubu K4 nastopili **THE KLEZMATICS**, **MEDO ČUN & ŠUTKA BEND**. Prvi so židovski godbeniki, ki jim je enako pri srcu judovska glasba kot tudi Led Zeppelin. Medo Čun pa predstavlja enega izmed najboljših romovskih klarinetistov. Izreden dogodek za ljubitelje world music godbe!

TREND

Z varne razdalje kepati nič hudega sluteče mimo- loče.

BO PEVEC
OBMOLKNIL?

Lahko se zgodi, da George Michael ne bo smel izdati novega albuma do leta 2003. Angleški zvezdnik je namreč sprožil proces proti diskografski hiši »Sony«, s katero bi želel prekiniti petnajstletno pogodbo. Michael jih je obtožil, da mu ne dovoljujejo transformacije imidža iz najstniškega seks simbola do zrelega avtorja in izvajalca, prav tako jim očita, da so lagali o investicijah ob promoviranju novega albuma »Listen Without Prejudice«. Proces se bo odvijal v naslednjih dveh mesecih.

SPREMEMBE V SKUPINI THE ROLLING STONES

BREZ NASLEDNIKA

Po odhodu bas kitarista iz skupine The Rolling Stones so preostali člani sklenili, da ne bodo iskali naslednika Billa Wymana. Po njegovem odhodu so se v javnosti pričele pojavljati številne kom-

binacije, še zlasti, ker prav sedaj Stonesi pripravljajo v Dublinu nov album.

Mick Jagger je dejal, da bodo sicer najemali bas kitariste, ki jih bodo potrebovali in vzeli bodo najboljše, nihče od njih pa ne bo postal stalni član njihove skupine. Tako je sklenila četverka Mick Jagger, Keith Richards, Charlie Watts in Ronnie Wood. Zlobni jeziki pravijo, kako je odločitvi botrovalo čisto praktično dejstvo, da bodo poslej dobiček delili le na štiri dele.

PIRATSKI POSNETKI VELIKIH KONCERTOV

GUSARJI NAPADAJO

Turneja irske skupine U2 se še ni iztekla in že se je mnogo pred finalnim spektaklom v Tokiu na tržišču pojavilo več kot dvajset piratskih kompaktnih diskov, ki so jih na skrivaj posneli širom po svetu. Na voljo so zelo kvalitetni posnetki z začetka turnee v Združenih državah Amerike in z začetkom evropske turnee, posnetki z drugega dela turnee, med katerimi je prav posebej izvrsten zvok rotterdamskega nastopa, in seveda tisti s konca turnee po stari celine, ki se imenujejo tako kot album Zooropa. Eden od njih, posnet neposredno z mešalne mize v enem od evropskih mest, je na dvojni plošči z enostavnim naslovom »Zoo Europa 1993«.

Na njem je 25 pesmi, traja dve uri, zvok je kristalno čist.

Gre za integralni posnetek koncerta, kakršnega si v svoji zbirki želi imeti prav vsak ljubitelj skupine.

Gusarski posnetki koncertov velikih rockerskih zvezd so stare toliko kot sam rock'n'roll. Otok zakladov, s katerimi se zadnji dve leti okoriščajo glasbeni pirati, pa je nedvomno mega skupina U2.

PAUL MCCARTNEY

STOP ZA USNJE

Zaradi dveh velikih koncertov, ki ju je v športni dvorani v Firencah pripravil Paul McCartney, so bili organizatorji strašansko razburjeni. Paul in njegova soproga Linda sta neomajna vegetarijanc, zato so Italijane pred nastopoma seznanili z natančnimi pravili obnašanja.

V hladilnikih v njihovi sobani pod nobenim pogojem ni smelo biti niti sledi o mesu, nihče od Italijanov, ki se je smukal okoli njiju, ni smel pozabiti, da si v sendvičih, s katerimi bi se lahko med delom okrepčali, ne gre omliliti klobas ali salam. V njihovi sobi so bili prepovedani usnjeni fotelji ali kakšne druge podrobnosti povezane z živalmi. V Paulovo bližino sodelavci niso smeli nositi niti usnjenih čevljev, kaj šele usnjene jakne. Zlobni jeziki so se spraševali, ali glasbenik vegetarijanec morebiti ne zavoha tudi usnjene denarnice v žepu.

LESTVE

Velika Britanija (MM) – neodvisni singli

1. THE BREEDERS – Divine Hammer
2. LEFTFIELD & JOHN LYDON – Open Up
3. THE LEVELLERS – This Garden
4. MAMBO TAXI – Do You Always Dress Like That?
5. SPIRITUALIZED – Electric Mainline EP
6. ELASTICA – Stutter
7. THE FAMILY CAT – Springing The Atom
8. JELLO BIAFRA & MOJO NIXON – Will The Foetus Be Aborted?
9. CAPELLA – U Got 2 Let The Music
10. THE SHAMEN – The S.O.S. EP

Velika Britanija (MM) – neodvisni albumi

1. TRANS-GLOBAL UNDERGROUND – Dream Of 1000 Nations
2. TINDERSTICKS – Tindersticks
3. GIGOLO AUNTS – Flippin' Out
4. SABRES OF PARADISE – Sabresonic
5. V/A – Feed Your Head
6. CARCASS – Heartwork
7. SEEFEEEL – Quique
8. SEPULTURA – Chaos AD
9. TEENAGE FANCLUB – Thirteen
10. THE LEVELLERS – Levellers

ZDA (Billboard) – albumi

1. PEARL JAM – VS
2. MEAT LOAF – Bat Out Of Hell
3. V/A – The Songs Of Eagles
4. TOO SHORT – Get In Where Ya Fit In
5. MARIAH CAREY – Music Box
6. BILLY JOEL – River Of Dreams
7. EASY-E – It's On (Dr Dre 187um) Killa
8. JANET JACKSON – Janet
9. REBA McENTIRE – Greatest Hits II
10. NIRVANA – In Utero

ZDA (Billboard) – singli

1. MEAT LOAF – I'd Do Anything For Love
2. ACE OF BASE – All That She Wants
3. JANET JACKSON – Again
4. XSCAPE – Just Kickin' It
5. DRS – Gangsta Lean
6. MARIAH CAREY – Dremlover
7. SALT-N-PEPA – Shoop
8. ZHANE – Hey Mr DJ
9. TAG TEAM – Whoomp! (There It Is)
10. TONYTONITONE! – Anniversary

KDO JE GIORGIO ARMANI – KRALJ VISOKE MODE DVE DESETLETJI USPEHA

Medtem ko se veliki mag sodobne mode Yves Saint Laurent cvre v peklu svojih zasvojenosti in se v zrelih letih spreminja v starčka, ima drugi veliki kreator današnjega časa za seboj dve desetletji velikih triumfov. To je seveda Giorgio Armani, Rex, kralj, kot ga imenujejo Američani, ki v svoji milanski palači snuje nove načrte in proslavlja dvajsetletnico samostojnega prodora v svet visoke mode, dvajsetletnico triumfov.

Visoko, zelo visoko se je povzpел mladenič iz Piacenze, ki je najprej želel postati zdravnik, izgubil deset let v vojaški službi in se potem moral zaposliti. S prijateljem Sergiom Galeottijem sta leta 1973 sklenila, da bosta poskusila na lastno pest. Najela sta majhno pisarno, zaposlila tajnico in dva sodelavca in krenila v negotovo prihodnost. Garali so in garali, a dolgo časa ni bilo opaziti kakšnega posebnega Armanijevega sloga. Prvo modno revijo je komajda kdo opazil.

Coco Chanel, je zdaj prišel trenutek Giorgia Armanija. Ženske je oblekel v moške sukniče in presenetljivo uspel. Kmalu zatem se je podal v novo tveganje. Jeans. Ustvaril je ugledno znamko Emporio Armani, ki so si jo lahko privoščili tudi manj pešični. Sledili so mu številni modni oblikovalci. Novo v Armanijevem cesarstvu so restavracije, ki jih ob vseh svojih pomembnih trgovinah odpira povsod po svetu, predvsem v Ameriki in tudi one so mu, tako kot vse, če-

bodo ljudje pripravljeni sprejeti.

Vselej ostaja zvest samemu sebi, le da kolekcijam daje vsakič poseben ton. Rdeča nit v njegovem ustvarjanju je barva, ki jo obožuje, barva, ki ji pravi greige in je nekje med sivo in bež, barva, ki ga pomirja in mu ponuja številne kombinacije z drugimi barvami. Nekoč mu je mati dejala, da želi barve, hoče barvitost, hoče obleči rdečo bluzo. In njegova najnovejša kolekcija je res polna barv, ki so jih v njem prebudile Matissove mojstrovine.

Armani je močno navezan na svojo mamo Marto, ki je v njegovem življenju v vseh pogledih odigrala ključno vlogo. Zgodaj je izgubil očeta in mati je morala sama skrbeti za vse. Občudoval je njeno enostavnost in skrbnost pri oblačenju in še danes kljub 86 letom ravna enako. Cenil je, ker se nikoli ni sprenevedala in je imela moč, da ostane takšna, kot je. »Še vedno je zelo lepa,« pravi Armani.

Mati živi v njegovi bližini, sestra je njegova desna roka, pomagata mu tudi nečakinji. Njegov nečak Andrea tačas študira kmetijstvo, a veliki mož je prepričan, da se bo nekoč vendarle zaposlil pri njem. Armani nima otrok, četudi je vselej sanjaril o veliki družini. Živi sam, nedružaben in odmaknjen in ni čudno, da ga imenujejo tudi Žalostni.

Odkar je leta 1985 Sergio umrl, je vse delo prevzel nase. V Milanu ves čas dela. Prepričujejo ga, da je slaven in se nima česa bati, a zanj je vsaka nova kolekcija nov izpit, na katerem nikakor ne sme pasti. Največje razvedrilo mu je delo in v zvezi z njim se ne namerava ničesar odreči.

Oblači filmske zvezde in intelektualce, politike in umetnike. Je prvi med prvimi. Star je šestdeset let in zadovoljen sam s seboj. Uspel je, omogočil sebi in družini dostojno življenje in zato niti ni plačal visoke cene. Tisti, ki so ga poznali pred mnogimi leti, začudeni ugotavljajo, da se ni spremenil, da se ni bil prisiljen spremeniti. Ljudje ga cenijo in spoštujejo in te pozornosti so mu pomembnejše od denarja in moči.

Kralj Armani: največje razvedrilo je zanj delo

Najprej so se ukvarjali le z moškimi oblačili, potem pa je Armani pričel kreirati tudi žensko modo. Začetki so bili skromni in nič ni kazalo, da se bo mož nekoč povzpел na kraljevski prestol. Imel pa je nenavadno intuicijo.

Konec sedemdesetih let je pri svoji sestri in njenih prijateljicah opazil, s kakšnim užitek si nadenejo njegove moške sukniče, ki so bili nekoliko mehkejši od klasičnih. Sklenil je napraviti nekaj, kar bi bilo po okusu samozavestnih mladih žensk. Po revoluciji, ki jo je svoj čas izpeljala

sar se kralj dotakne, prinesle velik uspeh.

Pravzaprav je, kot pravi sam, v svoji karieri doživel neuspeh le enkrat samkrat. Navdušen nad japonskim načinom oblačenja je napravil kolekcijo samurajskih kostimov. Kritiki so bili navdušeni, kupci pa precej manj. Slabo je prodajal. Takrat se je naučil, da prepuščanje ustvarjalnim užitek še ne pomeni, da bodo ljudje poleg njegove stvaritve tudi oblekli, zato vselej ohranja ravnotežje in razmišlja, kaj

»MODO,
MODO«

V OBJEMU OBLAČIL

Veliko število obiskovalcev, ki so se polni pričakovanja zbrali v celjskem Likovnem salonu, je nestrno pričakovalo, da jih bo mojster ceremoniala z baklo v roki popeljal po prizoriščih nenavadne razstave, razstave modnih in hkrati umetniških eksponatov, ki so si jih umislili in jih na svoj način v različne prostore postavili trije izvrstni modni oblikovalci Alan Hranitelj, Ema Kugler in Lidia Bernik. Razstava je še vedno odprta, a otvoritveni spektakel je bil enkratni, veličasten dogodek.

Povorka je krenila iz Likovnega salona proti Galeriji sodobne umetnosti v Kulturnem stolpu Mestnega gradu, od tam do Savinje in domala neosvetljenega lapidarija Pokrajinskega muzeja, nato pa v staro mestno jedro v Špitalsko kapelo, kjer je bilo sklepno dejanje. Avtorica Nevenka Šivavec je projekt poimenovala »MODO, MODO«, z nazivom, ki, kot pravi sama, noče imeti nikakršne zveze z modo v njenem današnjem, izpraznjem pomenu. »V vračanju nezavednega, simbolnega, magičnega, v izolaciji oblačila kot umetniškega eksponata ni vhoda za vstop modne mašinerije, »MODO, MODO« odpira oblačilu prostor, ki mu pripada in v njem se ni dovoljeno sprehajati samo s 'klobukom' na glavi,« trdi Nevenka Šivavec.

In vstopi v razstavo, na vsaki posamezni stopnji, so bili res magični in prepričljivi. Z oblačilom se je v vsakem prostoru nekaj zgodilo. Alan postavi svoje oblačilo v sakralni prostor kapele, telo nadomesti z lutko, saj je v novem kontekstu nepomembno. Oblačilo Lidie Bernik je oživljanje starodavnega rituala in obredov, vzvišeno, meditativno, arhaično. Ritual je tudi izhodišče oblikovanja Eme Kugler, njene asociacije so neposredne, oblačila silijo v uprizoritve.

In tako se je v Celju v treh sijajnih ambientih dogodila moda, moda kot ritual ali monumentalni sakralni obred, prireditev pa je udeležila trojka razstavljalcev, ki so v osemdesetih letih povzročili radikalen obrat na področju modnega s skorajda pionirsko medijsko in umetniško prezentacijo mode kot samostojne oblike ustvarjalnosti. Poleg vsega drugega pa so še enkrat dokazali, kako imenitno lahko součinkujeta kulturna dediščina in sodobna umetnost.

E. Š.
Foto: LucaS

DEBITANTKE

Milano je v kontrastnem znaku ne le na področju mode, pač pa tudi njene prezentacije. Na revijah velikih kreatorjev se je pojavilo malo vrhunskih manekenk (Naomi Campbell, Carla Bruni, Christy Turlington), in mnogo mladih debitantk, med katerimi so prevladovala petnajstletnice in sedemnajstletnice, ki so sodelovale na tekmovanju za najlepšo najstnico. Eve, Stella in Jenno Shimutzu (najnovejša Madonnina prijateljica), so pre-

cej nelepe in nekoliko možgane. Vsekakor pa simbolizirajo neopunk stil, za katerega Versace prisega, da bo v modi dominiral. Kot ekstrem z nasprotnim predznakom se je na modni reviji pojavila nežna Claudia Schiffer. Sicer pa se v Milanu na nek način tudi maščujejo vrhunskim manekenkam zaradi previsokih zahtevanih honorarjev, zato izbirajo ravno tako zanimive manekenke, a po znatno nižjih cenah.

Božo Berk
FOTO ATELJE

63000 Celje, Na Okopih 2c, ☎ 063/25-889

SHARON STONE V ZNANEM RITMU

Sharon Stone je postala zlata tarča filmskih producentov, za keno je več ne sprašujejo. Kjer je ona, je pozornost občinstva, v njenem življenju in na filmu pa »prvinski nagon«: do ločitve je privedla producenta Billa MacDonalda, s partnerjem v novem filmu »Sliver«, z Williamom Baldwinom, pa je morala ljubezenske prizore vnovič snemati – ker so bili preveč drzni.

Me bo poljubil ali ubil – je zgečkljiva dilema glavne junakinje filma »Sliver«, atraktivne, pravkar ločene urednice, ki jo igra Sharon Stone. V njenem življenju sta dva moška, pisec kriminalnih romanov (Tom Berenger) in zapeljiv milijonar »voajerskih« nagibov (William Baldwin). Triler, ki ga je režiral Phillip Noyce, je ob prvih predvajanjih zaslovel kot nova verzija »Basic Instincta«, le da se v njem junakinja iz nevarne zapeljivke preobrazi v blago žrtev.

Medtem ko na platnu med junakoma prasketa seksualna energija, je na drugi strani precej drugačna situacija in tudi to je prispevalo k povečani pozornosti, namenjeni filmu. Sharon se je v času snemanja zapletla v novo ljubezensko razmerje s producentom filma Billom MacDonaldom, ki se je zaradi nje ločil od soproge Naomi, s katero je bil poročen skoraj dva meseca. Užaljena in razočarana žena ločitve ni mirno prenesla in je v televizijski oddaji pred 30 milijoni gledalcev izjavila, da je Sharon Stone brezobzirna vlačuga in zakonolomka. Sharon kajpak ni bila navdušena, naj je bila v javnosti še tako eksponirana, ji za njeno zasebnost ni bilo vseeno in tudi dejstvo, da jo istovetijo s filmskimi liki, je ni očaralo.

Ob omenjeni aferi je dobil film še eno priložnost reklamiranja, namreč, komaj štiri tedne pred premiero je moral režiser pozvati glavna igralca na ponovno snemanje vročih ljubezenskih prizorov, treba jih je bilo nekoliko ublažiti, saj niso uspeli priti skozi filmsko cenzuro, ugotovili so, da so scene prevročekrne. V primerjavi s »Sliverjem« bi naj bil »Basic Instinct« staromodna ljubezenska zgodba. Kar je ostalo po ponovnem snemanju je očitno še zmeraj zadovoljilo občinstvo, posebno ženski del, ki ga je William Baldwin očaral. Razglasili so ga kar za moško Sharon Stone in pridružil se je novemu trendu v Hollywoodu, ki dokazuje, da lahko tudi moški marsikaj pokažejo, torej ni nujno, da so Sharon Stone in njene filmske kolegice tiste, ki morajo nujno biti gole.

Devetindvajsetletni igralec, najprej bolj poznan kot mlajši brat Aleca Baldwina, je pazljivo načrtoval svojo kariero. Nikoli ni imel veliko denarja, a bil je odločen, da denar ne bo njegovo osnovno vodilo, morda je ravno zato zavrnil nekatere sicer mamljive filmske ponudbe. Dokončal je fakulteto in delal dve leti za kongresnika iz Washingtona. Hkrati je njegov brat obiskoval Actors Studio v New Yorku, kamor je tudi Williama privedla radovednost. Izkazalo se je, da ni ravno najbolje ocenil svojih sposobnosti in da bo ob majhnem vloženem trudu dovolj dela tudi zanj med igralci.

Za razliko od brata, ki je nemalokrat polnil opravljive rubrike z romantičnimi razmerji, predvsem z zakonom s Kim Basinger, je bila Williamu posvečena manjša pozornost. Živi v New Yorku z večletno prijateljico Chynaom Phillips in v Hollywood se, kot kaže, ne nameravata preseliti, čeprav mu po filmu »Sliver« ponudb res ne manjka. William Baldwin poudarja, da si ne želi hiše na Bel Airu, pač pa hoče nada-

ljevati s svojim življenjem, mirno sedeti v priljubljeni kavarni na koncu svoje ulice, se oblačiti v ponošene kavbojke in si sončnimi očali zakrivati oči le takrat, ko ga zares moti sonce.

O filmski kolegici Sharon Stone pa ima izrazito dobro mnenje: »Sharon prav gotovo ni okužena s sindromom neumnih in praznih plavalask, četudi si včasih prizadeva, da bi ustvarila takšen vtis.«

ZAKAJ JE MICHAEL JORDAN TAKO NENADOMA IZSTOPIL IZ VRHUNSKEGA ŠPORTA NORMALNO DRUŽINSKO ŽIVLJENJE

Potem ko je z »biki« trikrat zapored osvojil naslov najboljšega NBA moštva in so ga razglasili za najboljšega športnika na planetu, je Michael Air Jordan, mož, ki ni potreboval krii, da je poletel visoko preko košarkarskega koša, nenadoma odločil, da bo zapustil košarko, šport, ki mu je dal vse. Njegovi navijači iz Chicaga in ljubitelji športa povsod po svetu so se spraševali, zakaj. Kakšni so vzroki, da je tako nenadoma zapustil vrhunski šport?

Podobno vprašanje so si postavljali tudi trgovci, ki jim je prinašal neverjetne dobičke, naj je reklamiral spodnje perilo ali brezalkoholne pijače, za kar so mu letno plačevali po 25 milijonov dolarjev. Slišati je bilo, da je za njegov odhod morebiti krivo nezaslišano hazardiranje z golfom, kar nikakor ni združljivo s kodeksom NBA lige, katere ustanovitelj je David Stern.

Sčasoma postaja jasno, da Jordan ne prikriva nobene skrivnosti. Odšel je preprosto zato, ker se želi bolj posvetiti družini. Tridesetletni košarkar je poročen in oče treh otrok, petletnega Jeffreya Michaela, triletnega Marcusa Jamesa in 18-mesečne hčerke Jasmine Michaela.

»Čas je, da preneham misliti le nase in da se posvetim njim,« pravi Jordan. »Čas je, da začnemo normalno živeti,« je veliki športnik rekel novinarjem.

Družini je podaril vse, kar je moč kupiti z denarjem. Od velike razkošne hiše v imenitni četrti Chicaga do najraznovrstnejših igrač, ni pa jim nudit tega, kar imajo drugi otroci. Njegovi nikoli niso mogli z očetom na sprehod. Kjerkoli se je pojavil, je bil kot velike rockerske zvezde obdan s številnimi oboževalci, tako da se je Jordanovo družinsko življenje spremenilo v bivanje v razkošnem zaporu. Žena in otroci so se mu odtujevali in moral se je odločiti – ali kariera vrhun-

skega športnika, ki mu je ob denarju od reklam vsako leto navrgla pet milijonov dolarjev in občutek, da mu v košarki ni enakega, ali družina.

Smrt njegovega očeta Jamesa, ki sta ga ubila in oropala dva mladeniča na avtocesti v Južni Karolini, je pospešila njegovo odločitev. Sklenil je, da hoče čas, ki mu je preostal, preživeti na najboljši možni način. In ta ne vključuje reklamnih nastopov in zabijanja košev.

Soprogo Juanito je spoznal, ko je delala v neki chičaški banki, prvega otroka mu je rodila leta 1988, šele leto dni kasneje pa je Jordan našel predah, da sta lahko odletela v Las Vegas, se na kratko pomudila v igralnici, popila kozarček in se v zgodnjih jutranjih urah poročila. Danes Jordan priznava, da to ni bilo pošteno do žene, ki si je želela veliko, lepo cerkveno poroko. Upa, da bo lahko popravil napake, zato radikalna odločitev. Najprej je načrtoval, da bo igral še tri sezone, potlej pa je zaradi otrok, ki si tako silno želijo z njim preživljati sproščene trenutke, prekinil za vselej.

»Ne bom se vrnil, a naučil sem se, da nikoli ne smeš reči nikoli,« pravi Jordan, ki je star šele trideset let, v vrhunski telesni kondiciji in prav lahko bi čez nekaj let vnovič priredil izjemno košarkarsko predstavo. Kdo ve?

SRAMEŽLJIVI IN SKESANI

1,2 milijona dolarjev vredna hiša, 115.000 za davke in osebno zavarovanje, 192.000 vreden nakit, za 70.000 dolarjev oblek, 30.000 v avtomobilih, 23.000 osebnih mesečnih stroškov, 7.000 za veterinarja in služinčad, od katerih ima vrtnar njene hiše po 600 dolarjev plače na mesec. Lepi Kim Basinger se je zelo dobro godilo, ko se je brez sramu slačila pred kamerami. Ironično je, da je se je gledalci z filmskega platna spominjajo predvsem zaradi filma 9 tednov in pol, po erotični drami. In zdaj je Kim bankrotirala, ker se ni hotela sleči.

'Boxing Helena' je nekakšen ljubezenski triler z Julijanom Sandsonom v glavni moški vlogi (Archnophobia, Murder on the Moon) in pripoveduje o lepotici, v katero se zaljubi nekoliko ekscentričen kirurg, pokvarjen že v mladosti, ko ga je mama zapostavljala in raje uživala z moškimi, ki so prihajali v njihovo veliko hišo. Sam ima silne težave z ljubeznijo in edina ženska, ki si je res želi, je ravno koketna lepotička Helena. Dejstvo, da ga ona ne mara, ga ne gane preveč, prava priložnost pa se mu ponudi, ko njo povozi avto in ji polomi nogo. Takrat si jo meni nič tebi nič pripelje v hišo in ji obe nogi odreže. Da mu ne pobegne, ji čez čas odreže še obe roki. Stvar se zapleta in edino vprašanje je, če se ona še lahko zaljubi

vanj. Na koncu se res, toda prav takrat se on zbudi in zave, da so bile vse samo sanje. Imel je pač smolo, toda nečesa se je le naučil: vrh filma je tista kočljiva ljubezenska scena, nekakšna Helenina lekcija, ki je prinesla dosti denarja nadomestni igralki, Sherlyn Fenn, Kim pa stala 8 milijonov dolarjev.

Zdaj se igralka poskuša postaviti nazaj na noge, v naše kinematografe prihaja tudi že njen nov film, v katerem z Valom Kilmerjem igra vlogilko, ki ji tudi po dolgih letih zaporu ne dajo miru.

Pred nedavnim ji je nekaj denarcev prinesla tudi poroka s filmsko zvezdo Alecom Baldwinom, čeprav je bil njun medeni mesec čisti odraz revščine, niti luksuznega hotela si nista privoščila, kaj šele križarjenje okrog sveta.

Michael Air Jordan z ženo Juanito

OGNJENI PLES V FILMSKEM RAJU

OGNJENI ZUBLJI SO UNIČILI MALIBU IN NA DESETINE FILMSKIH ZVEZDNIKOV SPREMENILI V BREZDOMCE — IZBRISALI SO HIŠE IN SPOMINE SEANA PRNNA, CHARLESA BRONSONA, RODA STEIGERJA, DICKA VAN DYCKA, RYANA O'NEALA, FARRAH FAWCETT, SYLVESTRA STALLONA, CHEVYJA CHASEA, AARONA SPELLINGA, ALI MACGRAW, JACKA NICHOLSONA, BARBRE STREISAND, RICHARDA GERA, MELA GIBSONA, JODIE FOSTER, TATUM O'NEAL, BRUCA WILLISA, DEMI MOORE IN ŠTEVILNIH DRUGIH

V prvih dneh novembra se je dogodilo nekaj, česar si ne bi mogel zamisliti niti najboljši kreator filmov o katastrofah, nekaj, kar presega najburnejšo domišljijo Stevena Spielberga. Zgorelo je Malibu, ena najznamenitejših plaž mesta sanj, kjer so domovale vse velike filmske zvezde Hollywooda. Zgorele so njihove zvečine iz lesa grajene »kolibe«, katerih edini branik so bile alge, pesek in morski valovi.

Medtem ko so se trume gasilcev brezuspešno trudile omejiti ognjene zublje, ki so se razbesneli kot vulkanski izbruh, so policaji skušali odkriti vzroke požara, ki so ga skoraj zagotovo podtaknili na več krajih.

Sean Penn, Charles Bronson, Rod Steiger so med številnimi, ki so ostali brez hiš in vsega premoženja, ki je bilo v njih. Še sami so se komajda rešili in nemočno opazovali, ko je njihovo premoženje dogorevalo do tal. Drug za drugim so odhajali na Beverly

Hills, kamor je v svojo vilo takoj po tistem, ko je slišal za katastrofo, sprejemal brezdomce s plače Malibo slavni Anthony Hopkins.

Ljudje so lahko le prestrašeno strmeli v ognjeno stihijo, ki je zajemala vilo za vilo, razkošna domovanja enega za drugim. Dim, veter, plamen so bili strahovita scena večdnevnega dogajanja. V obupnih poskusih, da bi rešili, kar se rešiti ni dalo, so bili mnogi ranjeni in ožgani. Angleški režiser in scenograf Duncan Gibbins (41) se s strahovitimi opeklinami bori za življenje, ker je iz plamenov skušal rešiti svojega mucka. Zdravniško pomoč je poiskalo tudi 120 od okoli pet tisoč gasilcev, ki so se spoprijeli z ognjem. Zgorelo je več kot tristo hiš, uničenih je preko 35.000 hektarov, škoda pa ocenjujejo na stotine milijonov dolarjev.

Cesta, ki vodi od plaže do Santa Monice in Los Angelesa, je bila zatrpna z luksuz-

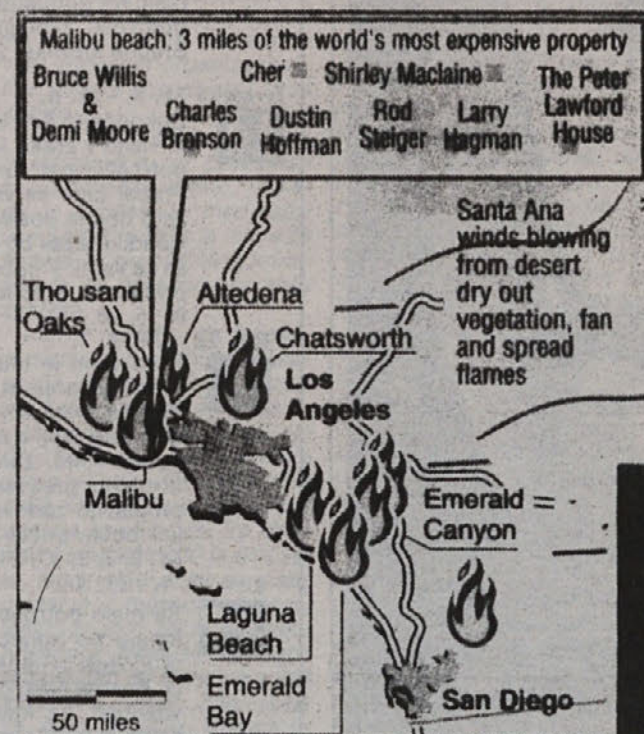
nimi avtomobili, s katerimi so se zvezdniki prebijali na varno.

Brez hiš so ostali tudi Sting, Lynne Redgrave, Ryan O'Neal, Farrah Fawcett, Sylvester Stallone, Lee Majors, Lloyd Bridges, Chevy Chase, Aaron Spelling, Rachel Ward, Ali McGraw. Mnogi imajo tudi druge hiše, večinoma v Beverly Hillsu ali v Mulhollandu, a izgubili niso samo premoženja, pač pa tudi dragocene spomine, predmete, ki so jih spominjali na njihove drage. Še posebej je hudo pri srcu Charlesu Bronsonu, ki je iz svoje hiše napravil neke vrste spomenik pokojni ženi Jill Ireland, v njej hranil pisma, fotografije, celo njene obleke in je

sedaj postal osamljen, obupan starček 71 let.

Malibu je bil kraj sprostitve, imenitnih poletnih počitnic, ob morju, s čistim zrakom in milo klimo, eden najlepših in najbolj razkošnih predelov na zemlji. Zato se ni čuditi, da so se tamkaj naselili Jack Nicholson, Barbra Streisand, Richard Gere, Mel Gibson, Woody Harrelson, Jodie Foster, Tatum O'Neal, Bruce Willis, Demi Moore...

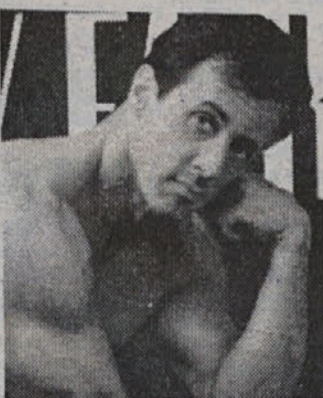
Panika je zavládala tudi v Santa Monici, v nevarnosti je bil muzej Paula Gettyja, od koder so začeli voziti sto in sto milijonov dolarjev vredne umetniške predmete, med njimi dela Van Gogha, Michelangela, Picassa in Rembrandta.

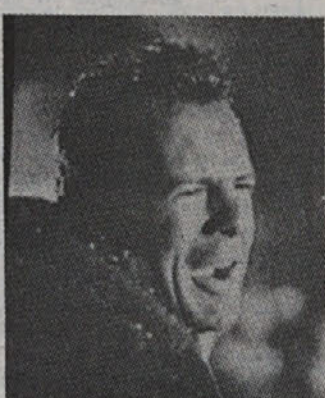
Malibu, nekoč pravi raj na zemlji

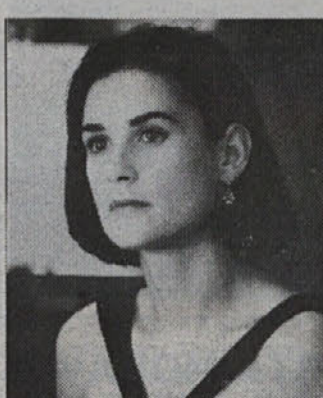
Richard Gere

Sylvester Stallone

Bruce Willis

Demi Moore

LOS ANGELES: BIOGRAFIJA JULIE ROBERTS

NENASITNA ŽENSKA

V Združenih državah Amerike je pred kratkim izšla neavtorizirana biografija Julie

Roberts pod naslovom »Julia! Neznana zgodba ameriške lepe ženske«. Knjiga je

polna pikantnih podrobnosti o njenem ljubezenskem življenju, od tedaj, ko je neke božične noči s kolegom iz gimnazije izgubila nedolžnost, do pobega na Irsko, dva dni pred poroko s Kieferjem Sutherlandom.

Seveda lepa Julia zaradi knjige besni. Njen bes pa še povečuje zanimanje bralcev, njena biografija gre za med. V njej je 70 odstotkov novih podatkov o življenju vročerkve zvezde, ki bi jih vsekar pred svojimi oboževalci želela skriti.

V biografiji so nanizane njene ljubezni, kako je preganjala lokalnega športnega veljaka, se ljubila s filmskimi partnerji Dylanom McDermotom, Jasonom Paricom, Kieferjem Sutherlandom, Liamom Neesonom, Danielom

Day-Lewisom, pa z rockerskimi zvezdami vse do Lyleja Lovetta, s katerim se je pred kratkim bosonoga omožila.

Julia bi v odgovor lahko napisala svojo avtobiografsko verzijo, a tega zagotovo ne bo naredila. Nima niti časa niti volje, da bi iskreno spregovorila o sebi.

POZDRAVLJEN, KEVIN COSTNER, KJERKOLI ŽE SI

Pri Little Big Hornu se je z Indijanci odvijala bitka, ki smo ji najbolj hvaležni, ker je v filmu, ki o njej pripoveduje, pred dvema letoma nastopil sex simbol Hollywooda — lomilec nešteti ženskih (in dekliških) src... Kevin Costner.

'Pleše z volkovi' je bila triurna pripoved o častniku ameriške vojske, ki se zaljubi v pripadnico indijskega plemena (ki je v resnici belka, vendar se tega nerada zaveda) in ostane s svojimi rdečimi prijatelji, dokler ga ne najde njegova vojska in uspešno zavozi odnos med belimi in rdečimi prebivalci prerije.

'Sin jutranje zvezde' je (kakor se sliši) podobna zgodba. V glavni vlogi se pojavlja skorajda enako privlačen Gary Cole, ki ga skoraj vsi poznajo iz ene najbolj priljubljenih nanizank lanskega leta — Midnight Caller (Polnočni klici). Nastopal je kot Jack Killian, nekdanji policaj z ne tako srečno preteklostjo in otroštvom (oče mu je izginil, ko je skočil do trafike) in ki mu lepa lastnica radijske postaje (Wendy Kilbourne) ponudi delo. Od polnoči do treh se pogovarja s poslušalci radija in rešuje nekaj svojih, nekaj njihovih težav.

V 'Sinu jutranje zvezde' pa ima za vlogo generala Custerja, v bitki pri Little Big Hornu — kot smo že omenili. Film bi po 'Pleše z volkovi' rad predstavil tudi indijanski pogled na bitko.

Doris Leader Charge pravi: »To je korak v pravi smeri. Prikazujejo nas kot ljudi in ne kot divjake, za kakršne so nas imeli v večini vesternov.«

Doris je Indijanka iz rezervata Rosebud in svetovalka pri snemanju z Indijanci. Pri 'Pleše z volkovi' je prevajala scenarij v indijščino in filmarje poučevala o kulturi Siouxov. Igrala je tudi manjšo vlogo.

Štiriurna serija, posneta bo best-sellerju S. Connella, prikazuje zgodovinske okoliščine, ki so pripeljale do bitke pri Little Big Hornu. Prikazane so iz dveh perspektiv.

Libby Custer (Rosana Arquette), vdova generala Custerja, in Kate Bighead sta dve ženski, bela in rdeča, slednja iz plemena Cheyenna. Dolgovezno pripovedujeta zgodbo o krvavem boju med ameriško konjenico in prirejskimi Indijanci, medtem ko sta njuni zgodbi osredotočeni na dva osrednja lika: generala Custerja in ogorčenega indijskega bojvnik Norega Konja, ki ga igra Rodney A. Grant.

Grant je odrasčal v omaškem rezervatu in že igral v filmu Ples z volkovi.

Za razliko od njega Cole ni imel nobenih izkušenj, ki bi mu pomagale v tej seriji. Rodil se je v Chicagu, odrasčal je v Chicagu, nobenega stika z divjim življenjem v sedlu ni imel. Pred snemanjem se je moral pripravljati na scene s konji. Čeprav ne more ravno reči, da se je naučil jahati, se je pohvalil, da med snemanjem ni niti enkrat padel s konja. Poleg tega so bili konji tudi samo eden manjših problemov.

»Do sedaj nisem še nikoli prej igral zgodovinske junake, to pomeni, da je bilo potrebno dosti moje domišljije za pričaranje lika, živečega v prejšnjem stoletju. Poleg tega je Custer zakompleksan junak. Nekateri so rekli, da je heroj, drugi, da je vzvišen psihopat ali samomorilski norec. Meni se zdi, da je resnica nekje v sredini, pa sem se potrudil, da bi to dokazal.«

Cole je zaradi velike popularnosti iz serije 'Polnočni klici' imel le malo možnosti nastopati tudi kje drugje. Zdaj, pravi, se je popolnoma obrnil k filmu, da bi poskusil svojo kariero razviti tudi v tej smeri.

ČAROVNIK IN PRINCESKA

Pred mesecem dni so Claudio Schiffer povabili kot gostjo v zabavno oddajo v živo s čarovniškim genijem, ki je ime povzel iz romana Charlesa Dickensa — Davidom Copperfieldom. Saj ne, da bi to prineslo kakšno zvišano število gledanosti, gospod Copperfield je v svojih zelo iskanih showih razsekal, prežagal ali prestrelil že dosti prelepih modelov, Claudia je bila samo kaplja v morje, toda kakršnokoli magijo je David Copperfield takrat uporabil, je vžgala. Po oddaji in vse do danes Claudie namreč niso odlepili od njega.

»Zaljubljen je kot najstnik,« govori o čarovniku njegovi prijatelj. Videti je, da je ljubezen obojestranska. »Claudia ga je obsedla.« Ko Claudija ne pozira in rde dela čudežev sama s svojo neizmerno lepoto, takrat preživita z Davidom Copperfieldom do zadnje minute skupaj. Bila sta skupaj v Sugar Snacku in vikend preživela lice ob lice (med drugim), z zasebnim letalom sta odšla na neki sila romantičen kraj...

V Rotterschildovem dvoru v Chateau LaFitte (to je blizu Bordeauxa — nedvomno v Franciji), tistim z zelo, pravzaprav najbolj znano vinsko kletjo, (Rotterschild je psevdonom za neizmerno bogastvo), sta bila pred štirinajst dnevi in tam sta skupaj preživela noč.

»Kar pri Claudiji najbolj ljubim, je njena notranja lepota.« Čeprav ga tudi zunanja ravno ne zavrača. Pri nji je namreč tako, on pravi: »Zdaj, ko jo poznam, jo imam še bolj rad.« Beri: Najprej je bila bolj pomembna tista zunanja, potem ga je očarala t. i. notranja lepota. Čarovniki so zanimivi ljudje.

Za Davida Copperfielda pravijo, da je iluzionist, o Cludiji Schiffer pa vsakdo ve, da je ena izmed petih najbolj vročih top — modelov na svetu. (Kosa se z Naomi, Cindy Crawford, Gere, Lindo Evangelisto in podobnimi manekenkami vrhunške modne piste.)

Lovettov praznik: Lyle in Julia z Berrel in Billom Lovettom

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

HOROSKOP

Oven 21. 3. – 20. 4.

Za svoje delovanje boste rabili podporo, saj se boste ubadali z občutkom negotovosti in s pomanjkanjem samozaupanja. Zahteve in svoje želje skušajte prilagoditi dani situaciji, preveč ste odvisni od določene osebe, zato bo dobrodošla večja samoiniciativnost. Srečne številke: 2, 4, 7, 19, 24.

Bik 21. 4. – 20. 5.

Posvečali se boste dolgotrajnemu razmerju, v katerem se v zadnjem času nekako ne znajdete. Iskali boste dobro rešitev za obe strani, čeprav boste čutili, da položaju nekako niste dorasli. Ne dopustite, da bi vas negotovost zapeljala od bistva. Srečne številke: 2, 5, 8, 10, 23.

Dvojčka 21. 5. – 21. 6.

Dokončajte čim več obveznosti, ki visijo v zraku in vam jemljejo potrpežljivost ter dobro voljo. Precej dela se vam je nabralo, zato bodite dosledni in ne polovičarski, sicer bo marsikaj prišlo še za vami. V ljubezni boste pod pritiskom. Srečne številke: 1, 7, 9, 15, 28.

Rak 22. 6. – 22. 7.

Pred vami je teden, poln aktivnosti, gibanja in miselnega delovanja. Dela in vseh obveznosti se boste lotili z navdušenjem in dobro voljo, zato ne boste ne utrujeni, predvsem pa vas bo preplavilo zadovoljstvo ob tem, kar boste počeli. Srečne številke: 5, 7, 9, 17, 21.

Lev 23. 7. – 23. 8.

Še malo potrpljenja pokažite in kmalu bo konec za vas precej mučnega in neplodnega obdobja. Pustite času čas, odložite obveznosti, za katere mislite, da zahtevajo vašo večjo zbranost in moč. Ne precenjujte svojih zmognosti in delujte umirjeno. Srečne številke: 3, 6, 9, 17, 22.

Devica 24. 8. – 23. 9.

Precej lepega je pred vami, čutili boste polet in življenjsko moč. Z malenkostmi se ne boste obremenjevali in tako je tudi prav. Delo opravljajte s podvojenno močjo, le tako boste lahko dosegli zelene cilje, ob tem pa tudi vsakdanje zadovoljstvo. Srečne številke: 4, 5, 8, 19, 24.

Tehtnica 24. 9. – 23. 10.

Ukvarjali se boste s finančnimi vprašanji, kako kupiti to in ono. Nasvet je preprost: vse se bo zgodilo ob pravem času, le prepustiti se morate. Delajte kot dolej in tudi denar bo prikapljal, kolikor ga rabite za življenje. Pazite na zdravje. Srečne številke: 2, 6, 9, 12, 27.

Škorpion 24. 10. – 22. 11.

Ponovno se v lastni koži dobro počutite in spet se usmerjate v lastne želje, načrte in vase, ne živite po naročilu drugih, kar je več kot primerno za vaš osebni razvoj. Tudi pri delu vas bo spremljala sreča in velika volja do naloženih obveznosti. Srečne številke: 4, 5, 8, 19, 21.

Strelec 23. 11. – 21. 12.

Zajela vas bo borbenost in energičnost, borite se za svoj položaj, tako v delovni sferi kot v zasebnosti. Sreča v ljubezni vam bo dala novih moči. Delo boste opravljali z veliko zagnanostjo in znali boste premostiti težave, ki pač vedno so. Srečne številke: 5, 7, 8, 10, 25.

Kozorog 22. 12. – 20. 1.

Četudi ste v dokaj dobrem obdobju, vam nekatere stvari ne bodo stekle kot po maslu, še posebno, če so povezane s finančno situacijo. Bodite strpni in ne izzivajte konfliktov. Veliko dobrih idej boste imeli, zato se osredotočite raje nanje. Srečne številke: 2, 7, 9, 16, 23.

Vodnar 21. 1. – 19. 2.

Imeli boste polne roke dela, kar vas bo v nekem smislu tudi razbremenjevalo od črnih misli, ki vas v zadnjem času nemalokrat obsedajo. Pokažite več optimizma in življenjske volje, pa bo življenje postalo lažje za vas in vaše bližnje. Srečne številke: 1, 7, 9, 16, 29.

Ribi 20. 2. – 20. 3.

Morda boste čutili, da ste preobremenjeni, vendar o tem ni dobro razmišljati, zato opravljajte vse obveznosti, kot da je vsaka zase edina in opravljajte jih dobro. Uživajte v drobnih trenutkih sreče, ki so danes tako redki, a zmeraj zelo iskani. Srečne številke: 3, 7, 9, 11, 24.

ČETRТА KNJIGA VDOVE ALBERTA MORAVIE – MOŠKI LJUBEZEN NA STO NAČINOV

Devetintridesetletna vdova Alberta Moravia, Carmen Liera Moravia, je pred kratkim izdala svoj četrti roman in tako kot vselej v javnosti izzvala številne komentare. Knjiga ima enostaven naslov Moški in v njej so dejansko moški, mnogo moških. So mladi in stari, iz različnih držav, so moški na položajih ali pa potisnjeni ob rob. Skupno jim je to, da se glavna junakinja z vsemi njimi ljubi, mimogrede ali zaradi globlje naklonjenosti, navežejo se nanjo, ona pa beži, nevrotska in nepredvidljiva.

V glavni junakinji ni težko prepoznati avtorice, vročerkve Španke, ki je polepšala zadnja leta velikega pisatelja. Bila je 47 let mlajša od Alberta Moravia. In kdo so moški, ki jih opisuje? Nekdaj močan politik, velikan z očali, torinski industrijalec, mladi pisec, sramežljivec s skuštranimi lasmi, Arabec v mokasinih in človek, za katerega smrt je izvedela po radiu in ki ji je govoril: »Nihče te ne bo imel rad kakor jaz.«

Ta zadnji je nedvomno Alberto Moravia. Ko je umrl, je bila daleč stran in 83-letni pisatelj jo je resnično vroče ljubil. Tudi Carmen, ki je bila prvokrat po izdaji knjige Moški pripravljena govoriti o svojem življenju z možem,

je prepričana v njegovo ljubezen. »Večer pred njegovo smrtjo sva se pogovarjala po telefonu. Bil je dobre volje, ker je pričakoval mojo vrnitev. Umrl je ob svitu po britju. Lepo je dišal in bil je lep. In srečen,« pravi Carmen.

Njun zakon je bil neke vrste simbioza, Alberto je verjel v zakon in po njegovi zaslugi sta ostala skupaj. Carmen je po naravi nestanovitna in bi odšla, če je ne bi zadržala lagodnost, ki jo je občutila v njegovi bližini, in njegova sposobnost, da jo ljubi takšno, kot je bila. Živeti z Albertom Moravio je pomenilo živeti z moškim, ki je sprejel njen življenjski stil. Z moškim, ki mu je lahko vse povedala, pred katerim ni bi-

lo treba nič skrivati. Silno je bil zaljubljen vanjo in ves čas je trpel, ker se je bal, da ga bo zapustila. Menil je, da so ti občutki kreativni. Vedel je, da v njegovih letih ni več vročih ljubezenskih čustev, niti trpljenja zaradi ljubezni in je bil srečen, ker mu je podarila takšne emocije. Njun odnos ni bil odnos očeta in hčere ali odnos učitelja učenka, temveč, pravi Carmen, sta bila le neki moški in neka ženska, na čudežen način skupaj.

Danes živi Carmen, ki je pobarvala svoje temne lase, brez vseh obveznosti. Zavrnila je vse nepotrebno. Celo stalnega ljubimca. Stanuje v enosobnem stanovanju v Rimu, ima vsega en stol in eno mizo, eno posteljo. Živi popolnoma sama. Njen 20-letni sin prebiva v Španiji. Pogosto je strahotno nesrečna. Nikoli ni bila na Albertovem grobu. Noče igrati Albertove vdove in je prepričana, da bi Moravia to znal ceniti. Nikoli si ni znala pred-

stavljati, da se bo postarala. Načrtovala je, da se bo, preden dopolni štirideset let, vrgla pod tranvaj. Morebiti še ni prepozno, razmišlja

Carmen. Moravia je svoji nezvesti ženi napisal preko dvesto ljubezenskih pisem. Ali bodo kdaj dostopna javnosti? Car-

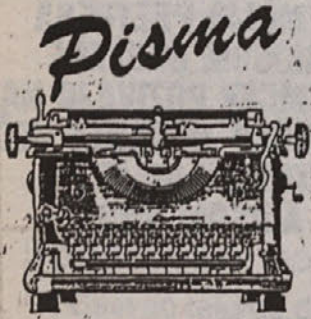
men pravi, da jih nikoli ne bo pustila objaviti. Njun odnos je bil samo njun, globoko intimen in tu za tretjega ne bo nikoli prostora.

PETROL
z vami na poti

63000 CELJE
Mariborska 54/a
Telefon: 063/31-401
Fax: 063/28-206

DEJAVNOSTI: MONTAŽA, CENTRIRANJE, POPRAVILO, PRODAJA GUM, TRGOVINA, NOTRANJE ČIŠČENJE AVTOMOBILOV

NAJ, ZA BOŽJO VOLJO, POČIVAJO V MIRU!

Revolucijašetrja... Pod tem naslovom je 3. XI. 1993 v 7 D na strani 16-20 novinarka g. Nada Ravter zelo lepo povezala imena: g. Zmaga Jeliniča, Spomenko Hribar, Toneta Pavčka, Vili Dolžana, Cirila Zlobca, dr. Jožeta Pučnika in mag. Marjana Žnidariča. Vsak je povedal svoje gledanje na naše sedanje mučno stanje v medsebojnih odnosih, radi tragičnih dogodkov iz naše bližnje preteklosti. Konec je lepo povezala celo s poslanico papeža Pija XI. iz leta 1937.

V tem dobronamernem gledanju na naše razmere vseh in za nadaljnji dialog med vsemi in z vsemi Slovenci, pa mislim, da manjka nekaj temeljnega in to je:

1. Analiza stališč vseh političnih strank ob ustanovitvi OF 1941. leta. Kdo jih je prvi začel kršiti in zakaj?
2. Kaj vse se je dogajalo v času od ustanovitve OF do sprejetja tako imenovane DOLOMITSKÉ IZJAVE. Delo VOS-a v tem času.

3. Opredeležitev do in analize Kardeljevega navodila z dne 1. oktobra 1942. leta Ivanu Mačku Matiji.

O tem in podobnem je že veliko napisanega, vendar še strokovno ni analizirano, niti zavzeto kakršnokoli stališče do tega. Veliko je tudi napisanega od Slovencev beguncev - izseljencev, intelektualcev pa ne belogardistov. To so dejstva, do sedaj še strokovno neobdelana. Odgovor na to, če je strokovno utemeljen morda lahko pokaže tudi pravi vzrok za vso tragedijo Slovencev v bližnji preteklosti. Iz tega razloga mislim, da bi bilo prav, ali je celo nujno, da zgodovinarji to analizirajo nepristransko. Šele takrat bo možno tudi moralno ne samo relativno in na pamet govoriti in pisati o neobremenjenosti s preteklostjo tudi zaradi mladosti. Mladost sama po sebi še ni garancija za neobremenjenost, nepristranskost, neprizadetost, poštenost in kar je še podobnih besed. Zato je potrebno še kaj drugega...

Mislim, da bi bilo prav, da bi zgodovinarji, ki se s preteklostjo iz druge svetovne vojne ukvarjajo poskušali intimno in nepristransko, če je to sploh mogoče podoživljati obe strani skozi tisti čas in šele nato sklepati kdo ima, če sploh ima in koliko ima prav. Prepričan sem, da bi s tako analitično razčlenitvijo teh treh vprašanj, dobili takšen odgovor, da ga eni kot drugi nebi mogli ovreči in sprava bi bila bližje, saj bi bil to odgovor vsem.

Nepravilno je nadalje vso tragedijo Slovencev locirati samo na tretjino Slovenije, na Dolenjsko, saj se je podobno dogajalo po celi Sloveniji, čeprav zelo različno po krajih in številu.

Dovolj od navedenega, če ne že vse to je bilo že objavljeno. Priznati in upoštevati pa je tudi potrebno, da je na

Dolenjskem bila drugačna situacija, saj so Dolenjsko okupirali Italijani, katerih teror je bil milejši od nemškega in madžarskega.

Pri tem je nujno potrebno omeniti tudi tako imenovane partizane skrivače, ki jih ni bilo premalo, ampak preveč, ter njihovo delo ves medvojni in tudi povojni čas. Tu se omejim samo na področje - lokacijo Mala Nedelja, Radoslavci, Tomaž in Cezanjevci. To dobro poznam. Kaj se je tam dogajalo je tudi že opisano, to pa je: ubijanje, požiganje, izsiljevanje... Poklicni zgodovinarji imajo več kot dovolj dela.

Paktiranje z nacizmom na podlagi domobranske prisege je prav tako potrebno analizirati saj ima vsak »zakaj tudi svoj zato«! In prav zato je potrebno neprizadeto in nepristransko ugotoviti prave vzroke za to prisego, katera je huda sramota in breme, ne glede na poizkus opravičevanja tega dejanja. Opravičevanje je lahko tudi utemeljeno in resnično, vendar je bilo in je še in bo tudi ostalo neopravičljivo in nerazumljivo mnogim kot je bilo zaveznikom. Končno pa lahko priseg in komu vse smo Slovenci v zadnjih 70. letih morali prisesti, pa tudi kako smo se prisege držali...?

Bodimo zato objektivni kot je gospod Dr. Jože Pučnik o državljanski vojni, saj menda še nismo pozabili poudarjanja še dolgo po vojni od naših velikih vodilnih partijskih zanesenjakov, kateri so nam močno trobili, da revolucija še ni končana (s tem opravičujem podnaslov) itd. Ali potem to ni bila državljanska vojna...?

Opis v »osebnem vabilu nasprotniku v goste« g. Toneta Pavčka, pa je nekaj čudovitega, česar se ni domislil še noben slovenski intelektualc, niti ali še manj poklicni politik. To je izvir in kristalno čiste vesti in čudovito dobre slovenske duše in srca.

Prosim Vas gospod Tone Pavček, še kaj podobnega napišite.

FRANC TARČA

DVE OBLETNICI

Okoli 60 tisoč pregnanih Slovencev

Pred 52 leti, oktobra in novembra 1941, so Nemci množično izganjali prebivalstvo Spodnjega Posavja in Obsoletja. Iz tako imenovanega izseljenskega pasu so prek rajhenburškega gradu, kjer je bilo zbirno taborišče, pregnali v nemška taborišča celotno, pretežno kmečko prebivalstvo, od dojenčkov do onemoglih starčkov. Na njihove domove in kmetije so naselili kočevske Nemce, ki niso hoteli živeti v »Ljubljanski pokrajini«, ker je bila priključena k Italiji. Zahtevali so preselitev v nemški rajh.

Da bi nemški okupatorji ustregli njihovi želji, so okoli 60.000 Slovencev pregnali z njihovih domov.

Pregon slovenskega prebivalstva je bil del velikonemške imperialistične politike, ki je prek našega ozemlja silila proti Jadranu (most na Jadran), pa tudi izraz želje Kočevarjev, da se preselijo v Nemčijo. To dejstvo je treba posebej poudariti, ker se danes vse bolj pojavljajo težnje, da bi tudi Kočevarji postali žrtve vojne, ne pa žrtve lastne odločitve ob navdušenju nad zmagovito nacistično Nemčijo.

Na to dejstvo danes radi pozabljajo. Pozabljajo se tudi na nemško raznarodovalno politiko v letih 1941-1945 v celoti. Pozabljajo se na prve

žrtve te zločinske (etnocidne) politike; to je bil slovenske inteligence, ki so jo Nemci že pred tem prek taborišč v Mariboru in Rajhenburgu izgnali v Srbijo, na Hrvaško in v Bosno. Premožnje so zaplenili v korist sklada za utrjevanje nemštva na Spodnjem Štajerskem. Načrte za pregon Slovencev so ob zasedbi prinesli s seboj, saj so imeli že pripravljene. Izdelali so jih ob pomoči tujkaj živčih Nemcev in nemškutarjev. To so zgodovinska dejstva, ugotovljena celo na nuernberškem procesu, kjer so sodili nacističnim vojnim zločincem. Skrajni čas je, da slovenska oblast popravi krivice iz preteklosti.

Temu so v največji možni meri namenjena prizadevanja Društva izgnancev Slovenije, ki se bori za vsaj delno, moralno in materialno zadostje. Društvo izgnancev Slovenije, ki je bilo ustanovljeno 9. junija 1991, v rajhenburškem gradu, ima danes že 16.000 članov, povezanih v 80 krajevnih organizacijah. Prvi uspehi prizadevanj se že kažejo:

- v 33. členu Zakona o lastninjenju je predviden sklad za odškodnino, - vlada je ustanovila medresorsko komisijo in ta je imela že tri seje, - skupščinska komisija je že obravnavala naše zahteve.

Lahko rečemo, da izgnanci nismo več anonimna kategorija, mimo naših upravičenih zahtev ni več mogoče.

V Celju je bila organizacija Društvo izgnancev Slovenije ustanovljena 22. oktobra 1992, torej naša organizacija obstaja že eno leto. Po ustanovni skupščini, ki je bila zelo lepo obiskana, se naše članstvo iz meseca v mesec, lahko bi celo rekli tedensko povečuje. Novejša evidenca prijavljenih za članstvo v DIS kaže 370 prijav. Zanimanje za delo Društva izgnancev Slovenije in njihovo prizadevanje v korist članstva sta dokaj živahni. Člani so naročili glasilo Vestnik (160 izvodov) in zbornik izgnanci (140 izvodov). Verjetno se v našo organizacijo še vedno niso vključili vsi nekdanji izgnanci. Vabim jih, da se včlanijo. Več nas bo, večja bo naša moč in teža naših zahtev. Prijavijo se lahko našim odbornikom, ki uradujejo vsak l. in 3. petek v mesecu v prostorih KS Center v Celju (Gledališka 2).

Ko bo DIS skupaj z ustreznim resornim ministrstvom pripravilo obrazec za prijavo vojne škode in odškodnine, bo stekel popis prek krajevnih organizacij DIS.

Vse člane bomo o tem pravočasno pisno obvestili na njihove naslove. Že zato je prav, da se pravočasno vključijo vsi upravičenci, nekdanji izgnanci v Nemčijo, na Hrvaško, v Srbijo, v Bosno, kakor tudi vsi tisti, ki so pred izgonom zbežali prek tejanje meje v »Ljubljansko pokrajino« ali na Hrvaško.

Za odbor KO DIS Celje
CIRIL MARINČEK, predsednik

FANTJE, PAMET V ROKE!

Ni mi vseeno, kako bomo varovali svojo samostojnost. Ko sem glasovala za ustanovitev samostojne države Slovenije, sem se najbolj veselila tedanjega (kot sem razumela) splošnega konsenza vodilnih politikov, da bo osnovno vodilo mlade države mirovništvo, neoboroževanje in nevtiralnost. Izjemno sem bila ponosna na organizatorje cestnih barikad, ki so dokazali, da se da tanke deka-

dentne vojske ustaviti in vnesti zmedo z organiziranim civilnim odporom. Prepričana sem, da so bile te barikade, upor Davida proti Goljatu, največji dokaz svetu, da je ljudstvo, ki živi na tem majhnem koščku zemlje, sposobno organizirati svojo lastno državo.

Prvič me je zaskrbelo ob žrtvovanih mladih moških. Ko sem poslušala pripovedovanja o psihičnih travmah fantov, ki so prvič namerili puške na žive ljudi, sem se pričela spraševati: ali je prav, kar počnemo? Ali se ne bi dalo priti do svobode drugače? Mislila sem na matere, dekleta in žene žrtvovanih moških, ki jim je svoboda prinesla le smrt in neskončno samoto. In vedela sem, kako se počutijo otroci, ki jim podooba očeta z vsakim dnem bolj izginja in jim ostajajo le sanje. Nikoli več, sem si tedaj dejala, nikoli več ne bomo izpostavljali naših fantov strahotam vojne. In ko sem gledala razmesarjena trupla in poneumljene obraze srbskih mladcev, ki, varno skriti za raketnimi metalci, kilometre daleč pošiljajo smrt med nedolžne ljudi, misleč, da branijo interese svoje naroda, sem si dejala: ne bomo dovolili, da bi bili naši fantje kdaj koli izpostavljeni taki duševni smrti. Kako sem se zmotila!

Kot kaže, se Slovenija kljub svoji majhnosti ne more izogniti stereotipnim zabodam, da orožje prinaša mir, da morajo moški razkazovati svojo moškost z mišicami, puškami in raketami (po balkansko) in da je moč politika v tem, kolikšen del represivnega aparata se dobi pod sebe. Ljudje kot da so pozabili trezno razmišljati. Pozabili so, da je bila slovenska osamosvojitve plod dolgotrajnega procesa mehčanja jugoslovanske politike, briljantnih analiz in napovedi o obnašanju jugoslovanske vojske, skrajno previdnih potez v desetletni vojni, predvsem političnih, in trdne odločenosti prebivalcev Slovenije, da se upro vsakršnemu poizkusu zasedbe.

Smo ena izmed najmanjših evropskih držav. Naša obramba ne more biti taka, kot jo razvijajo veliki narodi. Trdim, da se dvomilijonski narod lahko zavaruje pred napadčici le na dva načina. Zgraditi mora sistem odpora, kjer bo imel vsak prebivalec ob morebitnem napadu svojo obrambno nalogo in bomo tveganje prevzeli vsi, ne le mladi moški, katerih funkcija v majhnem narodu je vzgoja potomstva in uporaba znanja, s katerim lahko zagotovijo družini in širši družbi kvalitetno preživetje. V Evropi 20. stoletja je veliko večja verjetnost, da bomo ustavili napadalca in pridobili pomoč pri obrambi, če se bo enotno upr vse dvomilijonski narod, kot pa če bomo grozili z vojsko 35.000 mož, ki jih ne bomo mogli nikoli tako dobro opremiti, da bi lahko pomenili resno grožnjo morebitnemu napadalcu.

Drug način obrambe, za majhen narod še pomembnejši, je aktivna politika miriljubnega sožitja s sosedi z navezovanjem plodnih gospodarskih in družbenih vezi, ki bodo pripomogle k vzdrževanju dobrih odnosov.

Ustanavljanje elitne vojske je za mlado državo naravnost pogubno. Človek ne more verjeti, da parlamentarci različnih strank samo zaradi strankarskega prestiža v času, ko se je našlo 120.000 ljudi brez dela in bodočnosti, podpirajo nakup smrtonosnega orožja, v isti sapi pa

neprestano ponavljajo, da morajo imeti ti isti mladci, ki jih tako lahkotno potiskajo pred tuje puške, večje število otrok in večji smisel življenja.
MATEJA KOŽUH - NOVAK, Ljubljana

SINDIKALNI PLURALIZEM, KJE SI?

Sem bivši član in funkcionar Zveze sindikatov Slovenije in poznejše reorganizirane in reformirane Zveze Svobodnih Sindikatov Slovenije. Torej bivšega vsemogočnega komunističnega sindikata, katerega člani smo bili vsi od predsednika takratne nesamosvojne republike, do direktorjev in seveda delavca v (neposredni) proizvodnji.

Ker se že prej v bivši Jugodržavi nisem strinjal s kadrovske in drugo politiko takratnega sindikata (saj so bili v večina primerov sindikalni funkcionarji tudi člani zveze komunistov), sem v sedanji naši samostojni državi prestopil iz ZSSS v NSS. In zakaj vse to pišem?

Zato, ker so mi (in mi še verjetno) očitali kameleonstvo. Torej smo vsi, ki smo zapustili vrsto mogočnega enopartijskega sindikata, sedaj reorganiziranega, kameleoni. Torej so vsi delavci, ki se ne strinjajo z enim mogočnim sindikatom, večbarvni. Torej so vse stranke in njihovi člani, ki se ne strinjajo z bivšo komunistično stranko (prenovitelji), kameleoni.

Dragi bralci, bralke, člani kakršnegakoli sindikata, to sklicevanje na kameleonstvo me spominja na bivše enopartijske čase. Če se nisi strinjal z njimi, si bil njihov sovražnik.

Tudi ti protestni shodi, ki jih ob določenem času tu pa tam prireja Svobodni sindikat, me spominja na nekakšne Jugo mitinge. Pridejo v Ljubljano v imenu delavcev (katerih), se tam šopirijo, ko pa odhajajo, pa si roke manejo gostilničarji, saj brez dobre zakuske in kapljice, takšen protestni shod ni poln.

Pa ne da bi zagovarjal naše politike in seveda poštene direktorje. Ne, dejstvo je, da se bodo delavčeve stiske in travme morale reševati na drugačni, morda bolj oster in neposreden način. Saj je delavec potisnjen ob zid in ni ma več kam. Poudarjam, pravi delavec, ki je odvisen od te ljube plače, ki jo dobi, kaj šele brezposelni.

Tudi lastnino, v katero smo vlagali vsi delavci takratni člani enopartijskega sindikata, so si Svobodni sindikati prisvojili za sebe in nočejo niti slišati za njeno razdelitev, ali pa vsaj razpravljati o tem. Mislim, da bo ta tema v lastništvu Svobodnih sindikatov odprta do njene dokončne rešitve. Ne more si nekdo prisvajati dobrine, ki izhajajo iz prejšnjega sistema in za katere smo delali vsi zaposleni. Tudi na to področje bo posegla roka pravične usode, kot je že na marsikatero področje.

To sem napisal tudi zato, ker sem ogromno nerealnih stvari čutil na svoji koži in še jo sedaj (posredno), kot funkcionar Območnega sveta Neodvisnih Sindikatov Slovenije.

V veliki meri smo Neodvisni Sindikati z golimi rokami lovili kostanj iz žerjavice v podjetjih, kjer je odpovedal sindikat, katerih funkcionarji so tako vsemogočni in delavsko naravnani. Morali se bomo že končno navaditi in spoštovati različna mišljenja

in poglede na podobne probleme in ne zagovarjati stvari, katere je povozil čas in sistem.

Zato delavci, delavke le vkup, le vkup uboga gmajna in si izborimo pravice, ki nam grejo vsem, ne samo nekaterim.

Predsednik Območnega sveta NSS, Ptuj
MARJAN LENART

PRISPEVALI BI DENAR ZA CESTE

Pozdravljava vas zdomca iz Nemčije, Grevenbroicha, ter izrekava veliko prošnjo vsem zdomcem po svetu, naj pomagajo naši mladi državi Sloveniji.

Kot je večini Slovincem znano, imamo v Sloveniji težave z avtocesto, s katero bi pridobili veliko delovnih mest in s tem dvignili našo mlado državo na noge ter mladini omogočili nova delovna mesta, da jih ne bi bilo več strah, da bodo ostali brez dela in kruha za normalno življenje. Kot mi zdomci vemo, mladina tukaj v Evropi potem počenja stvari, ki niso v duhu demokracije.

S tem hočeva povedati, da želijo v Sloveniji graditi avtoceste, vendar nimajo dovolj denarja, da bi avtoceste postavili na stebre. S tem ne bi uničili naše rodovitne zemlje in bi bili zadovoljni kmetje in meščani, in seveda tudi naša mladina, saj smo Slovenci zavzeti za boj proti slabemu okolju in smradu, ljubimo prirodo, ravno tako lepo hišo in dober avto, mi, zdomci pa se vedno radi vračamo domov, v našo zeleno Slovenijo.

S tem pismom prosiva zdomce, da na vse načine pomagajo prispevati za avtoceste v Sloveniji, seveda tudi zdomce onkraj morja, v Ameriki in v Avstraliji.

V tem pismu pa prosim tudi slovensko vlado in predsednika Kučana, da prevzmeta odgovornost za to pomoč ter da se določi žiro račun in objavi v vseh slovenskih časopisih. Zdomci bomo različne slovenske časopise. Posebno pa prosim slovensko vlado, da vodi knjigovodstvo tako, da lahko vsak zdomec preveri, če je denar resnično porabljen za avtoceste. S tem hočem povedati, da bi bili zdomci pripravljeno pomagati, vendar se še vedno bojimo, da bi denar odhajal v druge roke, ter zopet ne bi ničesar naredili za avtocesto (tako je bilo v Jugoslaviji) ali druge stvari.

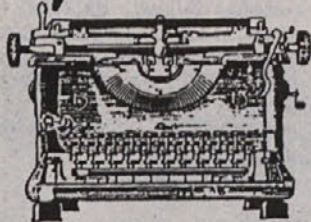
MARTINA IN TONI ČERNJAVIČ Grevenbroich

KRVIŽELJNA POLICIJA

V vašem časopisu ste (10. 11. 1993) pisali o dogodku v Kamni Gorici. UNZ Celje je o vsej zadevi obsežno in natančno informirala javnost. Vaš članek pa ste naslovili »Strokovni prijemi krviželjne policije«, s čimer ste pokazali, kako podcenjujete javnost, saj domnevate, da jo bodo pritegnili prav takšni naslovi. Govoriti o krviželjni policiji pa je skrajno žaljivo tudi za vse policiste in policijo kot tako. Odkrivati storilce kaznivih dejanj oz. zaščititi ljudi pred njimi pač nima nič opraviti k krviželjnosti.

BOŽO TRUDEN, tiskovni predstavnik MNZ

Pisma

ZGROŽENOST

nad pisanjem gospe Vide Petrovič

Ko sem dne 25.10.1993 prebrala javno pismo gospe Vide Petrovič predsedniku republike gospodu Milanu Kučanu. Ne bom se vtikala v politične igrice. Ne morem pa mimo zadnjega stavka v pismu gospe Vide Petrovič. Ta stavek sem sprejela kot osebno žalitev in žalitev vseh državljanov Slovenije, ki smo na zadnjih demokratičnih volitvah dali svoj glas predsedniku gospodu Milanu Kučanu. Prepričana sem, da demokracija ni to, da lahko kdorkoli javno blati kogarkoli, še posebej ne profesionalni novinar, od katerega se pričakuje vsaj minimum novinarske etike.

Gospa Vida Petrovič, mislim, da je gospod Milan Kučan res naredil napako, ko vas je primerjal z gospo Aleksandro Plavevsko, saj ste v nesramni in umazani besedni igri prekosili samo sebe, za kar ste dolžni javno opravičilo gospodu predsedniku Milanu Kučanu in vsem nam volivcem, ki smo mu zapuili svoj glas.

BIBA GLOGOVŠEK, MIKLAŽ

OTROCI NE BODO SUŽNJI

O vojni pišem, tisti namreč iz leta 1991, v kateri navadni državljani Slovenije niso dobili nič, izgubili pa so vse, kar so desetletja ustvarjali s svojimi žuljavimi rokami, s svojimi znojem. Da je vojna za Slovenijo dobljena, se lahko po prsih tolčejo samo tisti, ki so s to vojno obdržali svoje stolčke in dobro plačana delovna mesta; za nedelo namreč. Ostali državljani, znoječi se za zastarelimi stroji, s katerimi morajo dosegati evropsko produktivnost, in tisoči tistih, ki so kot žrtve za vojno izgubljenih bivših jugotrgov ostali brez dela, molčijo kot morajo molčati preostali, ki so izgubili osnovne človeške pravice, pravico do življenja, kajti z miloščino, ki jo dobijo za opravljeno delo, ne zmorejo preživeti.

Gremo v Evropo, pravi g. Peterle, ki bi kot profesor zgodovine moral vedeti, da je Slovenija bila v Evropi že v času komunistične tiranije in da ga je ta tiranija tudi izsolala, kot je izsolala vse tiste, ki danes pljuvajo po njej. Obljubljali so nam raj, boljše življenje, če se iztrgamo iz jarma Jugoslavije. Nekateri res živijo boljše, tiste pa, ki ne morejo v korak z vsemi »dobrimi nameni«, raztrgajo in pohodijo kot pobesneli šakali. In kaj bi radi privatizirali, čigavo lastnino? Naj privatizirajo tisto, kar so ustvarili sami in parlamentarci. Navsezadnje, Slovenija bo preživela od izdelka, ki ga bo prodala, ne od čepenja v hotelju, ne od žlobudranja praznih fraz v parlamentu, kjer polovica dobro plačanih dremačev niti ne ve, za kaj glasujejo. Gospod Peterle se s potovanjem vedno vrača zadovoljen, pa me zanima, ali zato, ker se je tam srečal s politiki, ki niti ne vedo, kje je naša samostojna dežela in

jim je malo mar, kaj se tu dogaja. Povedati bi jim bilo treba, da bo to prva država v Evropi, ki bo na pragu 3. tisočletja uvedla sužnjelastniški družbeni red, z blagoslovom katoliške cerkve, ki takim pomeni več kot naši upokojenci, ki ne morejo ne živeti ne umreti.

Vojna za Slovenijo je bila vojna za oblast. Plebiscit za odcepitev pa je uspel zato, ker so nam lagali, ker so nas prevarali.

Gospoda, to ni prehod iz kapitalizma v socializem, ampak je prehod iz socializma v kapitalizem po vaši meri namreč. Pazite, kaj delate, kajti vse to, kar danes jemljete ljudem, boste čez dvajset let vračali danes rojeni generaciji, kajti to, kar so ustvarili njihovi starši, bodo hoteli imeti nazaj in upravičeno, če vračate po II. svetovni vojni odvzeto premoženje okupatorjem pomagacem, ki so se vsa ta leta gredli na Zahodu in jim je bilo malo mar, kako živimo. Zdaj so prišli, toda zastavljamo si vprašanje, kako dolgo jim bo to, kar jim ne pripada uspelo obdržati.

Zato bi še enkrat rad podčrtal naslov tega članka – vojna za Slovenijo je dobljena, če s tem mislite na ozemlje. Vojno tistih, ki živijo na tem teritoriju, pa bo izbojevala naša prihodnja generacija, ki se vaši teoriji o suženjstvu ne bo uklonila.

MIRO TKALEC, Maribor

SPOŠTOVANI GOSPOD MINISTER!

Učitelji Osnovne šole Frana Roša iz Celja na Vas naslavljamo javno pismo.

Prepričani smo, da ste že seznanjeni z zapleti v zvezi z imenovanjem ravnatelja naše šole.

V prvem razpisnem postopku nismo dobili soglasja občine k predlogu sveta šole in vseh strokovnih institucij za imenovanje ga. Mešlove.

Trenutno teče ponovni postopek v skladu s predpisi.

V sredo, 3.11.1993 je IS Občine Celje ponovno zavrnili predlog za imenovanje ga. Mešlove.

Ker menimo, da smo do sedaj v slovenskem prostoru uspešno delali pod njenim vodstvom in tako želimo tudi nadaljevati, smo zgroženi ob spoznanju, da lahko ljudje, ki z našim delom niso seznanjeni, mimo strokovnih služb, odločajo o nadaljnjem življenju šole.

Javnost in starši, kar daje posebno potrditev našemu prepričanju, nas spodbuja, da je vredno vztrajati.

Občutek pa imamo, da se sami ne moremo boriti proti političnim interesom močnih strankarskih posameznikov, zato Vas prosimo, da nam prisluhnete in se osebno srečate z nami. Tako boste bolje razumeli našo stisko.

Presojamo, da naš primer ni osamljen, zato je toliko bolj potrebno združiti moči. Upamo, da je Vaše ministristvo tisto, ki bi lahko pripomoglo k neodvisnosti stroke od politike.

Sprašujemo se:

– ali nič ne pomeni strokovno mnenje Zavoda za šolstvo, ki je strokovna institucija na občinskem nivoju za dajanje strokovnih mnenj, – ali nič ne pomeni mnenje Sekretariata za družbene dejavnosti, – ali nič ne pomeni celotna podpora sveta staršev, – ali konec koncev nič ne pomeni tudi preko 80 glasov delavcev šole na tajnem glasovanju? – Ali je mogoče, da torej ne potrebujemo strokovnih institucij, ne upo-

števam mnenja staršev in učiteljev, saj o vsej zadevi lahko »strokovno« odločijo člani neke stranke, ki s svojim NE brez strokovnih argumentov enostavno negira mnenje vseh strokovnih služb, odločitev staršev in delavcev šole? – Ali je mogoče, da v pravni državi ni zakonskih možnosti za to, da bi o stroki odločala stroka?!

Ker čas ni naš zaveznik (Občinska skupščina bo v novembru), je takojšnje srečanje več kot nujno. Prosimo, da nam sporočite čas in kraj srečanja, ki vam najbolj ustreza.

Na razgovor Vas vabimo: Podpisanih 21 delavcev šole Frana Roša, Celje

ODLIČNOST IN GOVARNSTVO

O odličnosti, ki da je pogoj slovenskega razvoja, je govoril slovenski predsednik Milan Kučan.

Kakšna je ta slovenska odličnost v mojih očeh, ob tem da nisem posvečala dovolj časa (pa tudi moči in vpliva za to nimam) preverjanju informacij in da temelji moje pisanje bolj ali manj na enem samem viru?

»Nacionalni heroji« Janša, Bavčar, Rupel – mimogrede – morali bi jim biti do smrti hvaležni, da so se osebno polastili vseh zaslug za neodvisnost Slovenije. Za gospoda Janšo Slovenija tako ni imela zgodovine, preden je ni pričel za nas pisati On. Kakšna odličnost!

Podoben, Zagožen in asistenti so spravili pokonci očitno ne ravno podhranjene kmete. Najmanj, kar bi lahko storili predstavniki slovenskega kmetstva, je, da bi ob mejah v času stavke napojili in nahranili živino. Saj se prava podoba človeka in družbe pokaže prav v odnosu do pomoči potrebnih. Do otrok, ostarelih, beguncev, živali... Težko državi s takimi kmečkimi voditelji. To je verjetno avtohtono – slovenska odličnost?

V Mariboru si »odličniki« ob gospodarskem zlomu in socialnih stiskah postavljajo spomenik v obliki Koroškega mosta. Kaj zato, če bo ogroženo vodno zajetje (Vrbanski plato), če bo speljana še ena mini avtocesta skozi središče Maribora, speljana tranzitna cesta na Koroško skozi bivalno naselje Studenci? Vso strokovno in politično bedo je s svojo »odličnostjo« blagoslovil sam gospod Peterle. Nihče od političnih odličnikov ni omenil, da je že izdelan in delno uresničen mnogo sprejemljivejši načrt Maribor – jug.

Med novinarji, državne televizije ni vredno omenjati, jih je mnogo, ki se prav po polje slinijo, da bi čim bolj ugajali odličnemu okusu samozvanih demokratov, kmetov, narodnostnikov...

Poglabljeno in objektivno delo bi ovrednotilo medaljo vsaj z dveh strani. Lahko bi naštevale dokaze o tem, kar je na slovenski politični sceni bilo in je pozitivno. Vendar pa prav slovenska politična scena (čast izjemam) in vse, kar se okoli nje vrti, ne počenja drugega, kot pljuva in zliiva gnojnico na vse in vsako-

gar. Siba božja bi bilo funkcioniranje pravne države. Toda ob vsej maščevalnosti, površnosti, neustvarjalnosti in povprečnosti med privilegiranimi odličniki se tudi funkcioniranju pravne države še dolgo ne nadejam. Čakam pa na početja ministra Janše z režiserji, ki počasi spreminjajo v blato le svoje nasprotnike, temveč vso Slovenijo. Počasi, a zagotovo jim uspeva, s pomočjo »odličnih« afer, spreminjati tudi sebe.

JELKA LORBER Maribor

POŠLJITE NASLOVE

Sirote s Teharij se iščejo Taborišče Teharje je začelo delovati 10. maja 1945. Delovalo naj bi bilo do 12. maja 1946 (po navedbah gospoda Josefa Ehrgotta iz Gradca). V tem času so pripeljali v taborišče poleg drugih tudi veliko družin ali samo mater z otroki. Nekaj mater je tu še pred smrtjo rodilo. Očete, matere, tudi noseče, so praviloma ubili, skupaj z njimi pa tudi nekaj otrok. Okoli 60 ali več so jih z avtobusom ali kako drugače odpeljali na posestvo Petričkov (zdaj gostilna Na gričku), v Lisce na desnem bregu Savinje, nekaj pa v zdaj porušeno Stigerjevo vilo na Lavi (Na zelenici). Otroci (od 0 do 14 let) so odraščali po različnih »domovih«, v otroških jaslih na Skalni kleti (bivša Hočevarjeva vila), na Dobrni, na Polzeli in še kje. Praviloma so sestre in brate ločili, mlajšim so prikrojili ime, tudi priimek, dojenčki so dobili novo ime in nov priimek skupaj s prikrojenimi rojstnimi podatki. Himmlerjeva metoda je bila izpopolnjena.

Če so živi, nosijo v sebi najhujšo človeško travmo – uničeno otroštvo in uničeno osebnost ter strah pred poreklom.

Komisija DEMOS Celje bo skušala ta poziv objaviti v vseh slovenskih časopisih, da bi se vse sirote s Teharij, ki živijo razseljene po vsem svetu, srečale in ugotovile svoje poreklo in usodo, ki jim je bila kruto vsiljena leta 1945–1946. Zato prosimo, pošljite svoj naslov priporočeno na Komisijo DEMOS, p.p. 201, 63000 Celje. Za komisijo JANEZ ČRNEJ Celje

Marinet
Market Information Net

Trženjsko informacijska mreža daje brezplačne telefonske informacije o izdelkih in storitvah. Pokličite 063/ 441-441. Odslej tudi podatki o prodajnih mestih Nove dobe. 441-441 Mi zbiramo, Vi izberete 441-441

V BREŽICAH BO OD 21. DO 30. DECEMBRA NOVOLETNI SEJEM!

Organizatorji vabijo vse zainteresirane, da ponudijo nove izdelke množici kupcev (računajo na obisk cca 50.000 obiskovalcev tudi iz sosednje Hrvaške). Zaželeni so trgovina, umetna in domača obrt, vse za otroke, papir, usnje, krzno, plastika, keramika, okrasni izdelki, gospodinjstva oprema, lesni izdelki in prehrabena industrija. Območna zbornica Celje

PO FRANCIJI TUDI NEMČIJO PRETRESA ŠKANDAL ZARADI Z AIDSOM OKUŽENE KRVI – MILIJONE NEMCEV POZIVAJO NA TESTIRANJE – V NEMČIJI JE DANES VEČ KOT 60.000 SEROPOZITIVNIH IN JE PO ŠTEVILU OKUŽENIH Z AIDSOM MED PRVIMI V EVROPI

STRAHOVITA EPIDEMIJA NA POHODU

Po Franciji, kjer lakomni zdravniki niso hoteli zavreči velikih zalog okužene krvi, že poldrugi mesec podobni škandal pretresa tudi Nemčijo. Milijone Nemcev, ki so od začetka osemdesetih do danes dobili svežo kri, plazmo ali druge krvne oblike s transfuzijo, bili operirani ali so jih zdravili za težkimi obolenji, ter njihove svojce oblasti pozivajo, naj se oglasijo na testiranju za aids. Skušali bodo preprečiti najhujše. Stroške testiranja nosijo zdravstvene ustanove.

V Nemčiji je danes 60.000 seropozitivnih, med njimi je preko 2.300 hemofilikov ali oseb, ki so jih okužili s transfuzijami. Nemčija je po številu bolnikov na vrhu evropskih držav. Dolej je za aidsom že umrlo blizu pet tisoč ljudi, med njimi 400 hemofilikov oziroma tistih, ki so prejeli transfuzijo.

Policija je z obtožbo, da sta nepregledane krvne proizvode razposlala v najmanj šestdeset nemških bolnišnic pa tudi v tujino, priprla dve osebi. Javni tožilec iz Koblenza je povedal, da sta zdravnik in uslužbenec v laboratoriju UB Plasma, kjer je središče škandala, obtožena prevare, umorov zaradi nemarnosti in kršenja zakona o farmacevtskih proizvodih. V firmi UB Plasma niso opravili zahtevanih testov o virusu HIV, najmanj pet let tam niso delali zahtevanih pregledov. Težko preverjajo količine, ki jih je firma razpošiljala, nedvomno pa so bile zelo velike.

Minister za socialno skrbstvo Spodnje Saške je izjavil, da sta v pokrajini tamkajšnji dve kliniki prejeli najmanj 1500 pošiljk plazme in v eni od njih so v letu 1991 in 1992 porabili vseh 900 doz plazme iz Koblenza. Iz frankfurtske državne bolnišnice so sporočili, da so tamkaj s sporno plazmo zdravili najmanj 500 pacientov, v Berlinu so z njo pomagali kakšnim 40 bolnikom. Plazmo je firma UB Plasma izvažala v Grčijo in Saudsko Arabijo.

Minister za zdravstvo Horst Seehofer je sprožil posebno parlamentarno preiskavo in dal pod lupo tudi Zvezno agencijo za zdravstvo, v kateri so zamolčani poročila o možni okužbi z aidsom. Agencijo je razpustil, ker je bila v vsakem pogledu odgovorna za kontrolo lekarniških proizvodov.

Zdravniki in bolniki v Nemčiji so se znašli v silno mučni situaciji. Ponekod odpovedujejo tudi nujne operacije, pacienti v strahu odklanjajo transfuzije. Javnost je ogorčena, zdravniki pa ne morejo dojeti malobrižnosti tistih, ki so ravnali na lastno pest in niso spoštovali odredbe, ki od jeseni 1985 zahteva obvezno testiranje krvnih proizvodov.

ROD STEWART NESREČEN ZARADI BOLNE ŽENE

Po številnih ljubezenskih avanturah znanega pevcja je Rod Stewart končno našel veliko ljubezen – mlado Rachel Hunter. Njuno ljubezensko srečo pa kali Rachelina prirojena srčna napaka, zaradi katere je imela resne ljubezenske težave že med prvo nosečnostjo, po treh mesecih druge nosečnosti pa je splavila in resno zbolela.

Rod je ves čas njenega zdravljenja prebil ob njeni bolniški postelji in prav nič ni skrival, kako ga skrbi za njo in kako ga je prizadela izguba pričakovanega otroka. Prav nič ga ni potolažilo dejstvo, da ima ob mali hčerkici Renee še dva otroka iz prejšnjega zakona z Alane Hamilton.

PRILJUBLJENI PRINC

Princ Philip, soproj kraljice Elizabete Angleške, je zadnja desetletja živel daleč od oči radovedne javnosti, vse do letos, ko slavi sedemdesetletnico in sta izšli dve njegovi biografiji. Četudi živi v senci kraljevske družine, je med Britanci vse bolj priljubljen.

Dejstvo je, da zelo privlačni ženske, a hkrati celo življenje stoji ob kraljičini strani in je njen najboljši prijatelj. Kralji-

S polletno naročnino imate že plačan komercialni oglas velikosti 5 cm v stolpcu.

S plačano naročnino za pol leta ali celo leto pa povrh tega postanete kandidat za pol kilograma čistega zlata.

Spoštovani naročniki!

Časi so takšni, da smo se žal prisiljeni marsičemu odpovedati. Le enemu samemu se ne smemo – informacijam. Časopis Nova doba pa skrbi za pravočasno in resnično informiranje.

Kaj še daje Nova doba?

ENAKO CENO ČASOPISA ZA NAROČNIKE ČEZ VSE LETO Mali oglas zastonj Zanimivosti iz sveta glasbe in svetovne mondene družbe Televizijski program in napovedi za prireditve

Z izpolnjeno in poslano naročilnico postanete član velike družine časopisa Nova doba. Naročnino nakažite na žiro račun Nove dobe pri celjski SDK št. 50700 – 603 – 31455.

NOVA DOBA

NAROČILNICA

Ime priimek

naslov

naročam časopis-tednik Novo doba na naslov

Na gornji naslov mi pošljite izvodov. (število)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

podpis naročnika

Pol kilograma čistega zlata

za stare
in nove naročnike tednika
Nova doba

NAGRADA ZA ZVESTOBO

Začetek nove velike nagradne igre
Nova doba obvešča, osvešča in
nagrajuje

Edini pogoji: plačana naročnina

Mali
oglas

BABYSITTER prihrani otroku psihične stresse in jok. Slišali ga boste kjerkoli v hiši, na vrtu, dvorišču, ko se bo zbuja. Garancija! Kow – kow, d. o. o., tel.: 061/ 621-546

SEM OSAMLJEN FANT, 37/ 173/ 60, želim spoznati revno, samsko dekle ali mamico z enim otrokom, iz podeželja ali mesta. Staro od 23 do 37 let. Če me želiš spoznati, mi napiši pisemce in priloži svojo fotografijo. Ponudbe pod šifro: POŠTENO JE MOJE SRCE

PERZIJSKE MUCE, dolgodlake, raznih barv, prodam. Tel.: 069/ 75-432, do 15. ure

DVA PSIČKA, mešančka črne in bele barve, stara 6 tednov, oddamo. Jaka Udrih, Parižije 118, 63314 Braslovče, tel.: 063/ 721-164

PRAŠIČA, težkega 180 kg, po 210 SIT/ kg in večjo količino sena, prodam. Tel.: 068/ 49-673

NOVEJŠO HIŠO v Mokronogu prodam ali zamenjam za dveinpolsočno stanovanje v Ljubljani. Tel.: 061/ 40-435 ali 061/ 743-193

DVE MALI MUCKI, eno kratkodlako in eno dolgodlako, oddamo ljubiteljem muck. Tel.: 063/ 24-545

ZAVARUJTE SVOJE PREMOŽENJE – avtoalarmi, hišni alarmi, velika izbira, ugodne cene. Tel.: 063/ 29-357

TRISOBNO STANOVANJE v središču Murske Sobotice zelo ugodno prodamo. DILL, d. o. o., tel.: 069/ 32-322

SOBO S KOPALNICO v Mariboru iščem za dva študenta. Tel.: 063/ 856-902

NATAKARICO zaposlimo takoj. Bistvo EX, Razlagova 11 c, Celje. Tel.: 063/ 27-305

NOVICE O DOMAČIH LJUBLJENČKIH
PSI, MAČKE
IN OSTALA DRUŠČINA

Veseli smo, če sta naš pes in naša mačka zdrava; da tako ostane, pa je potrebno nekaj truda. Nihče ne pozna živali bolj kot njen lastnik in on mora biti pozoren na zdravstvene motnje svojega ljubljence.

Kdor ima svojo žival rad, jo opazuje; pri vsakdanjem druženju bi morali spremembe pravzaprav takoj opaziti. Vendar veliko lastnikov pomisli na strokovni nasvet tedaj, ko je zdravje malega prijatelja resno ogroženo. Razlog ni malomarnost, ampak prej to, da si prvih simptomov ne znamo ustrezno razložiti.

Vroč gobček in huda žeja?

Štirinožnega družabnika seveda ni primerno kar naprej nadzorovati s pogledom zdravnika, še posebej ne z vidika razumnih odnosov med človekom in živaljo. Če je ta kakšen dan malo bolj utrujena in pokaže malo manj teka, ji še ne grozi nobena kuga. Če pa ne vstane z ležišča niti tedaj, ko pride domov gospodar ali če malica ostane cel dan nedotaknjena, potem imamo razlog za preplah.

Zanesljiv znak obolenja je vročina, vendar ne smemo sklepati po človeku. Pri psu je normalna temperatura približno med 38 in 38,5 stopinj, pri mačku pa med 38 in 39 stopinj; šele pri višjih temperaturah se začne vročina. Tudi prevelika žeja je lahko

O PASJEM IN MAČJEM ZDRAVJU

znak bolezn, povečano pitje lahko pomeni sladkorno bolezen; obolenje sečnih poti ali ledvic. Previdnost je potrebna pri grizi ali bluvanju; v tem primeru je treba žival kakšen dan hraniti dietno. En dan stradanja ob kamiličnem ali slezenovčevem čaju navadno odpravi težave. Če pa trajajo dlje od enega dne, je treba k zdravniku.

Takojšnja pomoč je potrebna pri »obračanju želodca«. Posebej pri velikih psih se lahko zgodi, da se po obedu želodec obrne okrog svoje vzdolžne osi. Krvne žile se tedaj stisnejo in če pacient ni dovolj hitro operiran, mu ne moremo več pomagati.

Poglej mi v oči!

Kot pri človeku se tudi pri živalih bolezen opazi na očeh. Zdrava žival vedro in

z zanimanjem gleda v svet, njen pogled je bister. Če so oči motne in brezizrazne, lahko sklepamo na zdravstvene motnje. Pri mačkah je zanesljiv znak bolezn motnja v delovanju vek. Navadno se ta del telesa, ki mu pravimo žmurka, pri odpiranju očesa enakomerno razporeja po očesni oblini in tako razporeja solzno tekočino. Če se potem, ko je žival odprla oko, ne potegne nazaj, to lahko pomeni infekcijo ali celo zastrupitev.

Še en znak za preplah je solzenje: če se žival nenadoma boji svetlobe, če težko odpira oči, če iz njih teče voden ali celo masten izcedek, imamo opravka z vnetjem veznice. Do tega lahko pride zaradi tujka v očesu ali zaradi vetra, vendar tudi ob tako nevarni bolezni, kot je mačja ali pasja kuga.

MALI OGLAS ZASTONJ KUPON

MOJ NASLOV: _____

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJEGOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

Iz mednarodnega poslovno informacijskega sistema BORZA ponudb, povpraševanj in informacij za vse oblike poslovnega sodelovanja smo izbrali nekaj ponudb in povpraševanj domačih in tujih podjetij, ki iščejo poslovne partnerje (celotna baza je na razpolago v Informacijski pisarni Centra za informacijski sistem GZS in na vseh območnih zbornicah GZS.

1. SL003-02272
PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE MENCINGER IZ LESC - PODJETJE Z DRUŽIN - SKO TRADICIJO OBRTNOSTVA IZ LETA 1897 - EKSKLUZIVNI ZASTOPNIK DRAPILUX ZAVES VAM PREDSTAVLJA ZAVESE; LAHKE IN TEŽKE; ENOBARVNE IN VZORČNE; NAVADNE IN NEGORLJIVE; KLORA PROSTO BELJENE. NA VOLJO SO ŠTEVILNI MATERIALI V BOGATI BARVNI LESTVICI. NAROČILA ZA KOLIČINE 1, 1/2, 1/4 BALE /60, 36, 18 M, PAKIRANO ORIGINALNO IZ PROIZVODNJE TOVARNE SCMITZ CENE SO KONKURENČNE, ODVISNE OD KOLIČINE. K SODELOVANJU VABIMO PREDSTAVNIKE PRODAJE NA DEBELO.

Naziv: MENCINGER, D.O.O.
LESC
Kraj: LESC
Pošta: 64248
Naslov: ALPSKA 68
Telefon: 064/715-600
Telefaks: 064/715-600
Kontakt: MARIJA ČUDEN

2. SL003-02273
NAREDITE TUDI NEKAJ SAMI ZASE! OBIŠČITE NAS V HOTELU VILA BLEDE KJER VSAK DAN OD 16-21 URE OBRATUJE KOZMETIČNI STUDIO BARBARA; NEGA OBRAZA, VRATU IN DEKOLTEJA, BARVANJE OBRVI IN TREPALNIC, PROTICELUITNA ROČNA ALI STROJNA MASAŽA, MASAŽA HRBTA, TELESNA MASAŽA, AROMA TERAPIJA, PEDIKURA, MANIKURA, DEPILACIJA NOG... CENE IN USLUGE SO KONKURENČNE.

Naziv: VILA BLEDE
Kraj: BLEDE
Pošta: 64260
Naslov: BLEDE
Telefon: 064/77-436

3. SL003-02274
PONUDBA - SMREKOVO MAZILO
- GLAVNA SESTAVINA JE SMREKOVA SMOLA DODANI PA SO OLJNI IZVLEČKI ZDRAVILNIH RASTLIN
- MAZILO SE UPORABLJA: - ZA REVMAČNA OBOLENJA

- ZA OTEKLINE, ZVINE IN UDARCE, TER OZEBLINE
- ZA TURE, MOZOLJE IN HERPES
- ZA RAZPOKANO KOŽO NA ROKAH, TER BOLJŠO PREKRVAVITEV.

Naziv: RESINA, D.O.O.
Kraj: BEGUNJE PRI CERKNICI
Pošta: 61382
Naslov: BEGUNJE PRI CERKNICI 51
Telefon: 061/791-750

4. SL003-02277
PONUDBA:
SVEČNIK MESING, ZVONČKI BOŽIČNI, RAZNE ROZETE ZA LAMPE, MINIATURE, OBESKE, BAKRENE POSODE ZA KUHANJE NAD ODPRTIM OGNJEM.

Naziv: BEBER JOŽE
Kraj: RAKEK
Pošta: 61381
Naslov: UNEČ 70
Kontakt: JOŽE BEBER

5. SL003-02279
PRI PRODORU NA EVROPSKO TRŽIŠČE IŠČEMO KUPCE ZA VSE VRSTE POLIFINALNIH LESNIH IZDELKOV RAZEN POHIŠTVA.

Kraj: CELJE
Pošta: 63000
Naslov: POD KOSTANJ
Telefon: 063/37-121
Kontakt: EDVARD IŽANČ

6. SL003-02285
PONUDBA:
SVINČNIK LESENI BUKEV FI 10 X 110 MM Z ŽIGOM SLOVENIJE.

1. PRVA IZVEDBA BREZ POKROVČKA CENA 35 SIT.
2. DRUGA IZVEDBA S KOVINSKIM DODATKOM 55 SIT.
3. TRETJA IZVEDBA S POKROVČKOM IN KOV. DODAT. 70 SIT.
SVINČNIK JE LESEN S KEMIČNIM VLOŽKOM /UVOZ IZ ŠVICE/ PRIMERNI SO ZA SUVENIR DRŽAVE SLOVENIJE IN OSTALE REKLAMNE NAMENE. NAPIS JE LAHKO PO ŽELJI NAROČNIKA /TEMPO TISK/.

Naziv: MONET, D.O.O.
Kraj: KRANJ
Kraj: KRANJ
Pošta: 64000
Naslov: ULICA TUGA VIDMARJA 4
Telefon: 064/328-547
Kontakt: LADO GROBELŠEK

7. SL003-02286
PONUDBA:
AKTIVA GROUP ORGANIZIRNA NAJBOLJŠI PODIPLOMSKI ŠTUDIJ MANAGEMENTA MBA V SLOVENIJI. SVETOVNO PRIZNANA DIPLOMA

AMERIŠKE UNIVERZE, DVELETNI ŠTUDIJ V TREH DRŽAVAH NA DVEH KONTINENTIH.
BROŠURA S PRIJAVNICO JE NA VOLJO NA NASLOVU PODJETJA ALI V INFORMACIJSKI PISARNI CIS GZS.

Naziv: AKTIVA GROUP
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: CANKARJEVA 1
Telefon: 061/159-142
Telefaks: 061/154-304
Kontakt: SUZANA KUTNJAK

8. SL003-02287
MONTIRAMO, POPRAVLJAMO IN Premeščamo TELEKOMUNIKACIJSKE NAPRAVE OD NAJENOSTAVNEJŠIH TELEFONSKIH PREKLOPNIKOV, TELEFONSKIH GARNITUR DO TELEFONSKIH CENTRAL TIPA CROSSBAR IN NAJNOVEJŠIH ELEKTRONSKIH IN DIGITALNIH NAROČNIŠKIH CENTRAL TIPA SI2000 IN DRUGE. IZDELUJEMO TUDI VAŠO INTERNO TELEFONSKO INSTALACIJO.

VZDRŽUJEMO VSE VRSTE TELEFONSKIH APARATOV, TELEFONSKIH GARNITUR IN TELEFONSKIH NAROČNIŠKIH CENTRAL TIPA COSSBAR IN NAJNOVEJŠIH ELEKTRONSKIH IN DIGITALNIH NAROČNIŠKIH CENTRAL TIPA SI2000 IN DRUGE. ZA REDNO VZDRŽEVANJE SKLENEMO Z VAMI POGODBO ALI PA VAŠE NAPRAVE SERVISIRAMO PO POTREBI NA VAŠ KLIC. POPRAVLJAMO VSE VRSTE TELEFONSKIH APARATOV,...

Naziv: TELEKOMUNIKACIJE STROJAN, D.O.O.
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61101
Naslov: CELOVŠKA C. 142
Telefon: 061/552-281
Kontakt: JANKO STROJAN

9. SL003-02288
VSE VRSTE NAGROBNIH SVEČ NUDIMO V PRODAJO. SVEČE SO V RAZLIČNIH BARVAH.
VPOGLED KATALOG IN VZORCI.

Naziv: SVEČARSTVO JAKLIČ ALOJZ
Kraj: TRBOVLJE
Pošta: 61420
Naslov: C. TONČKE ČEČ 75
Telefon: 0601/27-747
Kontakt: ALOJZ JAKLIČ

10. SL003-02290
POVPRAŠUJEMO PO PARAFINU, STENJU, PLASTIČNIH LONČIČIH IN POKROVIH ZA SVEČE /NAGROBNE/.

Naziv: SVEČARSTVO JAKLIČ ALOJZ

Kraj: TRBOVLJE
Pošta: 61420
Naslov: C. TONČKE ČEČ 75
Telefon: 0601/27-747
Kontakt: ALOJZ JAKLIČ

11. SL003-02295
IŠČEMO INVESTITORJE. NUDIMO 7.000 M2 POKRITIH PROIZVODNIH PROSTOROV, 800 M2 UPVRNIH PROSTOROV IN CCA 20.000 M2 V INDUSTRIJSKI CONI OB AVTOCESTI LJUBLJANA - POSTOJNA. IŠČEMO MOŽNE NOVE PROGRAME ZA /PREDNOSTNO/ KOVINSKO, LAHKO TUDI ZA KAKŠNO DRUGO INDUSTRIJO.

Naziv: SIC, D.O.O.
Kraj: POSTOJNA
Pošta: 66230
Naslov: VOLARIČEVA 5
Telefon: 067/22-158
Telefaks: 067/25-302
Kontakt: BORIS TINTA

12. SL003-02298
POVPRAŠUJEMO PO INTERESU ZA IZGRADNJO POSTOJENJA ZA RECYCLING STARIH AVTOMOBILOV /JOINT V./.

Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/1250-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

13. SL003-02301
PONUJAMO ŽAGAN LES, PLASTIFICIRANO IVERICO TER RAZLIČNE IZDELKE IZ NJE ELEMENTI PREDALOV IN PREDALI, KORPUSI KOPALNIŠKIH IN DRUGIH OMARIC, SAMONOSILNE POLICE, PREDALNIKI, OMARICE ZA ČEVLJE, PREDSOBNO POHIŠTVO, STORITVE RAZŽAGOVANJA.

Naziv: NOVOLES - ŽAGA SOTESKA, D.O.O.
Pošta: 68351
Naslov: SOTESKA 16
Telefon: 068/65-303
Telefaks: 068/65-650
Kontakt: STANE ŠOBAR

14. SL003-02302
IŠČEMO PROIZVAJALCE, GROSISTE, UVOZNIKE ZA DARILNI PROGRAM - UPO-RABNI - POSLIKANO STEKLO, KERAMIKA, PORCELAN, LESENI IZDELKI TER IZDELKE ZA ZDRAVJE IN PROSTI ČAS.

Naziv: PROJEST LJUBLJANA - TRGOVINA JERE
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61108
Naslov: UL. MARKA ŠLAJMERJA 18
Telefon: 061/171-146

Telefaks: 061/171-146
Kontakt: ZVONKA JERE

15. SL003-02304
PONUDBA:
IZDELUJEMO: SREDSTVA ZA TRANSPORT
- KAMIONSKE PRIKOLICE SPECIALNIH IZVEDB
- KIPERSKE NADGRADNJE NA TOVORNIH VOZILIH
- IZDELKE IZ PLOČEVINE IN PROFILOV
- STROJE ZA PAKIRANJE V TERMOŠKROVLJIVO FOLIJO
IMAMO PROSTE KAPACITETE NA VSEH PROGRAMIH, IŠČEMO EVENTUELNE MOŽNE VLAGATELJE IN SMO ZINTERESIRANI TUDI ZA KOOPERACIJO.

Naziv: TTN
Kraj: CERKNICA
Pošta: 61380
Naslov: PODSKRAJNIK 17
Telefon: 061/791-722; 791-202
Telefaks: 061/791-737
Kontakt: JOŽEF ŠVELC

16. SL003-02306
PODPJETJE COLLECTA, KI DELUJE NA PODROČJU FILATELIJE IN NUMIZMATIKE, PONUJA LIČNE PAKETKE SLOVENSkih ZNAMK, BANKOVCEV IN KOVANČEV, KI POLEG LE-TEH VSEBUJEJO TUDI KATALOGE V VSEH SVETOVNIH JEZIKIH. IZDELKI SO PRIMERNI ZA TUJE TURISTE IN KOT POSLOVNA DARILA.

Naziv: COLLECTA, D.O.O.
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: GOSPOSVETSKA 10
Telefon: 061/313-724
Telefaks: 061/481-940
Kontakt: LUKA VEČERIN

17. SL003-02307
PONUJAMO OPREMO ZA PROSTI ČAS:
- SONČNI DEŽNIKI, VRTNE KLOPI IN MIZE /ALUMINIJ + LES/, LEŽALNIKI /LESENI OBLAZINJENI/, PIVSKE GARNITURE, ZLOŽLJIVI PINKNIK STOLČKI.

Naziv: RIKO PIN RIBNICA
Kraj: RIBNICA
Pošta: 61310
Naslov: LEPOVČE 23
Telefon: 061/862-179
Kontakt: ANDREJ ZABUKOVEC

18. SL003-02309
NUDIMO: TRGOVINA NA DEBELO IN DROBNO, AGENCIJSKI, POSREDNIŠKI IN KOMISIJSKI POSLI, ZASTOPANJE DOMAČIH IN TUJIH PARTNERJEV, STROJNI INŽENIRING, GRAFIČNA DEJAVNOST /TAMPOTISK/.

Naziv: SINAJ, D.O.O.
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: LEVSTIKOVA UL. 1
Telefon: 061/221-906
Kontakt: ROMILDO BRATKIČ

19. SL003-02311
IVING, D.O.O. NUDI NASLEDNJE PROIZVODE:
- SPECIALNE, ANTIVIBRACIJSKE ZAŠČITNE ROKAVICE »SAVIRA«
- SPECIALNE, ANTIVIBRACIJSKE ZAŠČITNE ČEVLJE »SAVIS«

Naziv: IIVING, VARNOSTNI INŽENIRING, D.O.O.
Kraj: TRBOVLJE
Pošta: 61420
Naslov: DOM IN VRT 45
Telefon: 0601/24-159
Kontakt: BRUNO LOGAJ

1. V Ljubljani bo z delom začelo predstavništvo madžarske banke Magyar Kalkereskedelmi Bank, Budapest.

Banka bo nudila informacije o gospodarskem stanju, zakonodaji, svetuje in pomaga pri iskanju ustreznih poslovnih partnerjev in načinov financiranja.
NASLOV: Hungarian Foreign Trade Bank
Representative office
Trg republike 3, 61000 Ljubljana
tel.: 061/ 17-63-088, 17-63-089
fax.: 061/ 17-63-087

2. V času med 8. in 12. decembrom bo na Gospodarskem razstavišču razstava češkega gospodarstva (okoli 100 čeških firm) in poslovna konferenca. Zanimosa podjetja naj nas pokličejo na tel.: 063/ 26-702 ali 063/ 27-530 za podrobnejše informacije (g. Gaberšek).

3. V času med 10. in 15. decembrom t. l. bo poslovno srečanje - borza s podjetji iz Benetk. Vse zainteresirane vabimo, da se oglašite za podrobnejše informacije na tel.: 063/ 27-702 ali 063/ 27-530 (g. Gaberšek).

4. V času od 21. do 25. februarja 1994 bo poslovna konferenca v Španiji. Vabimo vsa zainteresirana podjetja, da nas pokličejo za podrobnejše informacije na tel.: 063/ 26-702 ali 063/ 27-530 (g. Gaberšek).

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

Iz mednarodnega poslovno informacijskega sistema BORZA ponudb, povpraševanj in informacij za vse oblike poslovnega sodelovanja smo izbrali nekaj ponudb in povpraševanj domačih in tujih podjetij, ki iščejo poslovne partnerje (celotna baza je na razpolago v Informacijski pisarni Centra za informacijski sistem GZS in na vseh območnih zbornicah GZS.

1. SL003-02226
PONUJAMO POLŽE, ANGLEŠKI HIBRID, ZALIZANE. LETNE KOLIČINE CCA. 40 TON.

Naziv: INPO, LJUTOMER, D.O.O.
Kraj: LJUTOMER
Pošta: 69240
Naslov: PREŠERNOVA 7
Telefon: 069/82-487
Telefaks: 069/82-593
Kontakt: ANICA IVANIČ

2. SL003-02227
ŠPANSKO PODJETJE ZIRCONIO - KERAMIKA ŽELI NAVEZATI POSLOVNE STIKE S SLOVENSKIMI PODJETJI IN TRGOVINAMI /KERAMIČNE PLOŠČICE/. VSE DODATNE INFORMACIJE LAHKO DOBITE NA GORNJEM NASLOVU.

Kraj: PTUJ
Pošta: 62250
Naslov: 5. PREKOMORSKE BRIGADE 11
Telefon: 062/775-389
Telefaks: 062/775-389
Kontakt: ZORAN MILIČ

3. SL003-02231
PONUDBA:
- AVTOMATIZIRANI MERILNI SISTEMI ZA MERJENJE NOTRANJNH PREMEROV, OVAL- NOSTI IN OBLIK OKROGLIN;
- AVTOMATIZIRANI MERILNI SISTEMI ZA MERJENJE RAZDELILNEGA KROGA ZOBNIKOV
- LASERSKI MERILNI SISTEMI NIVOJEV, 84 - VSE VRSTE AVTOMATIZACIJ MERILNIH SISTEMOV ZA MERJENJE V PROIZVODNJI IN LABORATORIJU.

Naziv: TAM - TRONIC, D.O.O.
Kraj: MARIBOR
Pošta: 62000
Naslov: PTUJSKA 184
Telefon: 062/412-031
Telefaks: 062/412-031
Kontakt: RUDOLF PEČOVNIK

4. SL003-02233
PONUDBA:
- AVTOMATIZACIJA PROIZVODNIH PROCESOV
- INŽENIRING MERILNE IN RAČUNALNIŠKE OPREME
- PROJEKTIRANJE IN IZVEDBA ELEKTRO POSTROJEV.

Naziv: TAM - TRONIC, D.O.O.
Kraj: MARIBOR
Pošta: 62000
Naslov: PTUJSKA 184
Telefon: 062/412-031
Telefaks: 062/412-031
Kontakt: RUDOLF PEČOVNIK

5. SL003-02235 NIVO ZNANJA ZAPOSLENIH NAM DOPUŠČA ZASTOPANJE FIRME, KI PONUJA IZDELKE VIŠJE TEHNOLOŠKE VSEBINE.

NUDIMO TUDI MONTAŽO IN SERVIS.
Naziv: TAM - TRONIC, D.O.O.
Kraj: MARIBOR
Pošta: 62000
Naslov: PTUJSKA 184
Telefon: 062/412-031
Telefaks: 062/412-031
Kontakt: RUDOLF PEČOVNIK

6. SL003-02237
ŽELIMO VZPOSTAVITI POSLOVNE KONTAKTE S PODJETJI S PODROČJA PROIZVODNJE IN PREDELAVE KOVINE IN PLASTIKE. PODROBNEJŠE INFORMACIJE POSREDUJEMO PO TEL. 061/315-539.

Naziv: CLAIR, D.O.O.
Kraj: LJUBLJANA - BEŽIGRAD
Pošta: 61113
Naslov: DUNAJSKA 47
Telefon: 061/315-539
Telefaks: 061/315-539
Kontakt: BORIS KOŽELJ

7. SL003-02238
PONUDBA:
PRECIZNI ODLITKI IZ CINKOVH ZLITIN /DO 500 G TEŽKI/ S POUĐARKOM NA MEHANSKI OBDELAVI /STRUŽENJE, REZANJE NOTRANJNH IN ZUNANJNH NAVOJEV, POVRTAVANJE.../ IZDELANI PO KUPČEVH NARČRTIH. PO POTREBI SO TUDI GALVANSKO OBDELANI. VGRAJUJEJO SE V AVTOMOBILSKI, ELEKTRO, POHISTVENI IN V OSTALI INDUSTRIJI. ORODJA PROJEKTIRAMO IN IZDELAMO SAMI.

Naziv: DIFA, D.O.O. ŠKOFJA LOKA
Kraj: ŠKOFJA LOKA
Pošta: 64220
Naslov: KIDRIČEVA 91
Telefon: 064/632-013
Telefaks: 064/631-543
Kontakt: BORUT AŽMAN

8. SL003-02240
NUDIMO ZASTOPSTVO ZA VSE VRSTE USMERNIKOV TEMPERATURNH REGULATORJEV, TIRISTORSKIH REGULATORJEV IN NAPRAVE ENERGETSKE ELEKTRONIKE. IZVAJAMO MONTAŽO NAPRAV, NJIHOV ZAGON IN SERVISIRANJE V GARANCIJSKEM ROKU IN IZVEN.

Naziv: UTRIS INŽENIRING USMERNIKOV, TEMPER. IN TIRISTORSKIH REGUL.
Kraj: MIRNA PEČ
Pošta: 68216
Naslov: ŠPANGA 28
Telefon: 068/78-211
Telefaks: 068/78-211
Kontakt: JANEZ ZUPANČIČ

9. SL003-02241
ROMUNSKA TOVARNA »ELECTROMOTOR« IZ TEMIŠVARA ŽELI SODELOVATI S SLOVEN- SKIMI PODJETJI. TOVARNA IZDELUJE VSE VRSTE MOTORJEV, GENERATORJEV, ELEKTRO OPREMO ZA KMETIJSTVO, GOSPODINJSTVO IN DRUGO TER STORITVE NA TEM PODROČJU.

Naziv: ELECTROMOTOR S.A.
Država: ROMUNIJA
Kraj: TIMISOARA
Pošta: 1900
Naslov: 21 BLV. REPUBLICII
Telefon: 40/96/190-083
Telefaks: 096/192-003; 192-001
Kontakt: DANILA PETRUS

10. SL003-02243
PONUDBA:
TELEFONSKI SISTEM DOMINO 1-4 SMO NAMENILI TELEFONSKIM NAROČNIKOM, KI ŽELIJO UPORABLJATI VEČ TELEFONOV NA ENI TELEFONSKI LINIJI DO 4 84 APARATE /FAX.../. SISTEM OMOGOČA ENOSTAVNO KOMUNICIRANJE V JAVNEM PTT OMREŽJU, KOT TUDI V INTERNEM PROMETU, OMOGOČA IMPULZNI IN TONSKI NAČIN IZBIRANJA /NOVOST NA NAŠEM TRGU/, JE ENOSTAVEN ZA UPRAVLJANJE IN IMA STANDARDNO VGRAJENO PRENAPETOSTNO ZAŠČITO NA PTT VODU IN MREŽNEM DELU. ATEST PTT/RUT ŠT. 19/92.

Naziv: ELEKTROTEHNIKA JAMNIK KRANJ, D.O.O.
Kraj: KRANJ
Pošta: 64000
Naslov: OPREŠNIKOVA 62
Telefon: 064/223-096
Telefaks: 064/211-096
Kontakt: PETER JAMNIK

11. SL003-02244
PODJETJE IŠČE POSLOVNEGA PARTNERJA ZA DISTRIBUCIJO IZDELKOV ZA DOM /PORCELAN, STEKLO, KRTAČE ITD./ PREDMETI ZA ČIŠČENJE IN OSKRBO HOOTELOV.

Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

12. SL003-02245
SPECIALIZIRALI SMO SE ZA OBDELAVO RAZLIČNH VRST PLOČEVIN DO DEBELINE 4 MM /IZREZOVANJE.

PREBIJANJE, VRTANJE, ŠTANCANJE, KRIVLJENJE, VARJENJE, BRUŠENJE/ IZ PLOČEVINE IZDELUJEMO KVALITETNE IN ZELO ZAHTEVNE IZDELKE /RAZLIČNA OHIŠJA, NAMENSKE OMA-RICE.../ NA ŽELJO NAROČNIKA LAHKO DOLOČENE IZDELKE ALI IDEJE KONSTRUKCIJKO IN TEHNOLOŠKO OBDELAMO.

Naziv: COP, D.O.O.
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: STEGNE 13
Telefon: 061/1591-467; 1599-900
Telefaks: 061/1592-308
Kontakt: JANEZ VELEPEČ

13. SL003-02246
IZDELUJEMO STOJE ZA PAKIRANJE V TERMOŠKOČLJIVO FOLIJO, STROJE ZA VARJENJE FOLIJ IN STROJE ZA BLISTER EMBALAŽO.

Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

14. SL003-02247
PONUDBA: - TERPENTIN /IZ SMREKOVE SMOLE/, KALAFONIUM, PETROL KOKS, BITUMEN V TEKOČEM IN TRDEM STANJU, ELEKTRO DETONATORJI ZA RAZSTRELJE- VANJE KAMNOLOMOV, FEROCROM; CROMOVI KONCENTRATI: 30 - 34 % Cr
36 - 38 % Cr 84 40 - 42 % Cr
48 - 50 % Cr
60 - 65 % Cr.
GRODELJ /PIG IRON WITH/ BAKER S ČISTOČO 99.9700 % Cu.

Naziv: EGZONA, D.O.O.
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61110
Naslov: MARINKOV TRG 7
Telefon: 061/109-059
Telefaks: 061/109-059
Kontakt: ŠKELZEN BAJRAMI

15. SL003-02249
IŠČEMO NAJUGODNEJŠE PONUDNIKE ZA NAKUP NOVIH AVTOMOBILSKIH GUM RAZNH PROIZVAJALCEV - MICHELIN SMPERIT, GO-DYEAR, PIRELLI, NOKIA IPD. IN PROJEKTIRANIH GUM OZ. OBNOVLJENIH RABLJENIH GUM.

Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

16. SL003-02250
V NAJEM ODDAMO VPTELJANO TISKARNO S ŠESTIMI DELAVCI. OSTALE INFORMACIJE DOBITE PRI KONTAKTNI OSEBI.

Naziv: SOVIČ, P.O.
Kraj: POSTOJNA
Pošta: 66230
Naslov: TRŽAŠKA 15 A
Telefon: 067/22-951

Telefaks: 067/25-302
Kontakt: CVETKO BAJC

17. SL003-02251
PONUJAMO GRELNIKE IN HRANILNIKE VODE TER STORITVE EMAJLIRANJA. IŠČEMO NOVE PROGRAME S PODROČJA TOPLOTNE, SANITARNE IN SOLARNE TEHNIKE.

Naziv: TVT LENTHERM, D.O.O.
Kraj: LENART V SLOVENSKIH GORICAH
Pošta: 62230
Naslov: INDUSTRIJSKA UL. 1
Telefon: 062/724-041
Telefaks: 062/724-097
Teleks: 33 161 TVT MB-SLO
Kontakt: BOŽO MITHANS

18. SL003-02253
AMERIŠKI PROIZVAJALEC TRANSPORTNIH TRAKOV IN KOVINSKIH TRANSMISIJSKIH JERME NOV IŠČE PARTNERJA ZA SKUPNA VLAGANJA ALI LICENČNO POSLOVANJE.

Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

19. SL003-02254
AMERIŠKI PROIZVAJALEC JEKLENIH IN ALUMINIJASTIH KALUPOV ZA VLIVANJE VELIKIH PLASTIČNH IZDELKOV /STOLI, OHIŠJA ZA TRAKTORJE, IZVENKRMNE MOTORJE.../ IŠČE PARTNERJA ZA SKUPNA VLAGANJA ALI LICENČNO POSLO- VANJE.

Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

20. SL003-02255
AMERIŠKI PROIZVAJALEC IZREDNO KVALITETNH NOTRANJNH IN ZUNANJNH VRAT, STOPNIŠČ, KAMINSKIH NAPUŠČEV, DRSEČIH STEKLENIH VRAT ITD., IŠČE PARTNERJA ZA SKUPNA VLAGANJA OZ. LICENČNO POSLOVANJE.

Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

21. SL003-02256
AMERIŠKI PROIZVAJALEC OLJNIH STIKAL IN RELEJEV

ZA KONTROLO ZUNANJEGA OMREŽJA IN DETEKTORJEV PUŠČANJA, FREKVENČNH MONITORJEV V DISTRIBUCIJS KIH SISTEMIH IŠČE PARTNERJA ZA SKUPNA VLAGANJA.

Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

22. SL003-02257
AMERIŠKI PROIZVAJALEC AVTOMOBILSKIH DVIGAL IN ŽERJAVOV /IZOLIRANE PLOŠ ČADI OMOGOČAJO DELO NA ELEKTRIČNEM OMREŽJU -DO 740 kV - BREZ PREKINITV E NAPE- TOSTI/ JE ZINTERESIRAN ZA LICENČNO SODELOVANJA OZ. ZA SKUPNA VLAGANJA.

Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

23. SL003-02258
VODILNI AMERIŠKI PROIZVAJALEC INDUSTRIJSKE AVTOMATIZACIJE /SISTEMI ZA MONTAŽO VSEH VRST: OD MIKROELEKTRONIKE DO MONTAŽE VELIKIH DELOV/ IŠČE PARTNERJA ZA SKUPNO VLAGANJE.

Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

24. SL003-02260
IŠČEMO PROIZVAJALCA LESENH VRTNH GARNTUR IN LESENH IGRAL ZA OTROŠKA IGRIŠČA.

Naziv: GZS OBMOČNA ZBORNICA VELENJE
Kraj: VELENJE
Pošta: 63320
Naslov: TRG MLADOSTI 6
Telefon: 063/855-645
Telefaks: 063/855-645
Kontakt: BOŽO LEDNIK

25. SL003-02261
NUDIMO VSE VRSTE PREVAJALSKIH STORITEV: PREVAJANJE IZ ANGLEŠČINE V SLOVENŠČINO IN IZ NEMŠČINE V SLOVENŠČINO IN OBRATNO. CENA STORITEV PO DOGOVORU.

Kraj: CERKNICA
Pošta: 61380
Naslov: CESTA 4. MAJA 80
Telefon: 061/791-167
Kontakt: ŠPELA URBAS

POSLOVNO SREČANJE SLOVENSkih
IN MADŽARSKIH POSLOVNEŽEV

Območna zbornica Pomurje organizira v sodelovanju s Trgovinsko in Industrijsko zbornico iz Budimpešte poslovno srečanje s poslovno borzo v Radencih 24. novembra 1993 ob 11. uri!

Vijudno vas prosimo, če ste zainteresirani za srečanje, nas pokličite, da vam pošljemo PRIJAVNICO za sodelovanje in PROGRAM poslovne konference! Kotizacija za udeležbo znaša 3.000,00 SIT po udeležencu!

Območna zbornica Celje

**PO 92 LETIH
ROGAŠKA SPET
DOBILA
MEDNARODNI
TURNIR – PRVI
ATP TURNIR
TENIŠKIH
PROFESIONALCEV
ZA 25 TISOČ
DOLARJEV
– ZMAGOVALCU SO
ROGAŠKI STEKLARJI
NAREDILI POKAL, KI
NIMA PRIMERE
– ROGAŠKA
S TURNIRJEM
VSTOPA SKOZI
ŠIROKA VRATA
V SVET
SVETOVNEGA TENISA**

ROGAŠKA DOBILA TURNIR

Monden zahodni svet, ki tudi v teh mrzlih dneh zapolnjuje rogaško zdravilišče, že nekaj dni živi s tenisom. Teniški profesionalci, udeleženci 1. CRYSTAL CUP ROGAŠKA '93 – INDOR, so v nedeljo opravili s kvalifikacijami, v ponedeljek pa začeli s tekmovanjem za 25.000 dolarjev nagradnega fonda. Tekmovanje bo trajalo ves teden, do nedelje 28. novembra, ko bodo finalni boji z razglasitvijo zmagovalcev.

S tem turnirjem stopa Rogaska v svet profesionalnega tenisa. Kot je znano, ima Slovenija dva turnirja, onega v Domžalah, kjer je bil letos nagradni fond 150 tisoč dolarjev in zdaj še tega v Rogški.

Franci Križan, predsednik organizacijskega odbora, je ponosen, da je po nekajlet-

nih naporih Rogaska dobila mednarodni teniški turnir, ki bi naj že drugo leto segel še mnogo višje. Organizatorji pa so zadovoljni nad domačini, ki so turnir sprejeli za svojega in s tem izpričali, da znajo ceniti napore zdravilišča, ko se spreminja v turistično zdraviliški center visokega razreda.

Turnir teniških profesionalcev je letos že druga tovrstna prireditev, ki je v Rogško privabila zveneča imena iz teniškega sveta. Poleti je namreč Zdravilišče gostilo najboljše igralce tenisa s cellega sveta in sicer iz novinarskih vrst. Že to, novinarsko svetovno prvenstvo je imelo izredno velik odmev, zdajšnji turnir pa je v Rogško privabil toliko profesionalcev, da so jih morali skoraj polovico odkloniti.

Na turnirju namreč tekmuje 32 profesionalcev, za večino od njih pa poznavalci tenisa trdijo, da visoko presega vrednost nagradnega fonda. Organizatorjem je namreč v sicer prenapoljenem koledarju tovrstnih prireditev po svetu uspelo izvotkati termin, ki omogoča udeležbo zvenečih imen v boju za točke in – denar.

Predsednik častnega odbora je Lojze Peterle, direktor turnirja dr. Otmar Kugovnik, predsednik organizacijskega odbora pa Franci Križan. Generalni pokrovitelj je Zavarovalnica Tilia iz Novega mesta, soorganizatorji pa Zdravilišče, Polnilnica mineralne vode, Svet krajevne skupnosti, Steklarna, TV Slovenija, Fakulteta za šport, Challenge, d. o. o. in Infin, d. o. o.

LucaS

